

Čas teče tudi v zmrzovalniku

Če je težava mučna in neobvladljiva, ustanovi komisijo in za vedno bodo prav naučeni fantje ter čas predali pozabi, so rekli v teh igrah dobro izvežbani komunisti in tako »rešili« prenekaletni problem. V današnji slovenski demokraciji se temu pravi čas za premislek ali zamrzitev. Zahteva Slovenske kmečke zveze - ljudske stranke po odstopu dr. Jožeta Osterca, republiškega sekretarja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je imela tudi druge, višje cilje. Očitki, ki jih kmečki lobi zvito naslavlja na po njegovi preprosti logiki tako rekoč hišnega ministra, neposredno lete tudi na druga ministrstva in vso vlado, vključno s premierom Lojzeto Peterle. In če o domnevni neučinkovitosti vlade želi razpravljati najmočnejši član Demosa, pridno pa mu pomagajo tudi ne tako slabotni socialdemokrati in liberalci, je pač treba nabaviti primerno velik zmrzovalnik, oziroma se dogovo-

riti za mesec dni premirja.

Kmečka trma je pravzaprav nerazumljiva. V imenu samo pretežno svojih interesov postavlja vladi ultimatum in jo s tem neposredno ruši. Toda tako Demos kot vlada sta koalicijski, če jo kmetje slabijo, žagajo s tem tudi tisto od vej Demosovega drevesa, na kateri so se ugnzdili. Si mar zamišljajo, da kot številčno najmočnejši del Demosa lahko postavijo vlado po svojem okusu in potrebah?

Brez tudi zelo močnih krščanskih demokratov in še koga? Tako prepotentni in brezumni kmetje najbrž niso, razen če so jim njihovi hektari in smreke popolnoma zameglile pogled. V teh za Slovence nedvomno usodnih in prelomnih časih premiera Peterle ne ruši niti opozicija. Lojze Peterle je navsezadnje tudi mož, za katerega se poleg Milana Kučana in dr. Dimitrija Rupla v tujini, ki jo med osamosvajanjem tako zelo

potrebujemo, edino ve. Seveda bi lahko Peterleto vladi celo največji zagovorniki očitali to ali ono, rušiti jo v tej topli pomladi in najbrž zelo dolgem ter vročem jugoslovanskem poletju pa je ali zelo akutna domišljavost ali pa ubijanje najbolj delovnega vola, da si bi privoščili zrezek.

Ko bodo zmrzovalnik čez mesec dni odklopili, bo navidez vse tako, kot je bilo včeraj in danes. Vendar čas teče tudi v ledu oziroma na kmetih. Kmečka zveza ima dovolj časa za premislek, ali naj še jasneje in glasneje razburja kmečke in nekmečke Slovence s svojimi povedanimi in nepovedanimi zahtevami ali pa naj postane tvorni del pozicije ali opozicije. Če pa ima ta stranka v svojih vrstah tudi kakšnega psihiatra, sociologa in raziskovalca javnega mnenja, naj jim veli izmeriti, ali se niso kmetje s svojimi ozkosrčnimi ultimati zamerili nekmečkemu delu Slovencev, ki jih je tudi kakšen milijon, med njimi so tudi že lačni. Odgovor bo: so se, pozaba ne bo niti hitra niti lahka. Če je, gospoda Ivan Oman in Marjan Podobnik, tudi to tisto, kar sta želela, potem nadaljujta!

M. BAUER

Vseh krivic gotovo ne bo moč popraviti

ČRNOMELJ — Polna sejna soba črnomaljske občinske skupščine je pretekli petek potrdila, da je v črnomaljski občini precej ljudi, ki pričakujejo, da bo nova oblast poravnala nekaj storjene krivice. O tem, kaj lahko sploh pričakujejo od denacionalizacije, je razložil republiški minister za pravosodje in upravo dr. Rajko Pirnat, ki je med drugim dejal, da bodo postopki precej zapleteni, ker bodo upravičenci morali vložiti veliko dokumentacije. Obljubil pa je, da se bo zavzemal za takšne postopke, ki bodo sprejemljivi in realni.

Če je še pred leti kazalo, da so se ljudje počasi sprijaznili s tem, da so bili upravičeno ali neupravičeno, ob premoženju, pa je sedaj vse bolj jasno, da se le govoriti niso upali o tem. In če so po vojni jemali s pištolo, je razumljivo, da je po 40 ali 50 letih to krivico nekoliko težje poravnati na miren način, je menil vodja Demosovega poslanskega kluba

Dr. Rajko Pirnat (na levi) in dr. Franc Zagožen v Črnomlju

dr. Franc Zagožen. Sicer pa je poudaril, da so v Demosu enotni, da se denacionalizacija izpelje, kolikor je moč pošteno. Razumljivo pa je, da povsem realno škode ne bo moč odplačati v celoti.

V razpravi so se ogalsili predvsem otroci že močno ostarelih ali celo umrlih staršev, ki so jim odvzeli premoženje. Že samo nekaj primerov, ki so jih navedli, da slutiti, da bodo imeli organi, ki bodo opravljali denacionalizacijo, kar precej dela, saj bo marsikaj potrebno iti od primera od primera, kajti v vsakem je nekaj posebnosti. Sicer pa razlašene ali njihove potomce moti, zakaj že pred sprejemom zakona ne rešijo na hitro vsaj posledic lažnih odločb, ki jih je bilo v Sloveniji na tisoče. Očitno pa je, da so ljudje v glavnem nestrpni, kar je razumljivo, nekaterim pa je zadostovala že obljuba, da bodo še za svojega življenja dobili lastnino nazaj. Toda večina ni ravno prisegla na obljube, saj je menila, da do takrat, ko bodo obljubljali tisti, ki so jim vzeli premoženje, le-tega zagotovo ne bodo dobili nazaj.

Prav zato so člani republiškega združenja lastnikov razlaščenega premoženja Črnomaljem predlagali, naj ustanovijo svoje združenje, ker se boj za premoženje še začneja.

M. BEZEK-JAKŠE

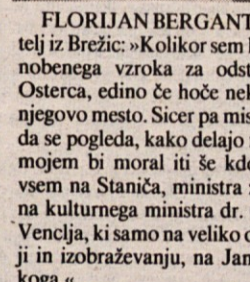
Sporen kmetijski minister?

Enotedenska burja okrog odstopa slovenskega kmetijskega ministra dr. Jožeta Osterca, ki je sam dejal, da poskuša biti minister vsega kmetijstva, ne pa orodje v rokah ene stranke, se je v ponedeljek zaenkrat polegla z enomesečno zamrznitvijo odstopa. Da bo minister moral oditi, je prvi mož slovenskih kmetov, Ivan Oman, javno povedal na občnem zboru sevnice družnice SKZ-LS pred dogovorjenim sestankom med vodstvom Demosa in ministrom. Razlogi za zahtevo po odstopu? Kmetijski minister je sicer dober strokovnjak, vendar naj odstopi, ker neče spraviti iz svojega sekretariata nesposobnih ljudi. Oman je omenil tudi poslabšane razmere v kmetijstvu in očitno, da še vedno ni nekaterih sistemskih zakonov itd. Prejšnji teden je padlo tudi ime, ki naj bi zamenjalo dr. Osterca — Marjan Podobnik. Oman je dejal, da je Podobnik pač mlad ambiciozen inženir, ki bi rad nekaj naredil, naključje je, da je njegov zet, eden od treh. Sam Podobnik je dejal, da bo sedel v ministrski stolček le v skrajnem primeru. Zadeve se dajo obračati in premelevati do onemoglosti. Dejstvo je, da so se razmere v tem letu močno poslabšale ne le v kmetijstvu, ampak tudi v vsem gospodarstvu oz. v vseh družbi in za večino ljudi. Dejstvo pa je tudi, da odstopi ministrov v zahodnih demokracijah niso nič neobičajnega, le izvedba je nekoliko drugačna, manj »boljševistična«. Nekaj pa je zanimivo: da se je po resnih kritikah kulturnega, šolskega, industrijskega, zdravstvenega in še katerega ministra do zdaj zares zamajal le stolček kmetijskega ministra.

JANKO BUKOVEC, kmet iz Semeča in predsednik črnomaljske družnice SKZ-Ljudske stranke: »Prehitro je bilo rečeno, da mora minister za kmetijstvo odstopiti. Najprej naj bi se SKZ-LS pogovorila o kmetijski politiki z izvršnim svetom. Sem tudi član izvršnega odbora SKZ-LS in lahko rečem, da v stranki ne razmišljamo o odstopu nobenega ministra. Res pa je, da od časa do časa pride pod drobnogled eden od ministrov, po katerem vsi udihajo.«

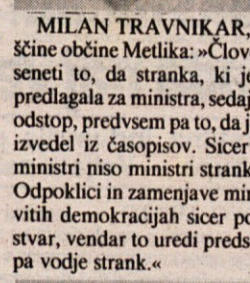
FRANC DRAGAN, lastnik zasebne avto-šole Alfa z Velike Cikave: »V menjave enega ministra za drugim v naši vladi ne verjamem. Delne rešitve mi niso všeč, saj po mojem mnenju ne vodijo k pravih rezultatom. Če bi se že izkazalo, da vlada svoji nalogi ni kos, bi bilo najbolje celo zamenjati in postaviti novega mandatarja. Akcija Kmečke zveze proti kmetijskemu ministru ni dovolj prepričljiva, saj da slutiti, da so zadaj bolj osebni kot pa politični in strokovni interesi.«

FLORIJAN BERGANT, predmetni učitelj iz Brezice: »Kolikor sem lahko prebral, ni nobenega vzroka za odstopitev ministra Osterca, edino če hoče nekdo drug zasedeti njegovo mesto. Sicer pa mislim, da je že čas, da se pogleda, kako delajo naši ministri. Po mojem bi moral iti še kdo. Mislim predvsem na Staniča, ministra za informiranje, na kulturnega ministra dr. Capudra, na dr. Vencija, ki samo na veliko obljublja v vzgoji in izobraževanju, na Janeza Janšo in še koga.«

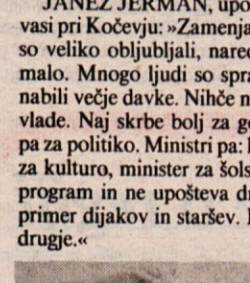
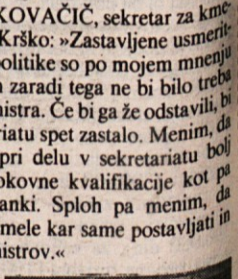
DANICA FEGIC, socialna delavka OŠ Ribnica: »Zamenjati je treba vse tiste, ki delajo drugače, kot so obljubljali. Če to velja za kmetijsko področje, naj povedo kmetje. Vem pa, da je na področju šolstva precej drugače, kot je bilo obljubljano. Največji šok za nas je ukinitev lesarskega oddelka v Kočevju, zaradi česar najmanj štirje naši otroci letos ne bodo mogli nadaljevati študija. Gre za administrativni in neizvlečen ukrep. Gotovo je podobno tudi na drugih področjih.«

MILAN TRAVNIKAR, sekretar Skupščine občine Metlika: »Človeka najprej preseneti to, da stranka, ki je prof. Osterca predlagala za ministra, sedaj zahteva njegov odstop, predvsem pa to, da je prizadeti za to izvedel iz časopisov. Sicer pa mislim, da ministri niso ministri strank, ampak vlade. Odpoklici in zamenjave ministrov so v razvitih demokracijah sicer povsem običajna stvar, vendar to uredi predsednik vlade, ne pa vodje strank.«

JANEZ JERMAN, upokojenec iz Šalke vasi pri Kočevju: »Zamenjati je treba vse, ki so veliko obljubljali, naredili pa nič ali le malo. Mnogo ljudi so spravili ob kruh in nabili večje davke. Nihče nima nič od nove vlade. Naj skrbijo bolj za gospodarstvo kot pa za politiko. Ministri pa: kulturni ne skrbijo za kulturo, minister za šolstvo vsiljuje svoj program in ne upošteva drugih mnenj, na primer dijakov in staršev. Podobno je tudi drugje.«

SLAVKO ZAKŠEK, gozdarski in lesni tehnik iz Sevnice: »Če na nekem področju ni pričakovanih rezultatov, je potrebno videti, ali oseba ni prava ali gre za druge vplive. Če bi reševanje gospodarskih težav prepustili strankam, bi ena odpoklicala enega ministra, druga drugega, in zmešnjava bi bila še večja. Imeli smo slab občutek, ko so v Beogradu Slovenijo pregledovali brez argumentov. Ni prav, da bi se zdaj doma pri ministrih posluževali podobnih neargumentiranih diskvalifikacij.«

LUDVIK PUCELJ, upokojenec iz Hudej, Trebnje: »Ne moremo reči, da bi šlo kmetijstvu na bolje. Gnojilo se je v zadnjih tednih podražilo, draži se ves reprodukcijski material, kmetijski pridelki pa ne. Tistega, ki je kriv za tako stanje, ne moreš pokazati s prstom. Nekje pa mora biti velika napaka, da je za kmeta in za delavca tako slabo. Če enega ministra odstavijo, ne more biti bolje, če vse šepa.«

Daljša palica za davčne zlorabe

Minister dr. Marko Kranjec novomeškim pravnikom — Mnogo ostreje kazni za davčne utaje — Proračun z veliko »luknjo« — Napoved: še 100.000 brezposelnih

Na povabilo Društva pravnikov Novo mesto je prejšnji teden v dolenjski metropoli predaval o davkih in davčnem sistemu Republike Slovenije minister za finance dr. Marko Kranjec. Predvsem je obrazložil od razvitega sveta prevzeta načela davčne politike, ki jih zdaj uvajamo pri nas in za katere je značilna ideološka nevtralnost, poenostavitve, pravičnost in univerzalnost, kar pomeni, da morajo — v načelu brez izjem in olajšav — po svojih močeh plačevati davke vsi, ki ustvarjajo dohodek. Novi sistem je dobil vsesplošno podporo, mnoge pripombe so le na njegovo izvedbo, po ministrovem mnenju zato, ker je davke pač treba plačevati in nihče ne da rad iz rok denarja.

Dr. Kranjec je ob tej priložnosti napovedal mnogo ostreje kazni za tiste, ki bodo skušali davke zatajati ali kako drugače preliščiti državo. Novi davčni sistem je zgrajen na zaupanju, manjka mu le še dolga palica za tiste, ki tako zaupanje zlorabijo. Snujčoka se davčna po-

licija in nekatera dodatna pooblastila naj bi v bližnji prihodnosti bistveno pripomogli k discipliniranju davkoplačevalcev. Sicer pa tudi ti še zdaleč niso povsem odpovedali. V prvem četrtletju je bilo zbranih blizu 90 odst. predvidenih davkov in država blagajna zaenkrat brez večjih težav plačuje tekoče izdatke, vprašanje pa je, kako bo naprej, saj je bil republiški proračun sprejet s 4,5 milijarde dinarjev veliko »luknjo«, ki naj bi jo zamašili s posojili iz tujine, o katerih pa ni ne duha ne sluha, ker Republika Slovenija mednarodnopravno

ne obstaja in ji, kot je poudaril dr. Kranjec, nihče noče nič posoditi.

Minister je govoril tudi o sanaciji bank, ki bo lažje izvedljiva kot preobrazba gospodarstva. Življenjsko najbolj pomembne veje gospodarstva bo vlada po vzorcu železarstva podržavila, njih izgube poplačala z ustvarjenjem javnega doba, mnogo težje pa bo za tiste, ki ne bodo deležni te vladne skrbi. Ta čas je v Sloveniji najmanj 300 gospodarskih »mrličev«, torej podjetij, ki ne bodo mogla preživeti, in na cesto bo moralo dodatno še vsaj 100.000 delavcev, kar pomeni, da nas največji socialni pretresi še čakajo.

M. LEGAN

- Grubeliča spraviti v stečaj v deželi, kjer vlada socialni odpor zoper zasebnost, ni niti najmanj težko. (Poznič)
- Formula razdruževanja je najbolj pravična, najbolj moralna in genialna, ampak je izjemno težavna. (Rupel)
- Vse kaže, da bomo Slovenci vendarle še živeli v Jugoslaviji. (Šali)
- Oh Jugoslavija! (The Economist, London)

Ljubljanska banka

Dolenjska banka d. d.
Novo mesto

Ljubljanska banka Dolenjska banka, d.d., Novo mesto s svojim Pravilnikom o stanovanjskem varčevanju občanom nudi obliko varčevanja, na osnovi katerega lahko poleg obresti varčevalci pridobijo tudi stanovanjski kredit.

Občani lahko namensko varčujejo pri banki z enkratnim ali večkratnimi plogi, ki jih v času varčevanja lahko spreminjajo in prilagajajo svoji finančni zmožnosti.

Najkrajša doba varčevanja je 12 mesecev in prične teči s sklenitvijo pogodbe o namenskem varčevanju in s plačilom prvega ploga. Doba varčevanja se lahko močje podaljša do 5 let.

Privarčevana sredstva banka obrestuje po spremenljivi obrestni meri, ki se prilagaja vsakokratnemu sklepu banke. Od 1. 4. 1991 dalje banka privarčevana sredstva obrestuje po 35-odstotni letni obrestni meri.

V primeru predčasne prekinitve pogodbe banka priznava varčevalcem obresti v višini 17% letno.

Po končani varčevalni dobi ima varčevalec pravico do kredita na podlagi povprečnega stanja privarčevanih sredstev in obresti. Višina dodeljenega kredita je odvisna tudi od varčevalne dobe in znaša:

varčevalna doba v letih	odstotek kredita
1	270%
2	380%
3	500%
4	700%
5 in več let	900%

Banka kreditira svoje namenske varčevalce v primeru nakupa stanovanja ali stanovanjske hiše, stavbnega zemljišča, novogradnje, prenove stanovanjskega objekta ipd.

Za isto stanovanjsko enoto lahko varčujejo in pridobijo kredit poleg investitorjev tudi njihovi ožji družinski člani. Doba vračanja kredita je do 15 let.

Občani lahko namensko varčujejo pod enakimi pogoji tudi brez obveznosti najetja kredita. V tem primeru jim banka izplača privarčevana sredstva skupaj s pripadajočimi obrestmi.

Vabimo vas, da se za podrobnejše informacije ogledate v enotah banke:

v Novem mestu — Trdinova 2
v Črnomlju — Trg svobode 2
v Trebnjem — Cesta Gubčeve brigade 4a in
v Metliki — Trg svobode 7.

Obiščite najbližjo enoto naše banke in se informirajte o vseh ostalih možnostih sodelovanja:

KIDRIČEVE NAGRADE

LJUBLJANA — V veliki dvorani republiške skupščine so prejšnji teden podelili Kidričeve nagrade, vsakoletna priznanja za dosežke v znanosti. Slavnostna govornika sta bila republiški sekretar za raziskovalno dejavnost in tehnologijo prof. dr. Peter Tancig in akademik prof. dr. Bogo Grafenauer. Dobitniki Kidričevih nagrad za leto 1991 so: prof. dr. Gabriel Kernel in prof. dr. Jure Zupan na področju naravoslovnih ved, prof. dr. France Vreg in dr. Milica Kacin — Wohin na področju družbenih in humanističnih ved in prof. dr. Marko Kos za izumiteljsko delo. Podeljenih je bilo tudi več nagrad iz sklada Borisa Kidriča in sedem priznanj mladim raziskovalcem.

Dr. Marko Kranjec: cesarju, kar je cesarjeva

storitev in roparski privatizaciji družbene lastnine, podržavljanju podjetij in zavodov. Nasprotujemo zahtevi, da delavci in upokojenci od države kupujejo kapital, ki so ga sami ustvarili.

Ali morda za delavce ni že prekasno za takšne pozive? Za njihove zaščitnike ni: na vrata spet trkajo volitve. Če že nič drugega, bi jih delavci lahko vprašali vsaj, zakaj so bili doslej, vseh dolgih 300 in nekaj več dni Demosove vladavine, tiho? Letošnji 1. maj bo zato otožen dan, dan obujanja spominov na minule praznike delavstva, žalosten delavski praznik.

Večina delavcev ni tvorno vključenih v politične stranke na Slovenskem. Te zdaj na političnem prizorišču bodisi ne znajo, ne želijo ali ne zmorejo predstaviti pravih interesov delovnih ljudi; pogosto pa ljudje tudi nimajo dovolj zaupanja v vodstva gospodarskih strank. Tako je pomemben del delovnih ljudi izločen iz sooblikovanja slovenske politike in tudi ne sodeluje pri njenem uveljavljanju. Zato se ne čutijo motivirane zanj in odgovorne za njene rezultate.

Te dni mineva 120 let, jubilejna obletnica, od kratkega življenja Pariške komune (od 18. marca do 28. maja 1871). Tega zgodovinskega dogodka ni na Slovenskem počastilo nobeno javno glasilo. Vendar, če nič drugega, je vsaj volilni razglas CK Narodne garde, nalepljen na zidove pariških hiš, uporaben tudi za naše prvotnike, spet skorajanje predvolilne čase, saj svari natanko pred tem, kar se z delavcem zdaj dogaja pri nas.

VINKO BLATNIK

Ljubljansko pismo

Žalosten delavski praznik

Praznik katere stranke je zdaj 1. maj?

LJUBLJANA — Velik del slovenskega gospodarstva je pred bankrotom. Gospodarska gibanja so že v vseh panogah tako neugodna, da lahko ogrozijo celoten družbeni razvoj in privedejo večino prebivalstva na rob preživetja. Kje smo, kam gremo, so končno spoznale tudi naše stare in nove politične stranke in začele pridno ustanavljati socialdemokratske unije, frakcije in podobno ter pihati delavcem na dušo in srce, češ samo me smo tiste, ki vam lahko pomagamo. Tisti, ki so še včeraj nosili metuljčke za vratom, prihajajo danes na žarišča TV z razpetimi srcaji. In pridno pišejo, objavljajo (enake) razglase:

»Zatevamo uresničevanje reform na socialdemokratski podlagi — soupravljanje v podjetjih in zavodih ter lokalno samoupravo. Brez tega bosta kapital ali država odločala v škodo bistvenih interesov ljudi.

Nasprotujemo divjemu uklinjanju upravljalških pravic delavcev in delavcev, uporabnikov socialnih

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

April je čas za sajenje krompirja, vendar se na tržnici to ne pozna. Kar precej časa ni bilo mogoče kupiti pravega semenskega krompirja. Tokrat ga je le pripeljal zelenjadar z juga. Za ceno 10 din za kilogram je obljubil krompir prve kvalitete znamke desire. Ta ponedeljek so obiskovalci novomeške tržnice že lahko kupili tudi prve sadike zgodnjega zelja, po 20 din šopek; za trideset sadik solate so odšli prav tako 20 din. Ženica iz Brežic je še vedno ponujala kar lepa jabolka sorte gloster po 25 din. Suhe slive zavzemajo kar precejšen del ponudbe in so jih trgovci z juga ponujali po 60 din kilogram. Ta teden so ceno znižali jajcu, ki je po novem vredno 2 dinarja in pol. Pri Deladiniju so bile ta tržni ponedeljek naslednje cene: banane 45 din, hruške 20 din, holandski čebulček 75 din, pomaranče 25 din, limone 35 din, čilsko grozdje 120 din, nova čebula 80 din, novi krompirček 60 din, paradižnik 90 din, česen 130 din, zelje 25 din, kumare 70 din itd.

Dr. Dušan Terčelj: »Letošnja dolenska vina so bolj polna in harmonična. Kislina v cvičku je zmerna, črtnine so prijetnega okusa. Vinogradnikom se pozna več znanja iz kletarjenja, znajo uporabljati žveplo, več pozornosti pa posvečajo tudi čistoči vinske posode. Dolenjci ne smete pozabiti na svoj cviček in velika napaka je, da ga v marsikateri gostilni na Dolenjskem ne morejo ponuditi, ker ga enostavno nimajo. Veliko škodo za cviček pa pomeni tudi odpoved vaše pridelave, povezane z vinogradniškim sejmom.«

Kmetijski nasveti

Ognjevka je že blizu nas

Ne vemo sicer, če je kaj zaleglo, toda Dolenjski list je pravočasno 21. februarja opozarjal na previdnost pri nakupu sadnih sadik, ki jim preti ognjevka, huda bolezen, še bolj rečeno, najtežje obvladljiva bolezen pečkatega sadja. Naša sodelavka inž. Tanja Strniša je svarila pred sadikami sumljivega izvora, ki jih utegnejo ponujati drevesničarji iz Makedonije, Srbije ali Bosne, kjer se je domnevno ognjevka že pojavila, zdaj pa je sum še bolj utemeljen. Republiški kmetijski inšpektor mag. Jože Šavor, belokranjski rojak, piše v Kmečkem glasu, da je bolezen že tudi uradno potrjena. Nam najbližje žarišče je v Bosanski Gradiški, kjer so zaradi nje že morali posekati nekaj deset hektarjev hruskovih nasadov.

Ime ognjevka je dobeseden prevod poimenovanja te bolezni v nekaterih deželah, kjer ima že dolgo domovinsko pravico in kjer je postala strah in trepet lastnikov sadnega drevja. Strokovno gre za hrusev ožig (Erwinia amylovora), ki pa ne napada samo hrušk, ampak tudi drugo pečkato sadje, bika itd. Bolezen je bakterijskega izvora, prepoznati pa jo je mogoče po zelo značilnih znakih. Vsi napadeni deli rastline, od cveta, do lista in poganjka, najprej ovenejejo, kasneje pa počrniijo in so taki, kot da bi bili osmojeni od plamena. Najbolj zanesljiv znak je izcedek, ki se pojavi na obolelih tkivih. Najhuje je, da za obolele rastline skorajda ni več rešitve. Ognjevka si je pridobila »sloves« izredno nevarne karantenske bolezni, za katero veljajo strogi ukrepi; nanje kmetijska inšpekcija še posebej opozarja.

Pri vseh, ki imajo na skrbi promet s sadikami oz. sadjarstvo, je inšpekcija že sprožila nekatere nujne aktivnosti. Gojitelji sadnih vrst so dolžni stalno

pregledovati svoje nasade in možen pojav bolezni takoj javiti pristojni strokovni službi. Kmetijska inšpekcija bo, če bo potrebno, odredila nadaljnje ukrepanje. Če bo okužba presegla tretjino drevov, bo potrebno vsa drevesa izkupati in sežgati, kar bi bil gotovo strahoten udarec za sadjarja, lastnika. Če zavoljo tega se izplača opazovati in preventivno ukrepati.

Inž. M. LEGAN

Sadilne napake so nepopravljive

Najprimerneje je pri nas saditi vinsko trto med 18. aprilom in 2. majem — Kaj vse je treba upoštevati in narediti, da se bo sadika prijela in lepo rastla

Kakšno cepljenko posadimo, kdaj in kako, odločilno vpliva na končni uspeh bodočega vinograda. Ustrezna kakovost cepljenke je temelj dobrega vinograda. Zato je sedaj zadnji čas naročiti cepljenke za sajenje v prihodnjem letu.

Odločimo se za trsničarja, kateremu zaupamo, da uporablja znane preverjene, kakovostne podlage ustrezne vrste. Pravočasno naročilo nam zagotavlja kakovostne cepljenke, ki imajo poleg dobrih dednih lastnosti razvitih vsaj 3 — 5 žil na peti podlagi, enakomerno razporejenih in na osnovi debelih vsaj 3 mm. Pri upogibanju do določene meje cepljeno mesto ne sme kazati nobenih razpok. Očesa morajo biti dobro razvita, poganjki pa ne sme biti predebel.

Ustrezni čas za sajenje je med 18. aprilom in 2. majem. Pred kolenjenjem, površino poravnamo in odstranimo še vse zaostale dele korenin od prejšnjega nasada. Razdalja med vrstami je odvisna od načrtovane mehanizacije in pred-

videne vzgojne višine trsa. Ta razdalja naj bi bila enaka, kot je višina listne stene v polni vegetaciji. Praviloma je razdalja med vrstami (2,2 — 2,6) m.

V vrsti ni smotno saditi gostejše od 1 m, bolj bujne sorte sadimo celo na nekoliko večje razdalje. Boljše cepljenke sadimo na večje razdalje, slabše na manjše, zato je koristno, če prej cepljenke ločimo po kakovosti.

Količki morajo biti drobni in čim bolj ravni, veliki približno 2 m. Svojo vlogo opravijo v 7 — 10 letih, potem jih odstranimo.

Pred sajenjem obrežemo poganjek na dve dobro vidni očesi in korenine skrajšamo na 10 — 12 cm. Žlahtni del pomočimo v 1 — 3-odst. cosan, ko se

osuši, ga parafiniramo. Korenine namakamo v vodi 24 — 36 ur in pred sajenjem potaknemo v »kalež«, pripravljen iz 1/3 ilovice, 1/3 kravjaka in 1/3 vode (biti mora tako gost, da se oprjema korenin).

Najbolje je, če sadilno jamo koplje močno. Na težkih tleh mora biti čim širša, na lahkih pa dovolj globoka, da vanjo lahko damo dovolj organskega gnojila, katero ne sme biti preplitko. Najustreznejše gnojilo je kompost, pomešan s sipko zemljo v razmerju 1 : 1. Odsvetuje se dodajanje kakršnega koli mineralnega gnojila v sadilno jamo, sicer se korenine ne razvijejo širo in trs lahko trpi zaradi suše, pozneje pa zaradi pomanjkanja hranil. Če uporabljamo šoto ali podobno gnojilo, ga je potrebno zunaj jame s temeljitim mešanjem dovolj navlažiti. Pri šoti moramo paziti, da ni kisla. Ko nad korenine dodajamo rahlo zemljo, je obvezno pogazimo, ker je suha, in zalijemo s približno 4 l vode na sadiko. Zlasti mora imeti dovolj vlage cepljenka, ki smo jo prej namakali.

Jame, vrtnice s svedrom, je potrebno popraviti oz. zglijene stene odstraniti z lopato. To naredimo tik pred sajenjem, ker se jama ne sme zasušiti. Če je zemlja zbita, koplje močnejše jamo in na dno damo drenažo iz proda ali grudo zemlje. Sajenje je jarek ni priporočljivo, ker se korenine razvijejo enostransko. V tem primeru je bolje, da organsko gnojilo dodajamo samo na sadilno mesto, in ne po celem jarku. Uspeh bo zadovoljiv na rahlih tleh.

Ker so cepljenke obrezane samo na dve dobro vidni očesi, pustimo rasti vse poganjke, ki odženejo. Več poganjkov pomeni, da je cepljenka močna in da so se zato razvila tudi slabša očesa.

Po končanem sajenju je obvezno takoj zrahljati tla. Narobe je gaziti tla s traktorjem, zlasti v mokrem vremenu. Zato je varstvo pred boleznimi in škodljivci potrebno ročno izvajati vsaj prvi dve leti.

V naših klimatskih razmerah je primerno takoj zasejati rastline za ozelenitev tal. V vertikalnih nasadih naredimo pri trsu majhen plato, da se na njem ustavljajo padavine in pronicajo v zemljo.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

● V desetih mesecih Demosove vlade se je položaj govedorejcev poslabšal za 25 do 30 odst., davki pa se bodo letos kar deseterkratno povečali. (Oman v Štaku)

Bodo davki ogrozili čebelarstvo?

S tradicionalnega srečanja čebelarstev petih obkoljskih občin — Zahteva po zakonu o čebelarstvu, pomoči in mestu v družbi, ki jim gre

KVASICA PRI ČRNOMLJU — Pred kratkim so se v Kvasici pri Črnomlju na tradicionalnem srečanju sestali predstavniki čebelarstev petih obkoljskih občin Karlovac, Duga res, Ozalj, Metlika in Črnomelj. Analizirali so organiziranost društev in čebelarjev ter problematiko, ki tare čebelarje obeh republik. Čebelarstva vseh petih občin združujejo več kot 300 registriranih članov z več kot 11 tisoč čebeljimi družinami.

Ugotovili so, da so le nekako ukrotili varozo, velik problem pa je poapnela zalega, v metliški in dugoreški občini pa še žarišča gnolobe, ki so jih odkrili lani. Zato bodo letos še povečali nadzor pri vseh čebelarjih, v metliški občini pa se strogo držali občinskega odloka o ob-

● Veliko ogorčenje je med čebelarji povzročila novica, da so s sprejetjem republiškega zakona o davkih v obeh republikah tudi čebelarji obdavčeni. Večina zahodnoevropskih držav takih davkov nima, saj vedo, da brez čebelarstva ni ne sadjarstva ne oljarstva in ne drugih zelo pomembnih kmetijskih panog, ki so ekonomsko onemogočene, če čebele ne oprasio cvetja in s tem ne omogočijo zorenja plodu.

vezni registraciji čebeljih družin in postopku o zdravstvenem varstvu čebel pred kužnimi boleznimi, ter prijavi veterinarski inšpekciji vse tiste čebelarje, ki ne bodo upoštevali odloka.

Čebelarji zahtevajo svoj zakon o čebelarstvu, ki naj predpisuje, kdo lahko čebelari. V njem naj bi bilo določeno, da mora vsak bodoči čebelar najprej opraviti tečaj iz zdravstvenega varstva čebel in tehnologije čebelarjenja. Zapisane bi morale biti tudi sankcije za čebelarje, ki ne bi upoštevali čebelarstevske etike.

Čebelarji dajo družbi s svojim delom velik delež, saj znaša dohodek čebelarja na dobro opravišnih kmetijskih kulturah

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Ocenjevanje vina

1. nadaljevanje

Aromo »nosu« in aromo »ust« »seštevamo« in to upoštevamo pri oceni vina.

Da bi pa skozi nos direktno dobili čimveč vonjalnih vtisov, moramo imeti ustrezne degustacijske kozarce. Idealna velikost kozarca je za spoznanje manjša od 1/4 litra, oblika pa je natančno predpisana. Količina vina naj bo 1 dcl, tako da je kozarec napolnjen, in je mogoče z nosom priti čim bližje površini vina, ki oddaja hlapne snovi, sestavne arome. Seveda vino prej v kozarcu razgibamo, da pride v stik z zrakom in da pospešimo izhlapevanje. Naučiti se moramo natančne tehnike vonjanja, da jo pri vseh vinih uporabljamo v enaki meri. Prvo vonjanje je najuspešnejše, zato moramo biti zbrani. Ponavljanje nas zmede, utruje, med vsakim vonjanjem mora biti praviloma počitek petnajst sekund. Finesa arome, posebno njena struktura, je odvisna tudi od servirne temperature vina. Vse sestavine arome nimajo enakega vrelišča in prihajajo do naših čutil postopoma, v zaporedju; če imamo recimo belo vino 10° do 12° Celzija. Ako je belo vino segreto na 15° do 20° Celzija, istočasno butnejo v nas vse hlapne snovi in ne dobimo ustreznega vtisa. Nasprotno pa aromatične snovi zrelih rdečih vin potrebujejo nekaj stopinj več, okrog 15° do 17°, da začnejo izhlapevati. Pravimo, da se črtnine »odprejo« šele, ko so sobno temperirane.

Natančni ljubitelji vina želijo tudi vedeti, kakšna je razlika med aromo in bukejem. Obe besedi sta francoskega izvora. Strokovno se vonj mladega vina, recimo enolet-

nega, imenuje aroma. Slovenski jezik ima lepo besedo »cvetica«. Zrelo vino pa začne dobivati v steklenici drugačen vonj, finejši, plemenitejši, in temu pravimo buke. Veliko užitalec vina, posebno nežnejša bitja, zelo cenijo sortno cvetico, ki je najbolj opazna prvo leto.

Okus vina v ustih naj bi bil najpomembnejši za končno oceno vina. Dvajsetočkovna metoda po Buxbaumu daje za okus 12 točk, za vonj 4 in za izgled 4. Osebo nimam, da je razmerje vonj : okus — 1 : 3, prešibko. Vonj nam lahko nudi veliko užitka in igra pri organoleptični analizi vina veliko vlogo. Za okušanje vina v ustih nam zadostuje 1/10 decilitra. Večji volumen težje zadržujemo v ustih in potrebujemo dalj časa, da se segreje. Premajhna količina vina ne ovlaži dovolj ustne votline, razredči se s slino in ne zagotavlja zadosti vtisov za okus. Jezik je glavno čutilo, predvsem sprednji del. V grlu nimamo posejanih čutnic, zato za oceno vina ni potrebno, da vino pogoltne.

Zadrževanje vina v ustih naj traja 10 do 15 sekund. Prve tri sekunde dominirajo sladki občutki, ki se počasi zmanjšujejo, in do 8 sekund se povečujejo občutki po kislem, sledijo grenkasti, trpkost. Prehitro okušanje nam zato ne pokaže prave slike o kakovosti vina. Sami se moramo naučiti tudi »ustne« tehnike. Ustnice naj bodo rahlo priprte, da srkamozrak, ki odnaša hlapce iz segretega vina nazaj v nos. Ti užitki so pri kakovostnem vinu lahko enkratni, zato zaužijmo vino z občutkom. Pregovor »Zival pije, človek pokuša« nas tudi opozarja na kakovostno življenje, ki si ga lahko izboljšamo s pravim odnosom do pravih vrednot.

(Dalje prihodnjič)
mag. JULIJ NEMANIC

Pridelal šampiona

Chardonnay Franca Martinčiča dobil najboljšo vinsko oceno

ŠMALČJA VAS — Trsničarja Franca Martinčiča poznajo domala vsi dolenski vinogradniki. Tudi v našem časopisu smo ga že večkrat predstavili kot trsničarja, manj pa kot vinogradnika. To pot si je to mesto zaslužil s svojim chardonnajem pozne trgatve, ki je na glavni pokušnji dolenskih vin edini prejel več kot 18 točk in postal šampion dolenskih vin. »Trta chardonnay, ki sem jo pripravil v svoji trsnici, je odlična sorta tudi za dolenske razmere. Doseže visoko sladkorno stopnjo in daje razmeroma dober pridelek. V vinogradu imam 1500 trt te sorte, ki so mi lani napolnile 2000 litrov velik sod. Za to sorto je bila trgatve dovoljena že 18. septembra, vendar sem počakal še deset dni in

Franca Martinčič

se je splačalo. V teh dneh je grozdje pridobilo še nekaj sladkorja, tako da ga je bilo ob trgatvi skupaj kar 23 odst. Vino zori sedaj v lesenem sodu, vendar ga bom v kratkem natočil v buteljke. Škoda, da ne bo Tedna cvička, saj bi ga lahko pokušili vsi obiskovalci te pridelave, meni lastnik letošnjega šampiona dolenskih vin. Martinčič ima v svojih vinogradih na Rakovniku, v Vrbovcih in na Vinjem vrhu večino trt, namenjenih cvičku. »Letos ga imam več kot 100 hektolitrov in sem nanj prav tako ponosen kot na chardonnay. Prej kot v dveh letih bodo dolenski vinogradniki spet pridelovali cviček. Bela vina so bila le modna muha in napak so ravnali, ki so šli tako daleč, da so v svojem vinogradu menjavali trte,« meni Franc.

J. PAVLIN

pora družin čim manjša. Po zakonu so dolžni čebelarje obvestiti o škropljenju najmanj 24 ur prej, da lahko pravočasno zaprejo čebele. Predstavniki čebelarjev prevaževalcev so opozorili na neložne zahteve v zakonodaji, ki predpisuje oddaljenost postavitve čebelnjakov oz. začasnih stojišč od javnih poti, pri tem pa se ne upošteva relief in gostota prometa.

Čebelarji so tudi opozorili, da bo dumpinski uvoz zadal velik udarec, morda celo večji kot čebelje bolezni. Zahtevajo, naj se njihov med zaščiti in uvede zaščitna znamka domačega medu.

M. BEZEK-JAKŠE

gospodinski kotichek

Fižol v stroku in zrnju

Stari zapisi omenjajo uporabo fižola v Evropi v 15. stol., Slovenci pa smo ga začeli gojiti šele v 17. stol. V zvezi s fižolom je ohranjenih veliko legend in rekov, predvsem v Beli krajini in v Prekmurju. V srednjem veku so ga imenovali »meso ubogih«.

Danes gojimo veliko vrst fižola. Vsebuje precej nepopolnih beljakovin, ki se v telesu dopolnjujejo z živalskimi beljakovinami, kot so mleko, meso, drobovina, ribe in jajca. Poleg škroba vsebuje fižol še fosforne soli in lecitin, ki ugodno vplivata na delovanje možganov in živcev. Zrno obdaja debela lupina, kar je vzrok za slabo prebavljivost. Pred kuhanjem fižol dobro operemo in ga za nekaj ur namočimo v mrzlo vodo. Vode, v kateri fižol namakamo, ne odlijemo, ampak ga kuhamo kar v njej. Sol dodamo vedno proti koncu kuhanja. Fižol postane lažje prebavljiv, če kuhanega prepiramo ali napravimo kislega v solati.

Če imamo namen jeseni fižolovo zrnje zamrzniti, ga potrgamo in oluščimo še nezrelega. Takšnega pred kuhanjem ni potrebno namakati, ker se hitro skuha in je zelo okusen v obliki najrazličnejših jedi. Za zamrzovanje in vlaganje v ko-

zarce uporabljamo okusne in mesnate vrste stročnega fižola. Pred vlaganjem v skrinjo ga tri minute blanširamo, dobro ohladimo in vložimo v vrečko. Pred uporabo zamrznjenega stresemo v krop in kuhamo do mehkega.

In kako pripravimo okusen fižol s skuto? Potrebujemo 600 g fižolovega zrnja, sol, 3 žlice kisle smetane, 100 g sočne skute, drobnjak in peteršilj. Kuham, slan fižol odcedimo in stresemo v stekleno skledo. Smetano zmešamo s skuto in zelenjavo ter potresemo po toplem fižolu. Postavimo na hladno in ponudimo mrzlo s črnim kruhom. Za omako iz fižola v stroku pa potrebujemo 2 kg fižola, slan krop, 10 dag olja, 5 dag moke, čebulo, zelen peteršilj, 1 dl kisle smetane, juho ali vodo za zalivanje. Očiščen fižol zrežemo na poševne rezine in skuhamo. Na olju zdušimo čebulo in moko, dodamo fižol, zalijemo in osolimo. Ko je jed kuhana, ji vmešamo še kislo smetano in potresemo s sesekliman peteršiljem. Takšna jed je tudi zelo primerna za ljudi s sladkorno boleznijo.

HELENA MRZLIKAR
Kmetijski zavod
Ljubljana

Pionirju priznanja za dosežke

Sejem v Gornji Radgoni

NOVO MESTO — V začetku aprila je bil v Gornji Radgoni šesti specializirani sejem gradbeništv. Novomeški GIP Pionir je na njem dobil zlato medaljo za opaž za stebre iz aluminija in priznanje za strojni opaž. Gre za zaključek našega edinstvenega opažnega aluminijastega programa, ki se je zelo dobro pokazal pri delu na gradbiščih. Vse so razvili v razvojnem oddelku Pionirjeve tehnične službe, glavni »zanje« je Denis Štrbenec pod mentorstvom Jožeta Majesa. Aluminijasti opaži so v svetu že napol zamenjali navadne, saj so lahkini, ne rjavijo, so hitro narejeni itd., kar vse odtehta višjo ceno.

Veliko zanimanje je vzbudil in si prislužil sejemsko priznanje Pionirjev sanitarni kompaktor, naprava za urejanje manjših sanitarnih deponij. V Pionirju so ga »razgovorili« Tone Sečen, Peter Bračko, Igor Smajdek in monerji na čelu z Jožetom Burazerjem v dokaj kratkem času naredili za lendavsko Komunalno. Že na sejmu bi jih lahko prodali vsaj 10, seveda pa gre za napravo, ki jo bodo delali le po naročilu. Zunaj takšna naprava stane okrog 400 tisoč mark. Pionirjeva je mnogo cenejša.

Priznanje je dobil tudi vakuumirni stroj, naprava, s katero iz betona sesajo vodo, s čimer se izredno skrajša čas dela in izboljša kvaliteta betona. Glavni nosilec tega Pionirjevega programa v razvojnem oddelku Pionirjeve tehnične službe je Alojz Oven. Sejemsko priznanje si je prislužila še čisto preprosta gradbena stolica.

V Gornji Radgoni je GIP Pionir razstavil in dobil dobre ocene tudi za svoj kiosk Piki. Narejen je iz pločevine, izoliran s sendvič ploščami, kupec si lahko po lastni želji izbira barve, zasteklitev, mesto vrat, pa tudi velikost. Kiosk, ki ga je oblikoval arhitekt, delajo v dveh osnovnih velikostih, možne so razne kombinacije, Pionir je z njim konkurenčen tudi po ceni. Obiskovalcem so pokazali tudi svojo mobilno filtrirno napravo, s pomočjo katere so olja v strojih uporabna mnogo dalj časa in ker so čista, se zelo zmanjša tudi obraba strojnih delov. V razvoju instrumentov za merjenje hidravličnih strojev, s katerimi Pionir prihrani 60 odstotkov denarja za vzdrževanje, so prišli do najnovejšega digitalnega servisnega instrumenta za merjenje hidravličnih pritiskov, pretokov, temperature in vrtiljav, mizo za preizkus hidravlike, kjer je močan preizkus raznih hidravličnih elementov v pogojih, v kakršnih delajo v stroju na terenu, pa so kot popolno novost uspeli prodati celo ljubljanski fakulteti. Škoda, seveda le za Pionir, da niso znali zadržati v podjetju »očeta« teh miz, inž. Ivana Hočvarja.

Z. L. D.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 20. aprila, bodo v Novem mestu odprte do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- v Novem mestu: KZ Krka Dom Bršljin
- v Šentjerenu: Samopostrežba Mercator
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Vrelec
- v Žužemberku: Market Dolenjka
- v Straži: Samopostrežba KZ.
- V nedeljo bosta odprti od 8. do 11. ure v Novem mestu prodajalna KZ Glavni trg 4, v Črnomlju pa Samopostrežba Pod lipo.

Kadrovska pomoč Novolesu

Novomeški IS spremlja razvoj dogajanj

NOVO MESTO — Poročali smo že, da je prejšnji teden odstopil v.d. generalnega direktorja Jakob Andoljšek, ki mu je enoletni mandat potekel. Razpisni rok za novo vodstveno ekipo poteče še v soboto, zato je delavski svet do takrat imenoval na mesto v.d. generalnega direktorja Jožeta Pirca, do sedaj direktorja programov. Do predaje poslova novi ekipi ostaja stara vodstvena ekipa v Novolesu.

Prejšnji teden se je tudi sestala posebna skupina pri novomeškem izvršnem svetu, s predsednikom Andrejem Kirmom na čelu, ki spremlja razvoj dogajanj v Novolesu, ter skupaj z nekaterimi strokovnjaki proučila elaborat o prestrukturiranju Novolesa. Prišla je do ugotovitve, da je to sicer dobra dolgoročna vizija, vendar premalo izhajajoča iz konkretnih problemov in težav, v katerih se Novoles trenutno nahaja, ter jima premalo konkretnih priporočil, kako zavezati sedanje stanje, ki pa se v bistvu iz dneva v dan slabša. Tak konkreten načrt je vodstvo sicer obljubilo za torkovo zasedanje izvršnega sveta, vendar ga ni bilo. Izvršni svet je zaradi pereče problematike stanje v Novolesu vseno obravnaval in sklenil, da sedanjo ekipo do nadaljnjega neprofesionalno okrepi tako, da ji kot pomoč dodeli za organizacijska in kadrovska vprašanja Zdravka Slaka iz Revoza, za komercialno Božidarja Zajca iz Opreme Kočevje in za finančno računovodski del Edvarda Ovna iz podjetja za svetovanje in inženiring Sonce v Ljubljani.

Novi začasni v.d. generalnega direktorja, Jože Pirc, je občinskemu izvršnemu svetu obljubil, da bo kratkoročni načrt reševanja Novolesa narejen še ta teden, tako da ga bo le-ta lahko prihodnji četrtek že obravnaval.

T. J.

ČISTILNA NAPRAVA — Prejšnji teden so predstavniki inženiring firme Ekoprojekt iz Novega mesta skupaj s partnerji iz Karlova pripravili za novomeške občinske strukture, ki se ukvarjajo s komunalno infrastrukturo in varstvom okolja, strokovni posvet, na katerem so jih seznanili z najnovejšimi možnimi načini in tehnologijami čiščenja odpadnih voda. Skupaj so si že ogledali manjšo čistilno napravo na Otočcu, ki že nekaj časa zadovoljivo deluje, ter biološko čistilno napravo v Dolenjskih Toplicah (na sliki), ki je sedaj v gradnji. Skupno obema je to, da ju je projektiral Andrej Švent, takrat še pri dolenjskem projektivnem biroju, sedaj je direktor zasebne firme Ekoprojekt. (Foto: T. Jakše)

Še vedno največ avtoprevoznikov

Število avtoprevoznikov sicer upada, a jih je med metliškimi obrtniki še vedno največ — Konfekcij dovolj, šivilj premalo — Prepuščeni sami sebi

METLIKA — Čeprav se števila obrtnikov v metliški občini iz leta v leto zmanjšuje, je zadnja leta število obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev približno enako — okoli 500. Na začetku leta jih je bilo natančno 512, in sicer 273 obrtnikov in 239 pri njih zaposlenih delavcev. Največ obrtnikov je bilo v metliški občini leta 1982, in sicer 424, število obrtnikov pa je bilo 418 (takrat je bilo pri njih zaposlenih 184 delavcev), potem pa se je število zmanjševalo do letos, ko jih je najmanj.

Res pa je, da gre zmanjševanje števila obrtnikov v največji meri na račun odpovedi avtoprevoznikov, in to tistih »zunanjih«, ki so se do leta 1982 na veliko prijavljali v Metliki zaradi raznih ugodnosti, ki jih v svojih občinah (praviloma južno od Slovenije) niso imeli. Ko pa so se avtoprevozniki prišli težki časi, so se v metliški občini na papirju »odsledili«. Res pa je, da zaradi pomanjkanja del, dolgih plačilnih rokov, velikih stroškov in hude konkurence vračajo obrt tudi pravi domači avtoprevozniki. Rahlo pa je v porastu storitvena in proizvodna obrt. Najbolj se širi obrtna tekstilna dejavnost, pred-

vsem konfekcioniranje, medtem ko šivilj v občini primanjkuje. Izrazito pa se je v zadnjem času povečalo število zasebnih trgovin in gostinskih lokalov.

Največ težav imajo obrtniki z zagotavljanjem dela, plačilo za opravljeno delo pa pogosto dobijo z veliko zamudo, če ga sploh. Tudi pri pridobivanju kreditov so, tako kot pri iskanju dela, prepuščeni v glavnem sami in svoji iznajdljivosti. Odkar je ta možnost, se precej obrtnikov odloči začasno obrtno dovoljenje, zato v Metliki menijo, da bi morali to možnost odbrzati tudi v novi obrtni zakonodaji.

A. B.

Nad težave s socialnim programom

Novomeški socialni program je usmerjen tako v konkretno pomoč ogroženim kot v ukrepe za čim večje zaposlovanje — Bo denar za vse?

NOVO MESTO — Že ob obravnavi občinskega vladnega programa oktobra lani je bilo v občinskem parlamentu slišati pobude za izdelavo občinskega socialnega programa. Od takrat naprej so se gospodarske in socialne razmere tudi v novomeški občini le še zaostrovale, zato so se v sekretariatu za družbeni razvoj morali lotiti priprave socialnega programa. Občinska vlada ga je že obravnavala, poslanci v občinskem parlamentu pa naj bi se mu temeljito posvetili na majski seji.

Lani se je zmanjšalo število zaposlenih v občini za več kot 3 odstotke. Posledica je 917 na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih nezaposlenih konec leta. Konec letošnjega leta naj bi jih bilo že okrog 2.800; morebitni stečajji bodo zadelo le še poslabšali. Podjetja so zaenkrat predvidela, da bodo letos kot odvečne opredelila skoraj 3.400 delav-

VABILO ZA PREDAVANJE IN ČAJANKO

NOVO MESTO — Jutri, 19. aprila, bo ob 15.30 na sedežu krajevne organizacije Rdečega križa Kandija Grm na Kristanovi 16 dr. Emil Lučev predaval o preprečevanju in zdravljenju možganske kapi. KO RK hkrati obvešča, da bo v sredo, 24. aprila, ob 16. uri v istih prostorih čajanka ter merjenje krvnega pritiska. Vabljeni!

Na vrsti še sprava z živimi

Sprejem za predstavnike verskih skupnosti občine Novo mesto — Tokrat so bili gostje bolnišnice

NOVO MESTO — »Verske skupnosti oziroma njihova vodstva se prepočasno vključujejo v spremenjene razmere,« je med drugim poudaril novomeški župan Marjan Dvornik na tradicionalnem srečanju predstavnikov verskih skupnosti občine Novo mesto, ki je bilo 10. aprila v novomeški bolnišnici.

Večji del položnostnega nagovora je predsednik novomeškega parlamenta posvetil oceni političnih razmer v Sloveniji. Potem ko je omenil proces osamosvajanja, je Dvornik rekel: »Ker se v tem procesu že kaže, da nam bo uspelo vzpostaviti solidne temelje za evropsko raven življenja, se nekatere opozicijske stranke trudijo, da bi zaablokirale pot. Pri tem ne izbirajo sredstev in se razglajajo za zaščitnike vseh tistih, ki so zaradi

različnih razlogov razžaljeni ali pa eksistenco ogroženi. Dejstvo je, da se za vestno trudijo, da bi jih zapustil spomin. Zato je prav, da pri ocenjevanju sedanjih razmer ne spregledamo, da smo živi v diktaturi ozkega kroga ljudi, katerih mitotična vladanja je bila permanentna revolucija — to je kontinuirano nasilje.«

Od predstavnikov verskih skupnosti se je k besedi priključil novomeški dekan Adolf Mežan, ki je dejal, da si bomo svoj lepši dom gradili ob spoštovanju drugih, ob sodelovanju z vsemi ljudmi dobre volje. »Vrhovno načelo naših medsebojnih odnosov,« je poudaril Mežan, »mora biti ljubezen. V vsakem človeku moramo gledati brata, ki mu moramo biti vedno pripravljeni pomagati ne glede na njegove nazore in življenjske usmeritve. Prizadevati si moramo povsod za mir, ki je danes močno ogrožen. Kajti le v miru lahko živimo človeka vredno življenje. Sprava z mrtvimi je bila že izvršena v Kočevskem Rogu, v Teharjah in še kje drugje. Sprava z živimi bo pa marsikje še potrebna.«

V okviru srečanja so si predstavniki verskih skupnosti, oblasti in strank z zanimanjem ogledali novomeško bolnišnico, ki je bila tudi njihova letošnja gostiteljica.

M. BAUER

Za turistični razvoj Bele krajine

V Metliki poslovalnica

METLIKA — Prejšnjo sredo je črnomaljski Integral v novem trgovsko-poslovnem središču Metlike odprl turistično poslovalnico. Po otvoritvi so številni zainteresirani za razvoj turizma iz obeh belokranjskih občin, od najvišjih občinskih predstavnikov do gostinskih in turističnih delavcev ter zasebnih gostincev razpravljali o možnostih za hitrejši razvoj belokranjskega turizma. Dogovorili so se, da bo poslej Bela krajina na turističnem področju nastopala enotno, saj je tudi sicer enotna in zaokrožena pokrajina in jo kot tako ljudje poznajo. Čim prej je treba priti do ustreznice celostne turistične podobe Bele krajine in do enotne turistične ponudbe, možnosti za hitrejši turistični razvoj Bele krajine pa vidijo tudi v okviru pospeševanja demografsko ogroženih območij, kamor sodi skoraj cela Bela krajina. Kot kaže, pomeni ta središčni pogovor začetek novega lepšega turističnega obdobja Bele krajine. K temu naj bi pripomogla tudi Integralova turistična poslovalnica v Metliki.

Metliška poslovalnica je tretja Integralova turistična poslovalnica, po črnomaljski in karlovske, v kratkem pa jo nameravajo odpreti še v Novem mestu. Vodja metliške je prof. Nada Ivaniš, z njo pa dela še Vera Marušič. »V Metliki doslej ni bilo resnejše turistične poslovalnice, Integral pa je že prej posegal tudi v metliško občino. Nasloph Integral širi svoje tržišče in postaja vse bolj

absolutnem številu je več prejemnikov varstvenega dodatka k pokojnini, medtem ko je odstotkovno ta delež zaradi precej množičnega upokojevanja manjši. Narašča število upravičencev do delne nadomestitve stanarine. Zdjaj prejema subvencijo 300 ljudi, po zadnji podražitvi pa naj bi bilo vsaj 500 upravičencev. V proračunu za to ni dovolj denarja. Otrški dodatek je lani prejemalo 2.095 družin za 4.609 otrok, zdaj ga dobiva 2.529 družin za 5.374 otrok. Plačila participacije v zdravstvu je bilo lani oprošenih 950 ljudi, letos se jim je že pridružil še 113. Enkratno denarno pomoč je lani dobilo 345 družin, v prvih treh mesecih letos pa že 74. Sredstva, ki so jih v ta namen predvideli v proračunu, ne bodo zadoščala, čeprav so kriteriji za pridobitev pomoči zelo ostri. To ljudstvo je pač vse bolj revno, četudi je novomeška občina po zaposlenosti žena oz. dvojni zaposlenosti v družini med prvimi v republiki. Tudi na ta račun je novomeška občina ena redkih v Sloveniji, kjer še vedno vsako leto odklonijo sprejem v vrtec preko 100 otrokom.

Občinski socialni program je usmerjen tako v zagotavljanje socialne varnosti kot v aktivno politiko zaposlovanja. Podjetja, Zavod za zaposlovanje, Gospodarska zbornica, sekretariat za družbeni razvoj naj bi vsak zase in usklajeno naredili vse za čim večjo zaposlenost ljudi. Proučili naj bi tudi možnosti zaposlitve s skrajšanim delovnim časom, za razvijanje dela na domu, odpiranje novih delovnih mest, samozaposlovanje preko spodbujanja obrti in podjetništva itd. Poleg zagotavljanja pomoči ogroženim predvideva program tudi celovito aktivnost vrtcev, Doma ostarelih občanov, krajevskih skupnosti, Centra za socialno delo in drugih, ki naj bi blažile vse težje življenje ljudi.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

KULTURNI DAN ŠSTU

METLIKA — Prejšnji torek so v okviru kulturnega dne učence in učitelje Srednje šole tekstilne usmeritve Metlika najprej obiskali Cankarjev dom v Ljubljani, kjer jim je o pomenu literature za slovenski narod govoril pesnik in pisatelj Jože Snoj. Nato so nadaljevali pot na Vrhniko, kjer so obiskali Cankarjevo rojstno hišo, na koncu pa so si ogledali še tehnični muzej v Bistri.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

LIPA OB DNEVU ZEMLJE

METLIKA — Na pobudo metliških zelenih bodo ob dnevu Zemlje, 22. aprila, v parku pred Vinsko kletjo zasadili lipo. To bodo zeleni in vodstvo metliške občine naredili v ponedeljek, 22. aprila, ob 17.30, pol ure pred sejo skupščine občine. Tega simboličnega dogodka naj bi se udeležilo čimveč občanov.

LIPA OB DNEVU ZEMLJE

METLIKA — Na pobudo metliških zelenih bodo ob dnevu Zemlje, 22. aprila, v parku pred Vinsko kletjo zasadili lipo. To bodo zeleni in vodstvo metliške občine naredili v ponedeljek, 22. aprila, ob 17.30, pol ure pred sejo skupščine občine. Tega simboličnega dogodka naj bi se udeležilo čimveč občanov.

Prof. Nada Ivaniš (desno) in Vera Marušič pred novo Integralovo turistično poslovalnico v Metliki

upoštevanja vreden turistični dejavnik,« pravi Ivaniševa in Marušičeva. »Integral ima svoje avtobuse, vendar ni naš cilj samo ljudi voziti iz Bele krajine na potovanja, izlete in odhiti, ampak dajemo vse večji poudarek razvoju belokranjskega turizma.« Na sejmu Alpe-Adria je Integral predstavil turistične možnosti in ponudbo Bele krajine in zanimanje je bilo veliko, tako s strani turističnih agencij kot posameznikov. »Bela krajina sicer nima pogojev za hotelski turizem, zato pač toliko več za tako imenovani alternativni turizem, kot je čolnarjenje, pohodništvo, zidaniški in kmečki turizem, pa lov in ribolov in še kaj bi se našlo. Zanimanje je celo za kopalni vlak, ki bi poleti vozil iz Ljubljane v Belo krajino. Skratka, Bela krajina ima na turističnem področju še veliko možnosti, tudi zato, ker je v veliki meri turistično še neokrita dežela.«

A. B.

Novomeška kronika

ŠTETJE — Novomeški župan je sprejemu za predstavnike verskih skupnosti občine Novo mesto rekel, da gre drugo srečanje te vrste. Čudimo se, da gospod Dvornik, ki ima sicer tako izjemno spomin, pozabil, da so bili sprejmi za vake novomeških verskih skupnosti tudi prejšnjem režimu. Morda pa ne gre za zabavo, ampak za novo štetje po vzoru iz čenih časov: vse se je začelo z nami. Vendar bi kanček poslovne morale škodoval, saj celo v Rusiji Gorbačov trdi, da je izumil moskovsko podzemno železnico. Ne glede na vse za izumitelja naprej velja Stalin.

KRIVICA — Dolenjski Romi so burjeni in užaljeni. Zvedeli so namreč slovenske oblasti oblačilo in hranijo v Šrilanke pobeglih Tamilcev, kot je v Sloveniji vseh Romov. To je v nebo vpijajoča krivica, tudi Romi so namreč prišli s indijskih krajev. Res pred nekaj sto leti, vendar, lepo vas prosimo, kako pa Rom ve, kaj je leto.

KONKURENCA — Pred dnevi v našem mestu ustanovili podružnico Zveze komunistov — Gibanja za Jugoslavijo. Članov je, kolikor jih je, novomeški Slovencem pa se zdi zadeva politično-polnoma nekonkurenčna. V mestu visi politični plakat največ pol ure, razglase Gibanja za Jugoslovijcem skoraj tri tedne. Zadeva je tako v obrobna in utopična, da nikogar ne

Ena gospa je rekla, da v Planu na Glavnem trgu ne jemljejo celotnega Stanojanjskega komunale. Ljubljana. Od banke do Planu samo korak ali dva, zanimivo bi bilo vedeti, kako se čekov SKB spajo na večje razdalje.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 1. do 8. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Andreja K. Hmeljičiča — Bojana, Albina Jermoloviča — Natalijo, Milka Grivca — Globodola — Karino, Greta Jovanovič — Gor. Gradišča — Uroša, Martina Butar — Kanižarice — Simono, Anja Kašič — Vavte vasi — Matica, Mirjana Novosel — Reštevoga — Denisa, Zdenka Lukšič — Jurne vasi — Marka, Ivanka Pavlič — vorovice — Simona, Jožica Kodina — Ostroga — Matej, Silva Bučar iz škeškega sela — Klemenca, Zdenka Barot — Dol. Lakovnic — Urško, Meri Peč — Rihpovca — Sandro, Durdica Stareš — Brihovega — Sindi, Anastazija Šinčar — iz Otočca — Petro, Silva Smrejar iz Zg. ga — deklico, Jožica Levačič iz Velike Podljudne — dečka, Marija Štupar iz Velikega Lipovca — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Rodile so: Ana Lambrešček, Slavka Gruma 70. Itano, Zvonka Špehar iz Jerebove, 9/a — Tanjo, Tatjana Filipovič, 9/a — Gruma 68 — Tjašo, Martina Bradar — Levstikove ulice 5 — Sandija, Anja Ravbar iz Bršljina 48/a — Saro, Jankovič iz Drške 20 — Dejana. Čestito!

Sprehod po Metliki

TE DNI SI BODO OGLEDALI ČLANI metliške vlade vire vodopadne v občini, ki slovi po tem, da ima slabše do in da se je veliko izgubi zaradi živih cevi. Ogled bo trajal cel dan, bodo vzeli sedanjosti oblastniki s seboj celo. Najverjetneje seditve in čutne, katerih pa ne bo vodo, ampak vino in nje. Stroške za malico in opojno pijačo bodo pokrili sami, in sicer iz sejmice, prejemajo, čeprav imajo največkrat metlonske sestanke med delovnim časom.

GOSPOD JANEZ VIDETIČ, direktor metliškega Mercatorja, se hudeje prepodajalci, ki šarijo po metliški območju prodajajo blago, ne da bi plačevali davke in davke. Gospod Videtič, nima nič proti konkurenci, je pa protijemu znanju, ki vlada na metliškem območju.

METLIŠKA OBČINA SE LAHKO REDKOKDAJ pohvali s tem, da je prvem mestu v Republiki Sloveniji, vendar je, in sicer s številom nabornikov, ki nikoli ne oblečejo vojaške suknje. Vzrok: slabo zdravstveno stanje, ki ga ne izhaja iz visokega standarda.

METLIČANI IMAJO VELIKO POMB na obratovalni čas lekarn. Zdravila zahtevajo njeno odprtje tudi ob sobotnih volj potovanja v Črnomlju, kjer tamkajšnja lekarna dežura. Nemalo jeznih besedi rečenih tudi na obratovalni čas suknje, ki je za prta najraje takrat, ko jo vsekraj najbolj potrebuje.

- Vlada naj si propagando dela sama. (Poznič)
- Politika novinarju nudi varnost, odkrije kot avtonomnost. (Poznič)

PRILAGAJANJE — Velikokrat je šli, da je marsikatero črnomaljsko podjetje tako rekoč pod vod. In če kdaj, so se prav tokrat ažurno izkazali trgovci, na račun katerih marsikdaj leti kritika, da so premalo prilagodljivi. V eni od Dolenjskih prodajalnic je bilo namreč že pri vstopu moč izvedeti, da imajo po ugodnih cenah na zalogi potapljaške maske in očala z uro, za tiste z manj orientacije v podvodnem čofotanju pa tudi kompas. Vse to je uvoženo. Problem je le v tem, da se ne ve, ali iz države, kjer jim tudi potapljaške maske in očala tovrstna oprema ne pomagajo več, ali iz tiste, kjer zaradi uspešnega gospodarjenja tovrstnih rekvizitov ne potrebujejo več.

SKRIVNOST — Nekaterim črnomaljskim teritorialcem se je v zadnjem času zgodilo, da so jih poklicali na orožne vaje kar nekajkrat zapored. So se morda preveč slabo ali preveč dobro izkazali, da so tako priljubljeni na orožnih vajah? Morda preveč demilitarizacijsko razmišljajo, pa jih sedaj prevzajajo?

ENOTNOST — Belokranjec postaja vse bolj jasno, zakaj si črnomaljski socialisti tako prizadevajo, da bi Bela krajina postala enotna dežela. Eden od razlogov je zagotovo želja, da bi poštne pošiljke po deželici ob Kolpi potovale nekoliko hitreje. Sedaj namreč pismo od takrat, ko mu v Črnomlju pritisnejo pečat, do takrat, ko ga poštar izroči prejemniku v Metliki, potuje kar dva dni. Ko Črnomelj in Metlika ne bosta več dve različni državi, bo šel posel zagotovo hitreje od rok.

Drobne iz Kočevja

NOVI VRTIČKI — Kmetijsko zemljo med Tekstilano in betonarno so razdelili na 250 vrtičkov, ki merijo po 4 ali 8 arov. Z interesi za vrtičke sklepa pogodbe občina (komite za družbeni razvoj). Vrtički so še po parcelah, predvidenih za pozidavo v mestu, in okoli. Te oddaja KS Kočevje oz. Kmetijsko gospodarstvo.

POTEPUŠKI PSI — Potepuški psi se klatijo po Kočevju. Občani se pritožujejo, da jim delajo škodo po vrtovih. Lastnice plemenitih psic pa nosijo s seboj tudi daljše palice, da oganjajo potepuške (romske) pse, ki splošno ogrožajo pasje plemstvo. Je že tako, da se plemenita in potepuška kri ne sme mešati.

PISATELJEV OBISK — V okviru prireditve ob bralnih značkah bo jutri obiskal učence nižjih razredov kočevske osemletke slovenski pisatelj Miha Mate, po rodu Ribničan.

Ribniški zobotrebci

STARŠI NA ZAPRISEGI VOJAKOV — Svečane zaprisege novih vojakov v Ribnici 6. aprila se je udeležilo tudi okoli 300 staršev, sorodnikov in prijateljev vojakov iz vse Jugoslavije. Največ obiskov je imel vojak iz Prijedora, in sicer 30 obiskovalcev, ki so se pripeljali z avtomobili. Kasnejšega srečanja in plesa v domu JLA se je udeležilo okoli 350 ljudi, ki so rajali in plesali, tudi kolo, do 2.30 naslednjega dne.

NI BILO RES — Ob ukinitvi občinskega praznika 26. marca je bilo med drugim na občinski seji rečeno, da so tudi v pobrateni italijanski občini Arcevia predlagali, naj bi datum občinskega praznika spremenili. Iz poročila delegacije, ki je bila v Arcevi, pa ni razvidno, da bi se pogovarjali o tem, ampak le, da bi obe občini še okrepili sodelovanje na gospodarskem, kulturnem in športnem področju.

KOMU PRIPADA DEDIŠČINA SZDL? — To vprašanje je bilo zastavljeno na eni izmed sej občinske skupščine, odgovor pa še ni. Nekateri trdijo, da dediščina pripada vsem organizacijam, ker so bili vsi občani člani SZDL, spet drugi pa pravijo, da tako in tako nihče ni plačeval SZDL članarine in da torej dediščina ni.

Trebanjske iveri

KANAL — Kdo od domačinov ali kakšen gost od drugod si v Trebnjem pri postu kdaj odloži kakšen element golfa, »zabeč«, zlasti pa kak del dosti nižjih vozil, med katere kajpak ne sodijo fitčki, ki se jih kljub bližajoči se srednjeevropski kulturi še da opaziti na trebanjskih cestah in poljskih poteh. Spodnji avtomobilski deli se na tej lokaciji radi lomijo zato, ker tiči med ploščadjo pred postjo in med cesto kanal. Je zelo lep. Ljudem vseeno ni všeč. Prvič, ker z avtomobili nasledajo na njegov trd rob, kot rečeno. In drugič, ker jih spominja na davne obljube, da bodo pristojne službe kanal popravile.

TITO — Poročali smo že, da so nedavno na seji trebanjske občinske skupščine iz delegatskih vrst pozorno naskočilo dejstvo, da v osrednji krajevni zdravstveni ustanovi še visi Tito, namreč slika maršala. Kazalo je na kritiko prisotni direktorici. Morda pa sploh ni šlo zanj, saj javnost ob raznih zapletih prej plane na drugo ime. V času, ko so se v Trebnjem obmetavali s »krvose-«-si, so delegati zahtevali odstop dr. Žnidaršiča. Morda so torej tudi omenjeno komunistično razpoloženje delegatsko pripisali drugemu, oz. prvemu možu trebanjskega zdravstvenega doma.

LASTNINA — V času največjih dopustov bodo v Trebnjem in okoličnici bajre priredili javno dražbo. Na njej bodo prodajali hulahopke, keramične ploščice, kartondivo, vplinjake za mope, in drugo, kar so bolj ali manj poškovodano že potegnili iz mlakuž na smetišču v Preslju. Sredi dopustov bo dražba zato, da ob razkritem blagu ne bi zaradevali bivši lastniki, ki so tudi v vrstah spoštovanih občanov.

IZ NAŠIH OBČIN

Le s tarnanjem nad brezposelnost

Ob obisku republiške sekretarke za delo Jožice Puhar v Črnomlju se je znova pokazalo, da v občini nimajo primernih programov za zaposlovanje

ČRNomeLJ — Namesto da bi se več pogovarjali o zaposlovalnih programih, so predstavniki črnomaljske občine in podjetij na nedavnem pogovoru z republiško sekretarko za delo Jožico Puhar, njenim namestnikom Ivanom Lapajnetom in Milanom Pavliho z republiškega Zavoda za zaposlovanje vsi bolj ali manj le stekali. Tarnanje pa jim gotovo ne bo pomagalo zaposliti 386 ljudi, prijavljenih na skupnosti za zaposlovanje, ter dodatnih 1000, ki so tehnološki presežek.

Pretekla leta so se v črnomaljski občini marsikje odpovedovali višjim plačam, da so lahko vlagali v novo tehnologijo, sedaj pa bodo prav te naložbe povzročile, da bodo mnogi ostali brez delovnih mest. A ne le zato, ampak tudi zaradi proizvodnje, ki je bila lani manjša za 11 odst. kot leto poprej in se še vedno zmanjšuje. Tako so iz Belta potarnali, da imajo premalo dela, saj kar 60 odst. proizvodnje izvažajo, tujci pa postajajo vse bolj nezaupljivi do vsega, kar pride iz Jugoslavije. Včasih so na mesec izdelali 1.600 ton ulitkov, sedaj pa jih le še 500 ton. Vse to in preveč delovne sile je povzročilo, da so plače kar

za 55 odst. nižje, kot so zapisane v kolektivni pogodbi. Tudi v Iskri ne morejo izplačati prejemkov po kolektivni pogodbi. Na tujem trgu prodajo dve tretjini proizvodnje, a imajo zaradi tečaja di-

Jožica Puhar: »Težko je mlade izobraziti, da bi bili zadržani tam, kjer je slaba kakovost življenja.« Ob njej predsednik črnomaljskega izvršnega sveta Anton Horvat.

Pomanjkanje trka na vrata

Predlog socialistov: njive darovati brezposelnim

KOČEVJE — Na nedavnem srečanju med predstavniki kluba delegatov Socialistične stranke Slovenije v republiški in občinski skupščini je Dušan Semolič seznanil prisotne s socialnim programom, Darja Lavtižar-Bebler pa še zelo nedorečenimi predvidenimi novostmi na področju lokalne samouprave.

Razpravljalci so se posebno osvetlili razmere v domači občini. Predsednik kočevskega območnega odbora stranke Marko Rovani je poudaril, da mnogim v občini že trka beda na vrata. Vedno več je brezposelnih. Zato je SSS pripravila predlog, naj bi predvsem tistim, ki bodo ali so že ostali brez služb, v okolici Kočevja razdelili okoli 300 njiv, velikih po 4 do 8 arov. Ta zemlja je občinska last. Dobili bi jo lahko le domačini, in to brezplačno. Proti temu predlogu pa sta Demos in KG.

Predstavniki sindikata (SSS) je poročal, da četrtna družin v družbenih stanovanjih že prosijo za subvencijo. Brez dela je že okoli 12 odstotkov aktivnega prebivalstva, ki jih tudi njive ne bodo rešile bede. Pridelek bo šele jeseni. Konec februarja je ostalo brez dela 687 ljudi, z aprilom se jim je pridružil že okoli 240 delavcev Zidarja, ki je v ste-

čajnem postopku. Denarna nadomestila dobiva 225 brezposelnih, 64 denarno pomoč, 34 pa razne druge oblike pomoči. V številu brezposelnih niso zajeti delavci gozdarstva.

Nasploh je bilo izrečenih veliko kritičnih ugotovitev in zahtev, da je nujno čimprej poiskati rešitve iz težkega položaja tako v občini kot v republiki.

J. P.

Z javnimi deli nad očitno malomarnost

Z večmesečno akcijo nad »črna« smetišča

TREBNJE — V trebanjski občini bodo v javnih delih, ki so se začele v začetku aprila, odstranjevali »črna« smetišča. Vseh teh deponij je v občini okrog 60, v javnih delih pa jih bodo odstranili 17 oziroma po nekaterih podatkih 18.

Novomeški zavod za zaposlovanje je s to akcijo zagotovil delo 5 brezposelnim ljudem, od katerih bo vsak prejel od zavoda za zaposlovanje 2.260 din kot nadomestilo za opravljeno delo ter še nekaj denarja

• Javna dela za odpravo smetišč bodo v občini sklenili konec julija letos. V naslednji takšni akciji bodo po podobnem scenariju predvidoma čistili reko Temenico.

iz vsote 30.000 din. Slednjo so od skupnega zneska 300 tisoč dinarjev, kolikor zagotavlja trebanjski izvršni svet za tokratna javna dela, predvideli kot nagrado delavcem, ki sodelujejo pri tem čiščenju. Deponije tako odstranjujejo s skupnimi močmi, kar pa je zadeva denar v tej skupni akciji, dodajmo, da morajo desetino stroškov sanacije posameznega odlagališča pokriti krajevne skupnosti, kjer se je nabralo smetišče. Drugače pa razen nekaj malega lastne pripravljenosti za odstranitev črnih odlagališč — to vlogo je izdatno pokazala KS Sentrupert — krajevne skupnosti v akcijo ne vstopajo.

Omenjeno pospravilo smeti vodi Komunala, ki daje tudi potrebno mehanizacijo, s tem da stroške uporabe vozil plačajo iz omenjene vladine »protideponijske« dotacije.

L. M.

PLAČALA V BLAGU

TREBNJE — Trebanjska poslovna enota Surovine Maribor je marca zabeležila za skoraj tretjino slabšo realizacijo od načrtovane. Tako zmanjšanje prometa pri odkupu in prodaji odpadnih surovin pripisujejo krizi v panogi odjemalcev sekundarnih surovin. V slovenski črni in barvni metalurgiji je lani industrijska proizvodnja padla za povprečno odstotek mesečno in tako gibanja se odražajo tudi letos v slabšem povpraševanju železarn, pomembnem odjemalcu starega železa. Če bi železarne že odkupile, pogosto nimajo denarja za plačilo. Iz tega razloga je železarna iz Siska dobavila trebanjski Surovini cevi različne izvedbe in ta material trebanjska žbirnalnica odpadnih surovin ravno sedaj po ugodnih cenah spravlja na trg v drobni prodaji. V Surovini ocenjujejo kot nesmisel, da je potrebno od izkupička za prodane sekundarne surovine plačati davek, in menijo, da bo posledica te dajatve večje onesnaženje okolja z različnimi še uporabnim materialom.

• Večina bolezni izvira iz preobčutnosti, zato je post pot k zdravju. (Peterle)

narja finančne težave, so blokirani in zaradi tega smejo izplačati le 80-odst. plače. Puharjeva je ob tem pripomnila, da lahko izplačajo plače po kolektivni pogodbi, če imajo dobre rezultate poslovanja, če pa so v izgubi, kar Iskra je, tako in tako nimajo kaj deliti.

Iz tekstilne industrije je bilo slišati pripombo, da vsi razmišljajo le o tem, kako bi delavce odpustili, ne pa, kako bi jih zaposlovali, in tudi v zakonodaji je več prostora namenjeno temu, kako se ljudi znebiti, kot pa jih pridobiti. Opozorilo, ali naj tekstilna industrija nosi vse breme reprodukcije naroda, je naletelo na gluha ušesa. Na pripombo, da je vse več dela na črno, z ukinjanjem šušmarstva pa bi lahko finančno razbremenili tiste, ki delajo legalno, pa je Puharjeva odgovorila, da je še sreča, da je tako, sicer bi bilo še več socialnih problemov.

Eden poglavitnih problemov je pomanjkanje primernih kadrov. Zelo velik je odliv strokovnjakov iz občine pa tudi iz večjih podjetij, ki so v težavah, v manjša in hitreje prilagodljiva. Vendar v Beli krajini niti ne vedo, kako motivirati mlade izobražence, da bi ostali doma. In kar je še hušje, podjetja — vsaj po razpisu kadrovskih štipendij sodeč — nimajo niti toliko denarja, da bi lahko potrebne strokovnjake izobrazila. Vse to zagotovo ni prav nič obetavno. Kot je dejal predstavnik območnega sindikata za Belo krajino, pa se bojijo predvsem brezperspektivnosti, saj razen v Beltu nimajo še nikjer posebnih programov, kako reševati probleme brezposelnosti.

M. BEZEK-JAKŠE

• Prodajam zijala. Po želji pridem na dom. (J. Klemenčič)
• Nihče ne ve, koliko delov ima nadaljevalka Jugoslavija. (J. Klemenčič)

Dražje do telefonskega priključka

PTT Ljubljana napoveduje občutno podražitev priključevanja telefonov

KOČEVJE — Pred razširitvijo telefonske centrale je bilo v Kočevju okoli 1.600 telefonskih naročnikov. Po razširitvi centrale na 5.000 priključkov je v prvi in drugi fazi že dobilo priključke 692 novih naročnikov. Krajevna skupnost Kočevje-mesto, ki je doslej sklepala pogodbe z novimi naročniki in PTT ima s 1.584 naročniki sklenjenih pogodb za skupno 1.610 novih priključkov (v tej številki so že všteti priključeni novi naročniki), po pogodbah s Podjetjem PTT Ljubljana pa naj bi sklenila skupno pogodbo za 2.000 novih naročnikov, se pravi, da jih bi morala do prihodnjega leta pridobiti še slabih 400.

Na razgovoru s predstavniki PTT podjetja Ljubljana, predstavnikov KS Kočevje mesto, KS Ivan Omerza Livold, KS Rudnik—Šalka vas in KS Stara Cerkev, ki je bil 10. aprila, so ugotovili, da je prva faza priključevanja zaključena, drugo so začeli izvajati in bodo naročniki priključeni najkasneje v maju, za tretjo fazo pa je treba zagotoviti denar ter pridobiti vsa potrebna soglasja in dovoljenja, za kar je rok konec maja. Nato se bodo začela dela, in če bo šlo vse po predvidevanjih, bodo dosežani naročniki dobili telefone najkasneje do konca leta.

Dogovorjeno je bilo tudi, naj bi zadnjo, tretjo fazo spet razdelili na tri dele: prvi naj bi dobili priključke na območju KS Ivan Omerza Livold in KS Rudnik—Šalka vas, nato na območju KS Stara Cerkev, nazadnje pa še preostali naročniki v Kočevju.

Več, tudi ostrih besed je bilo izrečenih o finansiranju te investicije, saj naj bi zanjo novi naročniki prispevali po okoli 1.000 DEM v dinarski protivrednosti, zdaj pa naj bi se to podražilo na 1.500 DEM; ni povsem jasno glede

NAČRTI HIDROTEHNIKA

KOČEVJE — Na območju kočevske občine so letos na Rinzi ter Kolpi in pritokih načrtovana naslednja dela: vzdrževanje pragov, obloga pri Mirtovičih, kanal pri Kovaču, pragoi na Belici, kajak kanu steza Stari malni (vse na Kolpi) in še pragoi na Kolpi na območju Gusti Laz-Turki, kar bo opravilo vodnogospodarsko podjetje z Reke na Hrvaškem. Na Rinzi pa je predvideno popravilo zapornice, jezov v Mahovniku, ureditev pritoka Rinze v Gaju in okolice novega mostu v Mestnem logu, čiščenje Rinze od Kočevja do Livolda in še nekatera dela.

Bratstvo na novih osnovah

Obisk iz Doline

KOČEVJE — Letos mineva 20 let, odkar sta se uradno pobratili občini Dolina pri Trstu (v Italiji) in Kočevje. Na lastno željo je 13. aprila obiskala občino Kočevje 5-članska delegacija občine Dolina, ki jo je vodil župan Mario Pečenik, in se pogovarjala s štirimi člani predsedstva občinske skupščine Kočevje na čelu s predsednikom občinske skupščine Mihaelom Petrovičem.

Najprej so složno ugotovili, da so se pogoji delovanja v obeh občinah v zadnjem obdobju zelo spremenili in da bo za bratske stike iz obeh občinskih proračunov na razpolago manj denarja. Zato bodo v bodoče gojili neposredne stike med občani obeh občin, med društvi, strankami, podjetji, šolami, taborniki, planinci, kulturnimi delavci, športniki itd. Tako je že sklenjeno, da bodo tudi letos prišli med počitnicami na običajno vadbo v Kočevje športniki iz Doline. Jubilej, 20-letnico, podpisane listine o pobratenuju bodo letos obeležili skromno.

Pogovarjali so se tudi o načinu reševanja gospodarskih in komunalnih zadev v občinah. V tem delu pogovora so bili predstavniki občine Kočevje bolj poslušalci, kot pa enakopravni partnerji v razgovoru. Poslovanju v tržnih razmerah se na Kočevskem namreč šele privajajo.

Ta, prvi tak razgovor bodo nadaljevali maja, ko so Kočevci (Kočevarji) vabljani v Dolino pri Trstu, kjer bodo spet imeli svojo domačo in tradicionalno »majlino«.

J. P.

Še vedno neznanka

V garniziji nezadovoljni z odgovorom milice

ČRNomeLJ — Tukajšnja Liberalno-demokratska stranka je pred časom opozorila, da so stanovalci na hodnikih v nekaterih črnomaljskih stanovanjskih blokih opazili različne oznake, na podlagi katerih so se razširile govorice, da je z njimi skušal nekdo ožigosati državne nevarne državljane. Na oznake so bili bolj pozorni stanovalci, ki niso slovenske narodnosti, ljudje iz nacionalno mešanih zakonov in uslužbenci JLA.

Vendar pa so s črnomaljske postaje milice odgovorili, da pri zbiranju obvestil ni bilo moč ugotoviti, kdo in zakaj bi označeval stanovane, prav tako tudi ne zanesljivo sklepati, kakšne namene so imeli pisci.

Toda, kot je povedal delegat črnomaljske garnizije v črnomaljski občinski skupščini, z odgovorom niso zadovoljni. Če s postaje milice niso smeli dati resnih podatkov o pisanju po stenah, po njegovem mnenju tudi takšnih, kakršni so bili navedeni v delegatskem odgovoru, ne bi potrebovali. »Podatki, do katerih je prišla naša strokovna služba, so drugačni od navedenih, odgovor policije pa nas je razočaral. Prvi napisi so se pojavili že 25. januarja, po prikazu filma o hrvaškem obrambnem ministru Martinu Špeglju pa so bili množični napisi povsod. Nikakor se pri nas ne moremo strinjati, da so bili napisi delo otrok, poštarjev ali elektrikaarjev. Sicer pa niti nismo hoteli zastaviti delegatskega vprašanja, ker smo vedeli, da ne bomo dobili pravega odgovora,« je povedal delegat.

Liberalni demokrati so pristavili, da so dali pobudo v upanju, da bo odgovor bolj podkrepjen s strokovnimi dokazi.

M. B.-J.

SREBRNI VEGOVCI

KOČEVJE — Tekmovanja matematikov za srebrno Vegovo priznanje se je udeležilo 49 učencev od 6. do 8. razreda iz vse občine, ki so že prej osvojili bronzna Vegova priznanja. Srebrni znak je osvojilo 10 učencev. Na republiško tekmovanje za zlato Vegovo priznanje so se uvrstili Klun, Martina Kaligarič, Tina Novak in Marko Kajfer.

RIBNICA — Tekmovanja za srebrno vegovo priznanje se je udeležilo 42 učencev, osvojilo pa ga je 17 učenec. Na republiško tekmovanje so se uvrstili: Klemen Ivanec in Saša Mlakar (oba 7. r. Ribnica) ter učenci 8. razreda Karmen Vesel, Boris Matelič (oba Sodražica), Milan Merhar, Emil Sinanović (oba Ribnica) in Natalija Kordiš (Loški Potok).

NI BILO POČITKA

OSILNICA — V krajevni skupnosti Osilnica tudi v nedeljo niso počivali, temveč so opravljali razna prostovoljna dela. Lovci so urejali lovski dom v Ribjeku. Ribiči so izlavliali ribe v pritokih Kolpe in Čabranke in jih selili v Kolpo oz. Čabranko, saj se bo kmalu začela glavna ribolovna sezona na lipana, na postvi pa se je že začela. Člani KSD Tone Ožbolt, kajakaši in krajani pa so urejali novi kajakaški hotel in njegovo okolico, da bo za mednarodna tekmovanja v kajaku in kanuju na divjih vodah, ki se začne jutri na kajakaški stezi Stari malni na Kolpi, vse nared. Že za nedeljo pripravlja KS Osilnica še tako imenovano ekološko delovno akcijo. Čistili bodo bregove Kolpe in Čabranke. Pričakujejo, da bodo podobno delovno akcijo organizirale še slovenske in hrvaške KS Kostel, Brod na Kolpi, Turki, Plešci in Čabar.

KOLIKO KRAJEVNIM SKUPNOSTIM?

KOČEVJE — Po sedanjem predlogu naj bi krajevne skupnosti v občini Kočevje dobile letos za svoje delovanje skupaj preko 1,8 milijona dinarjev, največ največja KS Kočevje, in sicer skoraj 800.000 din, najmanj pa KS Osilnica, okoli 72.600 din.

Veteranom preveč ali premalo?

Zveza borcev pod drobnogledom strank in državnih ustanov — Občinskemu odboru proračun 143 tisočakov za redno dejavnost — Vsaj 100 din plača vsak

TREBNJE — ZZB NOV verjetno simbolizira eno najbolj spornih vprašanj v Sloveniji. Stalno se govori sicer več o različnih drugih ustanovah, toda organizacija veteranov NOB s svojo dediščino sodi v sredo ideološkega bloka, ki ga Slovenija devetdesetih let demontira.

Praktična posledica takega položaja je, da so borčevsko organizacijo vzeli pod drobnogled. V občini Trebnje so v zadnjih dvanajstih mesecih borčevsko vprašanje zaostri na več točkah. Med drugim se je to dejansko zgodilo nedavno, ko so zbori občinske skupščine sprejeli občinski proračun. V njem so predvideli za redno dejavnost zveze borcev 143 tisoč din, kar pomeni enim veliko, drugim pa malo denarja. Nekateri primerjajo znesek s 300 tisočaki, kolikor so v proračunu zagotovili za delovanje 16 krajevnih skupnosti v občini in na tej podlagi presoja, da so borci dobili dovolj. V občinskem odboru ZZB

NOV v Trebnjem se s takim proračunskim finančnim ključem ne strinjajo, češ da je premalo za vse stroške delovanja.

Ker pa se očitno srečujejo z očitki, da kot politična organizacija preveč porabijo, opozarjajo tudi na to, da so vse bolj družbena ustanova. Slednje pomeni prakso, ki se je že uveljavila pred kakima dvema letoma, ki pa zdaj zamira. Iz občinskega odbora zveze borcev so namreč naprosili patronažno službo in Rdeči križ, da bi njuno osebe večkrat obiskale ostarele in bolne borce. Poleg tega je odbor v nekaterih primerih tudi poravnal stroške sosedске pomoči. V

prihodnje z razpoložljivim denarjem borčevska organizacija takih plačil ne bo več mogla, so prepričani v OO ZZB NOV v Trebnjem.

V zvezi z denarjem imajo borci tudi pomislek glede višine stalnih priznavačnin, ker letošnji izglasovani znesek za te plačila znaša 100 din. Tolikšen znesek plačajo v borčevski organizaciji vsi, ne glede na to, če je v družini več članov organizacije. Denar od članarine ostane v blagajnah krajevnih odborov.

prejemke za enkrat dosega samo dobrih 87 odstotkov lani izplačane vsote.

M. LUZAR

0 izločitvi odloča ustanovitelj

Zdravstveni dom Brežice vztraja na izločitvi iz Zdravstvenega centra — Trdijo, da bodo sami bolj prilagodljivi in gospodarni v boju za obstoj

BREŽICE — Med delavci brežiškega zdravstvenega doma je že več let težnja po izločitvi iz Zdravstvenega centra, kamor jih je skupaj z lokalno bolnišnico in lekarno v sedemdesetih letih potisnila politična odločitev. Lansko leto so zaposleni v anketi svoje sindikalne organizacije z veliko večino podprli idejo o izločitvi, a ker do njene uresničitve ni prišlo, so se letos prizadevanja ponovila. Zdaj je takšna zahteva dobila drugačne razsežnosti, saj je bil medtem sprejet zakon o zavodih, ki določa enotno organiziranost centra in s tem tudi poslovanje z enim žiro računom.

»Z zakonom so nas dobesedno ujeli v spanju. Za reorganizacijo po zakonu o združenem delu zdravstveni domovi nismo imeli časa, tako da smo s staro organiziranostjo padli v novo zakonodajo. V našem domu tudi po zakonu o zavodih še vedno želimo samostojnost. Ker je zanj potrebno soglasje ustanovitelja, bomo dali novo vlogo na občinski izvršni svet, skupščina pa se bo morala odločiti, ali je ustanovitelj zdravstvenega doma ali ne, in reči svoje tudi o naši zahtevi,« je dejal bivši direktor in sedanjí vodja zdravstvenega doma dr. Branko Barlič.

TEKMOVANJE MLADIH TEHNIKOV ZASAVJA

SEVNICA — V petek okrog poldneva se bo v sevniki osnovni šoli Savo Kladnik pričelo regijsko tekmovanje mladih tehnikov Zasavja. Učenci osnovnih šol iz Liti-je, Zagorja, Trbovelj, Hranstnika in Sevnice se bodo pomerili v 17 disciplinah, najbolj množično pa v raketnem modelarstvu, spoznavanju proizvodnega procesa in fotografiji. Najboljša dva učenca iz vsake ekipe se bosta uvrstila na republiško tekmovanje mladih tehnikov, ki bo konec maja v Novem mestu.

V poštev pride tudi obrtništvo

O delu sevniske tekstilne šole

SEVNICA — V treh posavskih občinah so za šolsko leto 1991/92 razpisali več kot polovico vseh študijskih za učence triletnih poklicnih šol, od tega pa so največ kadrovskih štipendij namenili bodočim šiviljam. Kar zadeva vlogo sevniske Srednje tekstilne šole pri usposabljanju mladih za omenjeni poklic, povejmo, da je za šolsko leto 1991/92 razpisala tri oddelke. Dejansko bo razredov verjetno manj, saj je zanimanje za ta učna mesta približno tolikšno kot lani, ko sta bila na šoli dva taka oddelka. Razen teh, predvidoma dveh, oddelkov bo šola v omenjenem šolskem letu usposabljala v enem oddelku še za poklic pomožna šivilja.

Koliko in kako bo šola učila učence v prihodnje, bo v marsičem odvisno tudi od razmer in razpoloženja v panogi. Tekstil je tudi zavoljo nekaterih podrobnosti v državnih gospodarski politiki zabredel v veliko krizo, kar pa zadeva razpoloženje proizvajalcev, sevniska tekstilna šola pohvali posamezne tekstilne tovarne, ki gredo šoli še zmeraj veliko na roke pri organizaciji praktičnega dela pouka bodočih konfektionark. »Eno od rešitev vidimo v tem, da bomo izobraževali za obrtne poklice,« pravi glede bodočega šolskega dela Alenka Žuraj, ravnateljica Srednje tekstilne šole Sevnica. Ob tem je prepričana, da bi bilo smotno, če bi v prihodnje prakticali tudi nadaljnje izobraževanje v smislu poglobljanja znanj s strokovnih področij. Zamišl, kot jo povzema Žurajeva, je dosti blizu poskusu v Zagorju. V šolskem letu 1991/92 bodo tam namreč poskusno uvedli poklicno izobraževanje, tudi tekstilno smer. Sevniska šola se ne boji, da ji bi ta eksperiment po vzoru avstrijskih triletnih obrtnogospodarskih šol v ne tako oddaljeno Zagorje »speljal« mlade Posavke, ki vidijo svojo prihodnost v povezavi s krojenjem, šivanjem in modo.

L. M.

Alenka Žuraj

Ustanoviteljstvo zdravstvenih organizacij je postalo glavna ovira v izločitvi, saj še ni jasno, kdo ga bo prevzel. Če bo republiški zakon o zdravstvu določil, da je ustanovitelj bolnišnice republika, bo odločitev lažja. Zaradi različnih ustanoviteljev bo center avtomatsko razpadel, kar bi bila tudi najugodnejša rešitev za občino, saj si najbrž ne bo hotela niti mogla naprtiti na svoj proračun tudi bolnišnice.

dr. Branko Barlič dr. Željimir Cesarec

V zdravstvenem domu se bojijo poslovanja z enim žiro računom, ki bi v primeru slabega finančnega stanja bolnišnice pomenil tudi blokado zdravstvenega doma in lekarn. Pobuda o izločitvi temelji na težnji po boljšem gospodarjenju v manjši enoti, ki bi bila tudi bolj prilagodljiva. Seveda računajo, da bi skupaj z bolnišnico in lekarno še naprej uporabljali storitve skupnih služb. Dr. Barlič pričakuje, da bodo velikim spremembam v zdravstvu lažje kos, če bodo samostojni. »V zdravstvu bo treba uvesti več konkurence, saj je to v svetu donosen posel kot karkoli drugega. Pričakujemo, da se bo osnovno zdravstvo financiralo v več delih.

Osnovni del bi pokrila država, drugi del bolniška blagajna, ki se v prihodnje

• Kot pravi dr. Željimir Cesarec, dosedanjí predsednik delavskega sveta v zdravstvenem domu, je zanje bolnišnica predraga zadeva. »Prepričani pa smo, da bo povezava z zdravniki iz bolnišnice še boljša, če nad nami ne bo vsela politična prisila. Pripravljeni smo z zahtevami po izločitvi še počakati, dokler se ne razjasnijo zadeve z novo zakonodajo, če pa do konca maja še ne bo rešitev, bomo z zahtevami nastopili ostreje.«

obeta na področju zdravstvenega varstva, in tretji del bolniki sami.«

B. DUŠIČ-GORNIK

ODPRLI TEHNIČNI BUTIK »INTEGRA«

BREŽICE — V petek so v Brežicah odprli tehnični butik »INTEGRA«, ki je prva franšizna trgovina Kovinotehne v Sloveniji. Lastnika butika Tomislav Jurman in Viktor Cetin sta pred tem podpisala pogodbo s Kovinotehno, ki je doslej podobno prodajalno odprla samo še v Samoboru, do konca meseca pa jo bo še v Ormožu. Brežiški tehnični butik kupcem ponuja orodja za kovine, ročno orodje, kmetijsko mehanizacijo in elektro materiale. Franšizojemalec, v tem primeru lastnik Jurman in Cetin, ima po pogodbi pravico, da se enakovredno vključi v poslovni sistem Kovinotehne, ekskluzivno pravico prodaje na dogovorjenem tržišču, prenos celotne tehnologije dela, pravico do uporabe vseh institucij, šolanja kadrov, propagande, aranžiranja, finančnih storitev, storitev AOP in skupnih služb. V zameno pa mora negovati ime in imidž sistema Kovinotehne ter nabavljati blago, ki je predmet franšizne pogodbe izključno v Kovinotehni.

Proračun zanetil vroče razprave

Proračun večji, a ne na račun davkov — Kritika ministra za družbene dejavnosti

KRŠKO — Potem ko je krška občinska skupščina temeljito prereševala osnutek programa delovanja občinskega izvršnega sveta in tudi osnutek občinskega proračuna, se je obeh dokumentov ponovno lotil izvršni svet sam. Kljub temu pa vročih in polemičnih razprav ni manjkalo, največ kritičnih pripomb pa je moral slišati sekretar za družbene dejavnosti Danilo Šiter.

Razpravljavci so bili predvsem tisti člani izvršnega sveta, ki niso tudi člani upravnega aparata. In prav ti so očitali sestavljalcem programa krškega občinskega izvršnega sveta, da »levica ni vedela, kaj dela desnica«. Ta program je namreč sestavljala posebna delovna skupina, ki pa ni poskrbela za vsebinsko in tudi siceršnjo notranjo uskladitev programa. V njem manjka tudi več vsebine o kmetijstvu, predšolski vzgoji in šolstvu, socialnih programih itd. Jasno so tudi poudarili, da je to splošen program, ki pa ne velja za eno samo leto. Še bolj vroča je bila razprava o občinskem proračunu za leto 1991, kjer so poskušali v celoti upoštevati pripombe občinskih poslancev. Predvsem pa

TEKMOVANJE V ANGLEŠČINI IN NEMŠČINI

BOŠTANJ — Pretekli petek je bilo na osnovni šoli v Boštanju občinsko tekmovanje osmošolcev v znanju angleškega in nemškega jezika, pomerili pa so se učenci z vseh osnovnih šol v občini. Republiškega tekmovanja v angleščini se bosta udeležila Suzana Jurman iz Sevnice in Boris Radej z Bance, na tekmovanju v znanju nemškega jezika pa bo sevniska barve zastopala Urška Klakočar iz Sevnice. Sponzorja tekmovanja sta bila podjetnika Kranjc — Pavlič Varpol in Mizarstvo Krošelj iz Boštanja.

NA OBČINI BODO DELALI TO SOBOTO

SEVNICA — Po sklepu republiškega izvršnega sveta upravni organi sevniske občine ne bodo delali v petek, 3. maja. Namesto tega dne bodo na sevniski občini delali v soboto, 20. aprila ob 7. do 15. ure. Tega dne bodo uradne ure za občane kot bi sicer bile na dan, ki se nadomešča.

TESTIRANJE VOZNIKOV

SEVNICA — Sevnisko avto-moto društvo vabi voznike motornih vozil, predvsem tiste s starejšim vozniskim stažem, naj se v nedeljo, 21. aprila ob 8. uri zglasijo v pisarni AMD na anonimnem testiranju teoretičnega in praktičnega znanja cestnoprometnih predpisov.

Regija se ne daje in ne jemlje

Ustanovili bodo skupnost občin Posavja

KRŠKO — Končno so tudi v Posavju prišli do spoznanja, da bo do imeli regijo le, če se bodo zanj odločili in si jo bodo izbojevali. Ta ugotovitev pa ne velja samo za regijo kot tako, marveč tudi za brežiško bolnišnico. Očitno je to zelo pomembno spoznanje, ki so ga člani sveta posavskih občin v celoti podprli in bodo v tej smeri tudi delovali.

»Ni vprašanje, ali nam bo republika »dala« regijo, vprašanje je, ali mi hočemo regijo,« je preokrenil tok razprave na seji sveta posavskih občin predsednik brežiškega izvršnega sveta, Ciril Kolečnik. Ta svoj pogled je tudi podrobneje razložil. Zagovarjal je stališče, da bo Posavje nekaj doseglo v republiškem merilu le, če bo enotno. Predlagal je ustanovitev skupnosti posavskih občin, v kateri bo po reorganizaciji največ šest in najmanj devet občin, ter njihov skupen nastop. Smisel pa ima samo taka regija, je še dejal, ki bo podaljšana roka države.

Člani sveta so Kolečnikovo najbolj zrela in premišljeno stališče do regije in regionalizma v celoti podprli, le da so se potem odločili za referendumsko potrditev take odločitve, in to kljub vsem pomislekom.

Podobna stališča so zavzeli tudi do obstoja brežiške bolnišnice. Pojasnjevali so še, da v Poljčah ni bila omenjena ukinitve, marveč je slo samo za racionalizacijo zdravstva v Sloveniji, kamor so prišle seveda tudi bolnišnice. O usodi bolnišnice se bodo zato pogovarjali zdravstveni delavci iz Novega mesta, Celja in Posavja.

J. S.

Maja bo odprta posredovalnica pomoči na domu

Center za socialno delo

BREŽICE — Brežiški Center za socialno delo bo v mesecu maju odprl servis za hišna opravila. Dejavnost bo namenjena predvsem ljudem, ki se zadnje čase vse bolj pogosto zatekajo k njim po materialno pomoč, in tudi tistim, ki prihajajo po nasvete in drugačno pomoč. S servišom bodo posredovali med tistimi, ki bi želeli opravljati občasna in enkratna opravila, in osebam, ki ne morejo same opraviti gospodinskih opravil, večjih enkratnih opravil (priprava kurjave, delo na vrtu itd.), nakupov z dostavo na dom, pomoči pri učenju, varstva otrok, dostave prehrane itd.

Posredovalnica bo delovala v okviru programa socialnega dela, zato Center svojih storitev ne bo zaračunaval. Praviloma se bosta stranki sami dogovorili za plačilo opravljenega dela, na posredovalnici pa jim bodo lahko pri tem svetovali. Trenutno se ura enostavnega dela v podobnih posredovalnicah plačuje po 45 din.

V posredovalnici bodo zbirali podatke o uporabnikih in izvajalcih, zato prosijo vse, ki pri vsakodnevnih ali občasnih opravih potrebujejo pomoč, in tiste, ki so v svojem prostem času pripravljeni nuditi pomoč za plačilo ali tudi brezplačno, da se oglasijo pri njih. Posredovalnica pomoči bo odprta vsak ponedeljek in vsako sredo med 8. in 9. uro dopoldan na Centru za socialno delo v Brežicah, Cesta prvih borcev 15. Stranke se lahko oglasijo osebno, s pisdom ali pa pokličejo po telefonski številki 61-722 in 61-790.

Čeprav gre za humanitarno dejavnost, v Centru za socialno delo ne morejo pričakovati veliko brezplačne pomoči. Kot pravi direktorica Danica Božič, je danes vse več ljudi brez dela, ki so prisiljeni skrbeti v prvi vrsti za preživetje svoje družine. Morda se bodo odločili, da kak dan zaslužijo tudi preko posredovalnice pomoči.

B. D.-G.

LOKARJEVA V KRŠKEM

KRŠKO — SDP Krško je pretekli teden organizirala javno tribuno na temo stanovanjske vprašanja, na kateri je sodelovala tudi Sonja Lokar. Ob presenetljivo dobri udeležbi (čeprav je bilo le malo obvestil o njej, novinarji pa sploh niso bili vabljeni) so razpravljali načeli marsikatero žgoče vprašanje. Zlasti zanimiva so vprašanja s področja lastnijnjenja. Vprašanje je, kako bodo dobili ljudje izplačano vse tisto, kar so leta in leta plačevali v stanovanjske sklade.

VODOVOD — Pred dnevi so zasipavali zadnje metre jarka, v katerega so položili cevi za nadomestni vodovod na Mrtovcu. Gradnjo tega vodovoda so organizirali kot javna dela v KS Boštanj in s tem zaposlili 10 mlajših brezposelnih ljudi. Podlrgi kilometer dolgi vodovod, katerega vrednost z uradnim predračunom cenijo na 450 tisoč din, sta v pretežni meri plačala Petrol in IMP Inženiring. Na fotografiji: najeti delavci zasipavajo jarek. (Foto: M. Luzar)

Lahko bodo spet hodili čez Savo

Po brvi bodo čez reko napeljali plin v Sevnico, predvidena pa je tudi montaža kanalizacijskih cevi — Denar tudi iz samoprispevka; desetino Petrol

SEVNICA — Potem ko so pred leti odstranili dotrajani most čez Savo v Radni in dolgo ni bilo nadomestila za odstranjenjo bližnjico čez Savo, zdaj kaže, da bodo reko tam znova premostili. Kot napovedujejo, bodo začeli maja graditi brv in jo končali predvidoma do letošnjega novembra.

Skorajšnja napovedana gradnja brvi pomeni, da so dali na skupni imenovalec več načrtov. Petrol namerava še letos napeljati v Sevnico plin in plinovod bo pritril na brv, namesto da bi ga položil v savsko dno. Razen tega naj bi pozneje na brv montirali tudi kanalizacijske cevi, glavni namen brvi pa je prav gotovo premostiti Savo in s to pešpotjo narediti bližnjico čez reko.

Za bližnjico se ogrevajo ljudje ob sevniskem delu Save že leta. Krajevna skupnost Boštanj, na katere ozemlju bodo zgradili mali most, je že dvakrat doslej vpisala brv med naložbe, za katere bo namenjala krajevni samoprispevek, a do letos ni prišlo dlje od lepe želje. Tudi v sevniskem občinskem načrtu

je brv predvidena že desetletje. V KS Boštanj so prepričani, da je za gradnjo ravno sedaj največ možnosti, in menijo, da brvi ne bo nikoli, če je ne bodo zgradili zdaj.

Pri gradnji domačini toliko vztrajajo, ker je nekoč okrog 50 m niže od mesta, kjer bo stala napovedana nova brv, že bil most, ki so ga odstranili, da se ne bi podrli sam. Poleg tega objekt pomeni bližnjico med mestnim središčem in desnim bregom Save in s tem skrajšano pot tako tovarniškim delavcem kot prebivalcem, denim Loga, Lukovca, Radne, Konjskega, Laz in dela Dolnjeja Boštanja. Kar zadeva delavce, menijo v vodstvu boštanske krajeve skupnosti, da danes sicer še vozijo t.i.

delavski avtobusi, vendar bi utegnili nehati zaradi varčevanja v podjetjih.

Brv, o kateri so razpravljali tudi na nedavnem zasedanju sevniske občinske skupščine, naj bi po projektantskem predračunu veljala 5,5 do 6 milijonov. Denar bodo prispevali Petrol, in to 10 do 12 odst., sevniski občinski proračun,

• Nedavno je bil v Logu zbor občanov, na katerem so razpravljali tudi o omenjeni brvi. Domačini so dejali, da jo je potrebno zgraditi, in glede na tako soglasno mnenje so za premostitev očitno tudi pripravljeni primakniti denar s samoprispevkom.

KS Boštanj, ki ga bo zbiral s samoprispevkom, in nekatere sevniske firme, del pa naj bi ga s kreditom zagotovil izvajalec.

M. LUZAR

Novo v Brežicah

TRAGEDIJA — Tragedija ni zgodba o N. N., propadlem Brežičanu, ki se vsak dan v omočnem alkoholnem stanju izpostavlja po brežiških cestah, vsake toliko časa pade ali ga kdo povozí in ga morajo vedno znova krpati domači zdravniki. Če sto prava tragedija današnjih dni je v tem, da mora delavec iz Tovarne pohištva vsak mesec od svoje mizerne plače odrediti v sklad za zdravstveno varstvo po 800 din, pa kljub temu ne more, čeprav dela v lakirnici, niti vsaki dve leti do nujnega zdravniškega pregleda. Po drugi strani pa taisti sklad za krpanje našega N. N. name nja tisoče in tisoče dinarjev.

KAKOR SOD BREŽDNA — Takšno so nekateri stanovalci v socialnih stanovanjih. Družba jim je kupila stanovanje, zanj odštela kakih 800 tisočakov in jim ga izročila v nemilost za nedoločen čas. Pa seveda niso zadovoljni, ampak kmalu za prošnjo še za pomoč pri plačevanju stanarine. Vsak mesec jim družba odšteje še približno tisočaka, da se v novem stanovanju lahko preživijo. Družina pa je učenjena, zato zaprosi za večje stanovanje in na vse možne načine zagotovi, da je sobna plačevati stanarino zanj. Ko ji ga končno dodelijo, se spet pojavi med posilci za subvencije. Ker zares ne zmore stroškov sama, ji pomoč enostavno pripradi. Zgodba je lepa, priznajte, tudi socialno in solidarnostno obarvana ter na koncu korda na bedaka. Ste se v njem prepoznali morda tudi vi?

V MANJŠINI — Zaman so upali nekateri, da se moja novinarska malenkost (B. D.-G.) ne upa več stopiti na ulice Brežic, kaj šele v notranjost katere izmed pomembnih občinskih stavb. Veselje jim je pokvaril kolega, ki je jasno zapisal, da sam samo na bolniški. Sicer pa vsem tistim, ki se še vprašujejo, kako si še upam zaviti v Brežice, odgovorjam takole: Zrtve, ki jih oplazim v tekle kroniki, so resda politično močne, a so v veliki manjšini. Večina občanov me namreč ob obisku treplja po rami in mi zadovoljno prikimava. Kdo ve zakaj?

Krške novice

PRORAČUN — Očitno je proračun najslajša občinska pogača, o kateri se največ govori, kjer se meri vsak grizljaj in sploh. Tako so tisti, ki skrbijo za družbene dejavnosti, seznanjeni s tem, da bi morali 60 odst. proračuna porabiti zanje, ampak zdaj ni več interesnih skupnosti in vse je v rokah občine, ta pa dela kar po svoje. Nazadnje se še odkrije, da občina pošilja določene podjetnike na tečaje (ki so med drugim tudi v sorodstvu z upravnimi delavci na občini), za normalne šole pa ni denarja. Je že ogenj v strehi in vroča dežaba v poslanskih klopetih.

TIME OUT — Kako naporno je delo izvršnega sveta, ki seje tudi po 8 do 9 ur lahko povedo samo njegovi člani in pa novinarji, ki smejo včasih prisostvovati. Seveda so tudi člani občinske vlade povsem navadni ljudje s povsem običajnimi navadami in razvadami. Zato ni čudno, da jih je tu in tam med sejami grudi lakota. Predsednik Franc Černelič je sklenil temo narediti konec in je velel pripraviti malico in sokove. In glej: složno so vsi pozdravili njegovo modro potezo.

GELB — Vidmov finančni minister piše Gelb in je kot finančni minister v zadnjem času zelo iskan, kajti likvidnostni težav za Videm še ni konec. Toda zdaj se je s podjetniškega seminarja v ZDA vrnil Franc Čargo (kamor je odpotoval na povabilo in na stroške Američanov), kjer je slišal marsikaj novega o poslovnih zvijeh. Morda bi se obnesla tudi ta, da bi svoja finančna ministra Gelba preimenoval v Gelda, kar pomeni po nemški denar.

Sevniški paberki

PIRHI — Na sevniskem Glavnem trg so nedavno sekali pirhe. V začetku tekme je bilo malo zadetkov, potlej pa so se pogledi in roke metalcev umirili in so dobili zmagovalca. Kot pričakujejo v Sevnici, bodo letošnjim natančnim metalcem pridružili v bodoče novi precizni »strelci«. Posebej mirnih rok so baje lovci in če bodo za metanje kovancev ogreli ti, bo med sekalce pirhov vstopil verjetno marsikateri bivših družbenopolitičnih delavcev. Za slednje velja, da bolj ko so bili družbenopolitično pokrovani, bolj imenitnim lovskim družinam so pripadali.

TRADICIJA — V Posavju včasih po zdravju avstrijske goste, ki pridejo ugovarjati dobrosedske odnose z verigami Slovenski dolenski politik, ki od doma čega kozolca skoraj vidi vrh spuščaj sevniske gore Lisce, se rad zapele po vojvodskemu prestolu utrjevati dobrosedske odnose. In nima smisla, da bi zbeževanju z verigami in obiski ugovarjali, smo Avstrijecem zelo blizu. V Sevnici in kajpak še kje po sončni deželi imajo primer zemljiško knjigo, ki jo so naredili še inženirji rajnike Avstrije.

PREPIR — V nedavnem parlamentnem besednem obstreljevanju sevniskega zdravstvenega osebja so naskakovali na branili trdnjavo skrivnostnih prejemkov osebja v belem. Udeleženci besednega dvoboja niso varčevali s sočnimi in nemljivimi govorniški figurami v škodo nasprotnikove morale. Če sklepamo, po tem, kako sta se sprti strani menili skupščini, je vladalo na katerem njemu predhodnih manj javnih sestankov pravcato mesarsko razpoloženje.

Zborovska pesem še vedno množična glasnica kulture

Pred jutrišnjo občinsko pevsko revijo v Novem mestu, na kateri bo sodelovalo dvajset zborov

NOVO MESTO — V novomeški občini kakor drugod na Dolenjskem je zborovska pesem bila in ostaja najbolj množična glasnica ljubiteljske kulturne dejavnosti. Oglasa se skozi vse leto, včasih bolj, včasih manj pogosto, kakor že nanese, polni koncertne večere ali pa je le del kake druge prireditve. Pesem vedno in povsod radi slišijo, še posebej, če je ubrano, kultivirano zapeto.

April je običajno čas, ko se začnejo revije zborovskega petja, take prireditve pa so potem na sporedu še maja in prvo polovico junija. Otroški in mladinski zbori imajo svoje revije, zato jih tu ne bomo več omenjali. Odrasli zbori pa se najprej predstavljajo na občinskih in najboljši zbori pa se na medobčinski pevski reviji.

Zborom že dolgo ni vseeno, kaj in kako pojo, zato se vsak skrbno pripravi za tak nastop. V novomeški občini se kakovost zborovskega petja izboljšuje, odkar Zveza kulturnih organizacij prireja seminarje za zborovodje. Malce pretrpano bi lahko celo rekli, da nekateri zborovi skorajda ni prepoznati, tak korak naprej so naredili.

Očimo je, da je mag. Mirko Slosar, ki je več zim zapovrstjo prihajal v Novo mesto predavati in demonstrirati zborovodstvo pa tudi znal pra-

vilno svetovati v perečih zadevah, dobro prenesel znanje in izkušnje (sam je dolga leta vodil zbor Obala iz Kopra) na zborovodje iz novomeške občine. Še več, zborovodje so naposled pristihli njegovi sugestiji, da bi lahko še več dosegli, če bi sli malo iz svoje kože ter zore število in glasovno še povečali in utrdili, to pa, če ne gre drugače, tudi z združevanjem zborov.

Na jutrišnji občinski reviji, ki bo potekala zvečer v novomeškem Domu kulture, bo že nekaj takih sprememb. Med nastopajočimi dvajsetimi zbori bosta dva, ki sta nastala po lanskem reviji, in sicer prav na omenjen način. Eden z združevanjem, eden z razdruževanjem. Z združitvijo orehoviškega in šentjernejskega zborja je nastal mešani zbor Ajda, ki šteje 49 pevcev in pevk ter je s tem številom drugi največji zbor v občini, takoj za frančiškanskim mešanim zborom iz Novega mesta, ki ima 50 pevcev in pevk. Z razdružitvijo zborov iz Otočca pri Novem mestu pa je iz enega dela nastal moški komorni zbor Sempeter, drugi del pa se je vključil v Pionirjev zbor. Nastop teh zborov bo sam najbolje odgovoril na vprašanje, ali je bila s to (prvo) reorganizacijo storjena škoda ali dobra stvar.

I. ZORAN

Na odru 336 pevcev

Na letošnji reviji pevskih zborov občine Novo mesto, ki bo jutri, v petek, 19. aprila, v Domu kulture, z začetkom ob 19.30, bo nastopilo dvajset zborov, ki štejejo 336 pevcev in pevk. Po sestavi je sedem zborov mešanih in pet moških, med katere štejeta tudi oba okteta. Sicer pa bo na reviji najbolj zastopano zbori samo Novo mesto, in to s kar sedmimi pevskimi zbori. Iz zahodnega dela občine s Suho krajino vred ni tokrat nobenega zborja, prav tako ne iz Mirnoperške doline in ne iz Škocjanskega-smarjanskega konca.

Poglejmo, kateri zbori so prijavljeni in po kakšnem vrstnem redu bodo nastopili. Prvi se bo predstavil mešani zbor DU iz Novega mesta (šteje 34 pevcev in pevk, zborovodkinja je Sonja Pirc), za njim pa: mešani zbor Smihel (18, Tone Fink), Šentjernejski oktet (Milan Pavlič), mešani zbor GIP Pionir (30, Franci Može), moški zbor Ruperčevrh (22, Peter Cigler), mešani zbor Ajda (Orehovica — Šentjerneje: 49, Milan Pavlič), mešani zbor Mali Slatnik (28, Tone Fink), Dolenjski oktet (Peter Cigler), mešani zbor IMV (39, Slavko Rauch), moški komorni zbor Sempeter (12, Jože Tori), mešani zbor Krka (38, Jožica Bradač) in frančiškanski mešani zbor (50, Janja Dragan).

Vsak zbor bo zapel dve pesmi, od tega štirje po eno Gallusovo, tako da bo ta revija vsaj deloma tudi obeležila 400-letnico slovenskega renesančnega skladatelja Jakoba Petelina Gallusa.

Večer šestih glasbenih šol

Revija posvečena Gallusu in Mozartu — Nastopilo 24 učencev in zbor

NOVO MESTO — Na tradicionalni medobčinski reviji glasbenih šol Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki sta jo 12. aprila zvečer v Kozinovi dvorani novomeške glasbene šole pripravila Društvo glasbenih pedagogov Dolenjske in Skupnost glasbenih šol Dolenjske, posvečena pa je bila Gallusovemu in Mozartovemu letu ob 400- oz. 200-letnici njune smrti, je nastopilo štirindvajset učencev in učenk iz glasbenih šol v Brežicah, Črnomlju, Krškem, Novem mestu, Sevnici in Trebnjem.

Mladi izvajalci so se predstavili zvečine kot solisti na različnih instrumentih pa tudi v sestavih (trio harmonik, klavirski trio). Na sporedu so bile skladbe različnih skladateljev, pač primerne stopnji glasbene izobrazbe, znanju in izurjenosti učencev, pri čemer so se v prvem delu tekoče prireditve zvrstili učenci nižjih (od drugega navzgor), v drugem delu pa učenci višjih razredov glasbenega šolanja.

Kake Gallusove skladbe ni izvajal nobeden od nastopajočih, Mozart pa se je »oglasil« dvakrat. Prvi stavek njegove Sonatine v B-duru je izvedla Ana Vrščaj, učenka 4. razreda klavirja iz črnomaljske glasbene šole, njegovo pesem Vaja za koncert pa je na koncu uro in četrt dolgega programa zapel mlajši mladinski pevski zbor Glasbene šole Marjana Kozine pod vodstvom Cvetke Hribar in ob klavirski spremljavi Tatjane Hadl.

Sodelujoče na reviji, učence in njihove učitelje, ter druge udeležence te prireditve sta nagovorila predsednik Skupnosti glasbenih šol Dolenjske Zdravko Hribar iz Novega mesta, in predsednica Društva glasbenih pedagogov Dolenjske Tatjana Mihelič iz Trebnja, ki je vsem šestim glasbenim šolam podelila pisna priznanja za skupni nastop.

I. Z.

Z »MATERJO« NA MIRNO

ŠENTLOVRENC — Jutri, v petek, 19. aprila, bo tukajšnje Kulturno-umetniško društvo Marije Kmetove gostovalo na Mirni in ob 20. uri v dvorani tamkajšnjega TVD Partizan uprizorilo dramo Mati, delo šentlovske rojakinje Marije Kmet. To bo prvo gostovanje šentlovske gledališke skupine s tem delom in obenem prva ponovitev predstave, katere premiera je bila 10. marca. Dramo Mati igrajo šentlovske igralke v režiji Staneta Pečka z Mirne.

I. Z.

Krasilne slike v Miniartu

V črnomaljski galeriji razstavlja Ivan Razboršek

ČRNOMELJ — V zasebni črnomaljski galeriji Miniart, ki jo vodi Silvester Mihelič čml., so odprli v soboto, 13. aprila, popoldne razstavo krasilne umetnosti iz zbirke avtorja Ivana Razborška iz Ljubljane. Na ogled je nad 60 uokvirjenih ornamentov iz bogate Razborškove zakladnice, ki šteje nad 13.000 krasilnih motivov in kompozicij pa ekslibrisov in drugih drobnih grafik. Vse te drobne krasilne podobe je Ivan Razboršek sam narisal, in sicer na podlagi izvornih elementov, ki jih je odkril med proučevanjem narodnega in folklornega bogastva Slovenije ter drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti, pa tudi tovrstnega bogastva od drugod po svetu. Do zdaj je samo na Slovenskem

zbral več kot 6.000 krasilnih elementov in motivov ter jih po svoje obdelal.

Razboršek se s to dejavnostjo ukvarja malone že pol stoletja, svoje krasilne slike je že mnogokrat razstavljal doma in v tujini, na šolah in drugod ter tudi velikokrat predaval. Posebej se je oddolžil Sevnici, rojstnemu kraju svoje matere. Leta 1987 so namreč v sevniskem gradu odprli Galerijo krasilne umetnosti, v kateri so samo njegove stvaritve: risbe, okrašeni in gravirani predmeti ter ekslibrisi.

Sevnčani imajo Ivana Razborška nekako za svojega, zato so tudi črnomaljsko razstavo pripravili v sodelovanju s sevnško Zvezo kulturnih organizacij. Na sobotni otvoritvi razstave je Razboršek spremljal in predstavljal obiskovalcem Albert Felician, tajnik ZKO Sevnica. Ob tej priložnosti so povedali, da je Zveza kulturnih organizacij Sevnica letos natisnila mapo slovenskih ornamentov iz Razborškove zbirke, in sicer v obliki pobarvanke. Mapo bodo ponudili v prodajo predvsem šolarjem, da bi se seznanili s slovensko krasilno umetnostjo.

I. Z.

Prvi koncert novomeških simfonikov

Prireditve bo 22. aprila v frančiškanski cerkvi

NOVO MESTO — V ponedeljek, 22. aprila, ob 20. uri bo v prostorni in akustični frančiškanski cerkvi nastopil Novomeški simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Zdravka Hribarja. Izvajal bo dela iz svetovne klasike, od Haendla, Brahmsa in drugih skladateljev vse do domačih, slovenskih avtorjev — Marjana Kozine in Lucijana Marije Škerjanca. Solistka večera bo mlada flavtska Irena Yebuah, ki bo ob spremljavi orkestra izvajala koncert za flavto skladatelja Škroupa.

To bo prvi celovečerni koncert orkestra, ki deluje šele drugo leto in smo ga do zdaj srečevali v okviru sestavljenih kulturnih prireditev v Novem mestu (npr. ob lanskem in letošnjem slovenskem kulturnem prazniku). Orkester bo nastopil v zasedbi okoli 60 članov in se v tako številni do zdaj še ni predstavil, pravi dirigent Hribar. »Se pa še povečuje in je težko reči, pri kateri številki se bo ustilil,« nadaljuje. »Zdaj je najpomembnejše to, da so vsi člani sprejeli orkester za svojega, da radi in redno prihajajo na vaje, predvsem pa, da resno delajo. Med najbolj navdušenimi pa so tisti nekdajni učenci novomeške glasbene šole, ki nadaljujejo glasbeno šolanje ali na srednji glasbeni šoli ali na akademiji za glasbo in radi muzicirajo.«

Novomeški simfonični orkester načrtuje v tej koncertni sezoni do poletja še en nastop, najverjetneje v Brežicah, potem pa bo do jeseni oz. novega šolskega leta bolj ali manj miroval.

I. Z.

NOVOMEŠKI ABONMA ZAKLJUČUJE »HIŠNIK«

NOVO MESTO — Novomeški gledališki abonma sezone 1990/91 bo zaključila predstava drame sodobnega angleškega dramatika Harolda Pinterja »Hišnik«. Prešernovo gledališče iz Kranja, ki ima to delo na sporedu, bo v novomeškem Domu kulture gostovalo v ponedeljek, 22. in torek, 23. aprila, predstava Hišnika pa bo obakrat ob 19.30. V nosilnih vlogah nastopajo igralci Tine Oman, Matjaž Višnar in Polde Bibič. Cankarjevimi Hlapcem v izvedbi SLG Celje in Dostojevskega Zločinu in kazni v izvedbi ljubljanske Drame se je moral Dom kulture odpovedati, ker ima premajhen oder za take predstave.

I. Z.

SENOVČANI GOSTUJEJO S »KOMEDIJO LJUBEZNI«

SENOVO — Gledališka skupina tukajšnjega kulturnega društva Svoboda je v tej sezoni naštudirala angleško tridejansko komedijo ljubezni. Igrajo Vlasta Moškon, Jože Požun (ml.), Aleksandra Macur, Tone Petrovič in Natalija Bahčič. Delo je režiral Zinka Guček. Senovčani bodo s komedijo ljubezni jutri, v petek, 19. aprila, gostovali v Krškem. Predstava v Kulturnem domu Krško se bo začela ob 20. uri.

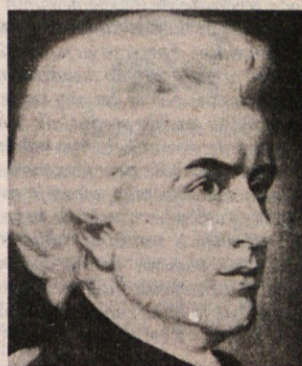
TROBENTAR V RIBNICI

RIBNICA — Akademski slikar Andrej Trobentar je minuli teden ribniškimi šolarjem predaval o ilustraciji knjig. Doslej je ilustriral že več knjig in za uspešno ilustriranje prejel priznanje. Predavanja je doslej že imel v šolah na Štajerskem, Primorskem in Dolenjskem.

KULTURA NA KAPITLIJU — V soboto, 13. aprila, je bila v prostiškovi dvorani novomeškega Kapitlja odprta razstava Janje Kovačič, dijakinje oblikovalne šole iz Ljubljane. Mlada Novomeščanka razstavlja vsa dela svojega snovanja, plastiko in slike. V kulturnem programu je nastopil frančiškanski mešani pevski zbor, svoje pesmi pa sta brala Vesna Bučar in Smiljan Trobiš. Razstavo je ob prisotnosti ljubljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šuštarja in mag. Alojzija Turka ter ob podpori krških demokrata Novega mesta odprl novomeški župan Marjan Dvornik. (J. K.)

kultura in izobraževanje

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 — 1791)

V čast Mozarta na odru opera Così fan tutte

Letos se ves glasbeni svet spominja 200-letnice smrti Wolfganga Amadeusa Mozarta, glasbenega genija in enega največjih skladateljev vseh časov, leto 1991 je po vsem svetu proglašeno za Mozartovo leto. Mozartovo leto obeležujemo tudi pri nas in to še posebej z glasbenimi prireditvami, na katerih različni izvajalci izvajajo Mozartovo glasbo.

V ljubljanski Operi so spomin na Mozarta še posebej počastili tako, da so postavili na oder njegovo opero buffo, Così fan tutte, operno komedijo v dveh dejanjih. Premiera tega dela, ki pomeni po mnenju glasbenih strokovnjakov Mozartovo zmagoslavje v glasbi, je bila sinoči, reprize pa bodo 19., 20., 23., 25. in 26. aprila.

Mozart je opero Così fan tutte, ki se odlikuje z ironičnim humorjem, zložil na besedilo Lorenza da Pontejia. V slovenščino je besedilo prestavil Smiljan Samec. Slovensko predstavitev Mozartovega dela je režiral Vito Taufer, scenografijo je zasnoval Dalibor Laginja, kostume Barbara Stupica, orkester pa vodi dirigent August Halmayer.

Trenutno še ni moč ničesar zapisati, kako se na novo premiero v ljubljanski Operi odziva strokovni del občinstva. Prve kritike bodo izšle šele konec tega ali prihodnji teden. Lahko pa zapišemo, da je zanimanje za to predstavo po Sloveniji veliko, kar seveda velja tudi za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje. Repriz je dovolj, prodaja vstopnic zanje poteka na 50 mestih v Sloveniji in v Zagrebu, kupiti jih je moč tudi v Novem mestu, Črnomlju, Kočevju in Krškem.

Črnomalci bodo svoje in druge obiskovalce iz Bele krajine peljali v Ljubljano na ogled Mozartove opere Così fan tutte z avtobusom, ki ga bo v sodelovanju z glasbeno šolo najela galerija Miniart. Za zdaj imajo na voljo vstopnice za reprizi 25. in 26. aprila in za ta dva dneva zbirajo (na tel. 51-543) prijave zainteresentov za prevoz z Miniartovim avtobusom.

I. Z.

O Kocetovih didaktičnih novostih

Matija Koc iz Starega trga ob Kolpi se je najprej preživljal z učiteljsko plačo, ker pa ga delo v šoli ni zadovoljilo, je šel za akviziterja k eni od ljubljanskih založb. Njegovo prodajno območje je obsegalo velik del južne Slovenije s celotno dolenjsko in posavsko regijo. Po več letih dninjenja za družbeno firmo se je osamosvojil in postal eden prvih zasebnih trgovskih podjetnikov. Njegova potujoča trgovina je oskrbovala s šolskimi knjigami, zvezki in drugimi šolskimi potrebščinami mnoge šole na severni in južni strani Gorjancev, še posebej v oddaljenih krajih, kamor je Koc dostavljal tudi najrazličnejše blago za vsakdanjo rabo. Ko je tako križaril okrog in izpolnjeval naročila, se mu je, zlasti še po pogovorih s šolniki, utrla misel, da bi sam kot nekdajni učitelj kaj praktičnega in koristnega prispeval k vzgoji otrok.

Nedavno se je Matija Koc na trgu pojavil kot avtor, založnik in prodajalec didaktične igre za najmlajše, Ptčiji let, in dveh didaktičnih slikanic — vezank: S kolesom v mesto in Repa velikanka. K uredništvu zamisli je pritegnil znano slovensko slikarko in ilustratorko Jelko Godec-Schmidt, ki je naslikala motive za igro in obe slikanici, celoten projekt pa mu je pomagala ostvariti Tiskarna Novo mesto, ki je ta dela natisnila. Seveda si je izdajatelj pred natisom pridobil potrebna strokovna mnenja in priporočila, da lahko svoje novitete širi in prodaja med slovenskimi otroki, izdajo pa je še posebej oprl na priporočilo mnenje strokovnjakinje dr. Ljubice Marjanovič-Umek z oddelka za psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Igra Ptčiji let, ki jo je avtor namenil predšolskim otrokom in mlajšim šolarjem, s pravili in vsebino posega na področje spoznavanja okolja in ekologije. Po mnenju dr. Marjanovič-Umekove je to kvalitetna didaktična igračka, ki jo je moč vključiti tako v učni proces kot v samostojno igralno dejavnost otrok. Zelo visoki oceni sta dobili tudi obe slikanici — vezanki. Repa velikanka z znano rusko narodno pripovedjo o veliki repi je oblikovno in izvedbeno narejena tako, da ponuja več kot branje zgodbe ob ilustracijah. Otrok lahko knjižico razstavi in sam sestavi zgodbo ter jo vnoči, vendar po svoje, poveže v knjižico. Na načelu razstavljanja in ponovnega sestavljanja temelji tudi slikanica S kolesom v mesto, ki z vsebino posega na področje prometne vzgoje. Slikanico lahko uporablja otrok sam, lahko pa tudi vzgojitelj oziroma učitelj, ko otroke seznanja s prometom in jih vodi skozi različne prometne situacije.

Tisti, ki že vedo za Kocetovo didaktično igro in obe slikanici, pa bi te novosti avtorja in založnika iz Starega trga ob Kolpi zamen iskali na sejmu učil v Ljubljani, ki je bil prejšnji teden, čeprav bi avtor z njimi prav gotovo vzbudil zanimanje širše javnosti pa morebiti sklenil tudi kakšno dobro kupčijo. »Na sejmem nisem šel preprosto zato, ker bi me preveč stalo razstavljanje in vse, kar sodi zraven,« je dejal Koc in dodal, da bo z izdajanjem slikanic in podobnih didaktičnih pripomočkov pri vzgoji predšolske in šolske mladeži nadaljeval.

I. ZORAN

V Evropo ne vodijo le ena vrata

Ko je bila konec prejšnjega tedna v Cankarjevem domu v Ljubljani prva skupščina Slovenskega sveta Evropskega gibanja, je zanimanje za to nadstrankarsko in nevladno gibanje pokazalo neprimerno večje število uglednih Slovencev, od pomembnih politikov, razumnikov in znanstvenikov do cerkvenih dostojanstvenikov, kot pa so ga pokazali Dolenjci nekaj dni pred ustanovno skupščino na posvetu v Novem mestu. Nekaj dni prej sta se namreč v Novem mestu mudila predsednik Slovenskega sveta prof. dr. Anton Bebler in nekdanji diplomat Marjan Osolnik, sicer novomeški rojak, da bi Dolenjcem pojasnila pomen in usmerjenost Evropskega gibanja, vendar se je posvetja udeležil le drobni množini vabljivih, kar pa, upajmo, ne pomeni, da na Dolenjskem ni evropsko usmerjenih ljudi in podjetnikov ter poslovnežev, ki bi ne želeli ceniti možnosti vsa-kršnih povezav z evropskim prostorom.

Evropsko gibanje je bilo sicer ustanovljeno že pred desetletji, vendar je bilo pri nas zaradi neevropsko usmerjenega zunanjega politike do nedavnega skoraj neznano. Šele lani so v Zagrebu kot prvi v Jugoslaviji ustanovili svoj svet Evropskega gibanja, letos so hrvaškemu zgle- do sledili tudi v Sloveniji, kjer se še posebej ka- že potreba po krepitvi povezovanja z drugimi evropskimi narodi in državami, po krepitvi slo- venske prisotnosti v Evropi in v evropskih usta- novah ter po vključevanju v vseevropsko sode- lovanje. Prav po jugoslovansko pa je pred kratkim v Beogradu nastalo še Evropsko giba- nje za Jugoslavijo, ki se v svojem statutu opre- deljuje z unitarističnimi pozicijami kot krovna ju- goslovanska organizacija in bi potemtakem slovenski in hrvaški svet bila zgolj podrejeni podružnici beograjskega sveta. Od uspešnosti in dejavnosti Slovenskega sveta bo odvisno, ko- liko se bodo takšne težnje, ki so v očitem na- spritu s slovenskimi usmeritvami in evrop- skimi idejami, lahko uveljavile.

No, pomembnejše od tega spora, o katerem so tudi govorili na posvetu v Novem mestu, je bila predstavitev Evropskega gibanja in njego- vega Slovenskega sveta. Evropsko gibanje se je rodilo leta 1948 na pobudo Winstona Churchilla. Na začetku je bilo gibanje omejeno na Zahodno Evropo, povezovalo je vrsto organizacij v tem delu sveta in se razvilo v dokaj pomemben družbeni in politični dejavnik v življenju za- hadnoevropskih držav. Prodornost in vpliv je gi- banje izpričalo tudi s tem, da so na njegovo po- budo ustanovili Svet Evrope, Evropski parla- ment, Svet evropske gospodarske skupnosti in mrežo evropskih hiš, ki jih je danes okrog 90. To so javne ustanove, ki delujejo kot neke vrste klubi, kot prostori, kjer prirejajo predavanja, seminarje, kjer potekajo družabne in kulturne dejavnosti, kjer se srečujejo državniški, stro- kovnjaki, gospodarstveniki. Takšne evropske hiše v naši bližini so že v Zagrebu (ta čas edina v Jugoslaviji), v Gorici, Gradcu, Celovcu. Slo- venski svet skuša doseči, da bi v slovenskih re- gijskih središčih ustanovili take ustanove. Naj- dlje so s to pobudo v Mariboru, kjer bo najverjetneje stala prva evropska hiša v Slove- nij. Pobuda je naletela na dober odziv tudi v Novi Gorici. V Novem mestu pa je najbrž še precej časa ne bo, če je udeležba na posvetu odraz resničnega zanimanja za Evropsko gi- banje in njegove cilje.

Slovenski svet Evropskega gibanja si priza- deva spodbuditi kar največ dejavnosti, s kate- rimi bi okrepili slovensko prisotnost v Evropi, okrepiti povezave z evropskimi državami in, ne nazadnje, pripeljati Evropo k nam. V svojo de- javnost skuša vključiti čim večje število organi- zacij in posameznikov, da bi tako spodbudil evropsko usmerjenost dejavnosti na gospodar-

skem, kulturnem, znanstvenem, političnem in drugih področjih. Prek Evropskega gibanja se slovenskim gospodarskim in drugim organiza- cijam odpirajo neformalne možnosti vključe- vanja v najrazličnejše dejavnosti, ki jih povezu- je to gibanje. V njem je več kot tisoč evropskih organizacij in preko 50 tisoč pomembnih po- sameznih članov.

Osnovni dokumenti novega evropskega poli- tičnega in pravnega reda, ki se ustvarja, dajejo izreden pomen vlogi nevladnih organizacij, ko utrjujejo procese uveljavljanja človekovih pra- vič, demokracije in načela tržnega gospodar- stva. V teh procesih torej ne igrajo veliko vlogo samo države, marveč tudi nevladne organizaci- je, ki vse bolj pridobivajo posvetovalno in ustvarjalno vlogo. Pri nas v tem pogledu vlada velika praznina. Razvita je organiziranost na državni ravni, družbena nestranskarstva organi- ziranost pa je silno pomanjkljiva in tako ni- mamo partnerjev za ponudbe, ki prihajajo iz številnih držav za srečanja na nevladni ravni. Tu je prostor za dejavno Evropsko gibanje na Slovenskem, ki lahko odigra koristno vlogo v pripravah in usposabljanju Slovenije za vstop v Evropo, ki je pač nujen, s stiki na nevladni ravn- i. Z njimi je dostikrat lažje zbuditi razumeva- nje za naš položaj, kar je pomembno še pose- bn zdej, ko še ni pravega razumevanja za dogajanje v Jugoslaviji in za slovenske težnje.

MILAN MARKELJ

Boštanjčani čakajo na enakopravnost

Sevničani so povezani s Savo tesneje, kot se mogoče zdi na prvi pogled. Razen tega, da mo- rajo, ker imajo ker imajo široko in deročo re- ko, graditi mostove in brvi in protiplavne zidove in v to vlagati denar in energijo, jih reka v pove- zav s spletom različnih ustanov in organov za- znamuje tudi drugače, na primer s tistim, kar se v zvezi s Savo sploh še ni zgodilo.

Med tisto kar še manjka, uvrščajo v Sevnici nemara na prvo mesto jasno sporočilo o usodi načrtovane verige savskih elektrarn. S tem v zvezi pogrešajo predvsem jasno besedo z odgo- vornih republiških mest o tem, kaj lahko po- čnejo in česa ne smejo delati domačini, ki žive v območju lokacijskega načrta boštanjske hi- droelektrarne, ki je po načrtu na vrsti druga, takoj za HE Vrhuvo. To pomanjkanje jasne strokovne besede jih je zaznamovalo na ta na- čin, da je v omenjenem lokacijskem območju zaenkrat prepovedana vsaka gradnja. Tako prepoved je razvojna coka. V slovenskem me- rilu tovrstnega zavrnilnega učinka verjetno niti ne zaznajo, zato pa ga toliko bolj občutijo pre- bivalci te »prepovedane« cone, ki ne morejo ši- riti in graditi na novo niti delavnic niti zidanih zgradb.

● Sevnica občina protestira zoper repu- bliško nedorečenost, in sicer negoduje po pravilih parlamentarnega lepega vedenja. V republiški skupščini v družbenopoliti- nem zboru je marca letos postavila sedem delegatskih vprašanj v zvezi z načrtova- nimi posavskimi elektrarnami na poten- meli reki. Odgovora še ni. Enako oblikova- no protestno noto bo posredovala tudi v zboru občin v republiški skupščini.

Ali bodo Sevnici dobili odgovor? Ali pa bo tudi po teh delegatskih vprašanjih sevniki iz- vršni svet znova primoran sporočiti občinski skupščini, da je glede verige savskih elektrarn bilo sicer dosti pogovorov, da pa je s tem v zvezi narejenega malo.

Kaj bi v resnici moralo biti narejeno, o tem bržda ni enotnega mnenja. Eni bi bili navduše- ni, če elektrarne ne bi bilo. Eni soglašajo z grad- njo, češ da bi vsaj malce koristila slovenskemu gradbeništvu, ki iz leta v leto povečuje izgubo in zmanjšuje število zaposlenih, ter hkrati odprla tudi kakšno delovno mesto v Sevnici. Odgovo-

rov in z njimi novih vprašanj je gotovo še vrsta, bodisi o zahtevani čistoti Save, bodisi o razpo- ložljivem denarju ali o čem drugem.

Kar posebej bode v oči, je že omenjeno po- manjkanje jasne republiške odločitve. Če pri- stojne službe iščejo denar ali, čakač morebiti na izvedensko mnenje avstrijskega eksperta prof. dr. Walterja Fremutha, odlašajo s končno odločitvijo, je za domačine malo pomembno. Manj važno je od občutka Boštanjčanov in Sevnčanov, da so v primerjavi z nekaterimi dr- žavlani nenehakopravni ljudje. Vsaj z vidika prepovedanih gradenj na omenjenem območju v Boštanju ta neenakopravnost dejansko celo obstaja.

M. LUZAR

Črnomaljsko zdravstvo na smrtni postelji

Ko so sredi preteklega leta dobili v črno- maljski zdravstveni dom z republiške uprave za zdravstveno varstvo v podpis pogodbo o finan- ciranju, je niso hoteli podpisati. Z njo je bilo namreč zagotovljeno le približno 80 odst. sred- stev za normalno delo doma. Vendar so v Črno- malju le morali popustiti, saj so jim z republi- ke zagrozili, da drugače ne bodo dobili niti tega denarja. Že takrat pa so v Črnomlju dobro ve- deli, da ne bodo mogli uspešno vključiti pos- lovnega leta. In res so imeli ob koncu milijon 444 tisoč dinarjev primanjkljaja.

Lani so iz Črnomlja republiki upravi izsta- vili za 21,2 milijona dinarjev faktur, plačanih pa je bilo le za 17,5 milijona dinarjev, ter na- knadno še za dober milijon dinarjev, neplača- nih pa za poltretji milijon dinarjev storitev. Agonija, ki se je torej začela v črnomaljskem zdravstvenem domu lani, se nadaljuje tudi le- tos. V prvih dveh letošnjih mesecih so izstavili za 3 milijone 545 tisoč dinarjev faktur, do 8. aprila pa je bilo plačanih le 2,1 milijona. Zari- di vsega tega so imeli v črnomaljskem zdrav- stvenem domu precejšen del letošnjega leta blokirani žiro račun. Brez obnavljanja lahko rečemo, da so tik pred zlomom, saj že dva me- seca ne plačujejo računov za sanitetni material in zdravila in se bojijo, da nekega dne narače- nih pošiljk ne bodo več dobili. Prejeli pa so tudi opomine, da jim bodo odklopili elektriko, vodo in telefon, če ne poravnajo računov.

Da so v preteklih mesecih lahko izplačali plače, so najeli posojila, za katera dolgujejo še 1,4 milijona dinarjev. V preteklem tednu bi mo- rali izplačati osebne dohodke za marec, a je bil žiro račun prazen, sposoditi pa si denarja niso ne mogli ne upali zaradi prejšnjega neplačane- ga dolga. Kdaj bo plača, ne vedo, na regrese za letni dopust, ki so si jih nekateri že izplačali, pa v zdravstvenem domu še pomisliti ne smejo. Si- cer pa bi v črnomaljskem zdravstvenem domu po finančnem načrtu, ki ga je pripravila repu- bliška uprava za zdravstveno varstvo, morali zmanjšati plače za 40 odst., saj so jim na mesec priznani bruto osebni dohodki v višini 933 tisoč dinarjev, kar pa je le za 23 tisočakov več, kot sedaj odštejejo za neto plače. Vsega denarja, ki ga dobijo v zdravstveni dom od republiške uprave, pa je celo manj, kot bi ga potrebovali le za bruto plače.

● Republiški sekretariat za zdravstvo je pripravil tudi kadrovske normative za zdravstveno varstvo, ki sicer še niso spreje- ti, a se z njimi v Črnomlju ne bodo mogli kaj prida potolažiti. Po tisti najbolj krizni iniači, pod katero je že skoraj nemogoče delati in je sprejemljiva le v skrajnem pri- meru, bi morali biti v črnomaljskem zdravstvenem domu — glede na število prebivalcev v občini — 99 delavcev, sedaj pa jih je 82. Za normalno iniačo manjka v črnomaljskem zdravstvenem domu 30 za- poslenih, za idealno zasedbo, ki jo pone- kod v Ljubljani imajo, pa je premalo kar 60 ljudi. V Črnomlju bi bili v svoji belo-

kranjski skromnosti veseli že, če bi imeli »pogoje« za krizno varianto in bi jim zanj z republike tudi nakazali dovolj denarja.

Če tega ne bo, v Črnomlju opozarjajo, da ne bodo mogli več delati, še več, bolnikom ne bodo mogli nuditi niti najosnovnejših storitev. Tudi zato ne, ker ni sprejemljivo, da bi na račun plač zdravstvenih delavcev reševali probleme v zdravstvu. V črnomaljskem primeru pa bi to ce- lo pomenilo, da bi morali delati zastoj, če bi hoteli poravnati vse druge račune. Kaj vse to pomeni za paciente, pa je že druga zgodba.

M. BEŽEK-JAKŠE

Ptički brez gnezda ne morejo graditi

Delavce Začasnega odseka za stanovanjsko gospodarstvo bi ta čas najbolj razveselilo, če bi se smeli zakleniti v svoje delovne prostore. Za- kaj? Zato, ker se na njihova pleča grmadi vse večji pritisk številnih mladih ljudi, ki zama- trajo na njihova vrata in iščejo stanovanja. 39 stanovanjskih enot, kolikor jih je v preteklem letu odkupilo brežiško stanovanjsko gospodar- stvo, so razdelili še po starih prednostnih listah. V kratkem se bodo vanje vselili še zadnji stano- valci, medtem ko vse tiste, ki so zamudili dose- danje ugodne čase, čakata negotovost in morda tudi obup.

Ne, ne bomo rekli, da je bila stara stanovan- ska politika pravilna, tega ne trdi niti vodja sta- novanjskega odseka Tone Jesenko, vsekakor pa drži, da je nek sistem vendarle veljal. Stano- vanjsko gospodarstvo brežiške občine je bilo v preteklosti sposobno kupiti 20 stanovanj na le- to, medtem ko letos še za tistih 6 planiranih ka- drovskih stanovanj ne vedo, če jih bodo spo- sobni kupiti. Tudi od velikih predvotilnih besed o obnavljanju starega mestnega jedra in pridobi- vanju podstrešnih stanovanj za mlade druž- ne je ostalo bore malo. V letošnjem letu naj bi se nadaljevala samo pripravljalna dela za nado- mestno gradnjo stanovanjskega objekta v Pre- šernovi 11, kjer bodo v enonadstropni hiši s podstrešjem poslovni prostori in stanovanja.

● Kje bodo torej živeli mladi ljudje, ki ni- majo niti možnosti za ustrezno zaposlitev, strokovnjaki, ki jih tako vroče želijo obdr- žati in privabiti v Brežice, mlade družine, od katerih naša politika pričakuje čimveč otrok? Streha nad glavo je osnova za vsa- kega človeka in če se ubada z njo, od njega ne moremo pričakovati ustvarjalnosti in predanosti delu. Kako si občina sploh predstavlja razvoj in prestrukturiranje gospodarstva, če stanovanjsko problema- tiko pušča v nemar?

Na odseku za stanovanja ne poznajo občins- ke stanovanjske politike, zato tudi ne vedo, kako bi zagotovili vsaj minimalno število sta- novanj. Ta del gospodarstva je povsem izklju- čen iz odločanja. V izvršnem svetu ni človeka, ki bi zagovarjal stanovanjsko izgradnjo, v skupščini pa ponavadi nimajo besede niti gos- podarstvo niti mladi ljudje, ki jih stanovanjska politika neposredno prizadeva. Posledice take- ga obnašanja bodo seveda dolgoročne. Manjši delež sredstev za stanovanja v občinskem pra- računu se bo namreč poznal še dolgo, saj ni pričakovati, da bi se v naslednjih letih povečal kar za 500 ali več odst.

In kaj naj medtem počnejo mladi ptički brez gnezda? Včasih so jim svetovali, naj gradijo, danes pa si tega nihče ne upa več svetovati. Ka- ko le ob tako visokih cenah parcel in prispev- kih za spremembo namembnosti zemljišča ter ob oduševljenih namenih bančnih in tudi ostalih kreditov! Naj torej mladi brez dela posedajo pri starših ter brez sredstev za lastno življenje hva- lijo oblast in se veselijo življenja v samostojni Sloveniji?

BREDA DUŠIČ-GORNIK

Novi most le nova prometna zanka?

Novomeški izvršnik je v hladnih novem- skih dneh baje obljubljal, da bi takoj sko- krko, če bi se zgodilo, da bi bil novi most, so nekateri optimistično napovedovali, do- dan še pred novim letom. Seveda je obdržal jo lepo črno brado suho in bi jo tudi, če bi mesto na prvi januarski prelazni stavu za- aprilski dan, če ne celo na prvomajski. Se- na roke in razmere v gradbeništvu dobro sp- na. Sem pa zato, ko smo že pri stavah, naj praviljen v Krko namočiti svojo sivo brado pozimi, če se ne bo uresničila moja napove- bojazan številnih Novomeščanov in okoli- nov, ki so si ogledali načrt nove prometne d- ditive Novega mesta potem, ko bo novi most prt. Je res mogoče, se sprašujejo, da so to- liko let plačevali samoprispevek za most, so dobili nov prometni voz, na katerem so trošili dragoceni čas, dragoceni bencin in s- snaževali prav tako dragoceni čisti zrak, mnoge novi most ničesar ne izboljšuje, za- sikoga z desnega brega Krke pa pot do mesta iz njega celo otežuje.

Gre za nerazumljivo odločitev, da bo v mestni most postal enosmeren, iz česar sledi bosta avtomobilskemu prometu, namenjen iz mesta na desni breg, prav tako na voljo le- mostova, novi mestni in dosedanj v Ločni je torej toliko pričakovana izboljšava v me- nem prometu? Mar le v novem mostu, kate- večja propustnost je zaradi številnih križi- avtobusne postaje prav tako vprašljiva? Ma- bi bilo bolje na vseh treh mostovih dopu- dvosmerni promet, s tem povečati propus- in tako omogočiti avtomobilom, da se brez- gotrajnejše zadrževanja in onesnaževanje čimprej poberejo iz mesta? Edina omejitev bi bila po mojem mnenju na starem mostu dovoz v mesto umestna, bi bila tabla z na- som: dovoljeno le za lokalni promet. Ena- pis bi bil lahko tudi na križišču pri banki v- vodu v Ulico talcev pa ga tako ali tako im- že vrsto let. Hkrati bi morala biti za ves tre- tini promet jasno označena obvoznica po- enega od obeh novih mostov. Avtomobilski se sedaj drenjajo skozi mestno jedro, tega vo ne počno zato, da bi zapravljali čas, ker- bencin in prodajali zija, temveč zato, ker- to prisiljeni. Če jim bo dana alternativa, s- bodo z veseljem poslužili.

Nelogičnost sedanjega predloga še bolj- udarja dejstvo, da ni bilo ničesar storjenega povečanje parkirnih zmogljivosti v Kandji- bi omogočilo zaposlenim v centru mesta pu- avtomobile zunaj mestne zanke, niti ni bilo urejenega s Šmihelsko cesto, ki je vse bolj- metna in vpada na Partizansko cesto sred- nišničnega kompleksa. Nenavadno veli- men pa je zato posvečen prometnemu reši- na Partizanski cesti, kjer bi se moral s prevo- titivno avtobusnega tranzita z nove avtobus- postaje na novi most promet pravzaprav pre- šati. Vse kaže, da je pomen Partizanske ceste- sedanjí promet prepotenciran, in to daje sta- da se v ozadju skriva še kaj več. Nekaj v zve- priključki na novo avtocesto morda? No, to- zaenkrat zares le ugibanja.

● Ob novi novomeški prometni ureditvi zastavlja dvoje vprašanj. Prvič: prom- režim so načrtovali ljudje, ki jim utripa- vomeškega prometa ni čisto poznamo, drugič: načrtovali so ga tisti, ki bi radi- tomobilistom čimbolj zagrenili življen- pa pri tem pozabljajo, da se stoječi pre- ki bo neizogibno nastal, vrača kot bu- rang v obliki onesnaženega zraka, pa- bo nekaj sto metrov višje ali nižje na Kr- Če gre le za to, je bil novi most pre- drag.

T. JAKŠE

Romi stopajo v slovensko ustavo

Okrogle mize z romsko tematiko imajo eno posebnost: vedno se končajo s kopico načelnih ugotovitev o zastopljivosti, zaostalosti in ogroženosti romske populacije pri nas in o kopi- ci posebnih ukrepov, ki bi bili potrebni, da bi njene pripadnike vsaj deloma pripeljali na civil- izacijsko in življenjsko raven, ki jo ima ostalo prebivalstvo Slovenije. Ne le zato, ker je vpra- šanje socialne ogroženosti kaj hvaležna tema za napade na slovenski odnos do drugorodcev v raznih časopisih na jugu Jugoslavije ali ker bi bili Romi, kakršni so, kaj slaba popotnica za Evropo, temveč zato, ker je bila že desetletja v raznih občinskih organih prav iskrena želja, da se stvari zadovoljivo rešijo, in je bilo v to vlože- nega že neizmerno truda in naporov. Da se stvari daleč niso premaknile, gre verjetno pripa- sati prej napačnemu pristopu, nestrokovnosti, razdrobljenosti in pomanjkanju denarja in razumevanja kot pa pomanjkanju dobre volje in namere.

Prav zato, ker stvari kljub občasno velikemu entuziazmu niso dajale temu primernih rezulta- tov, je prišlo pogosto do medsebojnega obtože- vanja. In prav v to so se ponavadi izrodile tudi okrogle mize in strokovni posveti, na katerih so bili prisotni tako ljudje, ki se z romsko proble- matiko strokovno ali organizacijsko ukvarjajo, kot tudi predstavniki Romov.

Za posvet, ki je bil ob slovenskem dnevu Romov letos aprila organiziran v Novem me- stu, bi lahko rekli, da se je sicer dotaknil te ne- varne čeri, vendar na njej ni nasel. Res je, da je bilo na okrogli mizi poleg slovenskega minis- tra za manjšinska in izseljenska vprašanja ter znane poznavalke romske kulture dr. Pavle Štrukelj še največ »civilov«, vendar tudi Romov ni manjkalo, zlasti ne tistih, ki znajo za svoje pravice brez strahu in z argumenti zastaviti be- sedu. Žal so ti še vedno pretežno le med Romi iz Murske Sobote, medtem ko so dolenjski, kar se kulturnega dialoga tiče, še vedno v ozadju. No, to pravzaprav ni nikakršna posebnost, saj je tako tudi na področju gospodarskega in kul- turnega življenja, skoraj povsod, kjer je potre- ben osebni angažma in iniciativa.

Poseljenost z Romi je v Sloveniji kaj različ- na. Medtem ko jih je v neznatnem številu najti po vseh ostalih predelih v Sloveniji, pa številno močno izstopajo tisti iz Prekmurja in Dolenj- ske. Na teh predelih jih je bilo lani že blizu pet tisoč in pol, še nekaj tisoč pa jih je razporeje- nih po Gorenjskem, Štajerskem in Primor- skem. Njihov izvor sega v Indijo-na slovensko ozemlje, kjer zasledimo prve beležke o njih v 14. stoletju, pa so prihajali iz treh različnih smeri: na Gorenjsko preko Nemčije in Avstrije, v Prekmurje preko Madžarske in na Dolenjsko preko Hrvaške. Kulturno in gmočno različno stopnjo razvoja je pripisati predvsem smeri, od koder so se Romi priselili, pa tudi stopnji razvi- tosti novega okolja ter njegovemu odnosu do prišlekov. Vse do konca druge svetovne vojne je bil odnos do Romov zelo omejevalen, po voj- ni pa so bile njihove pravice zajete v sklop med- narodnopravnih norm za varstvo človekovih pravič, ki so jih izenacevale z ostalim prebiva- ltvom, kar pa narodni večini ni nalagalo po- sebnega varstva romskih etničnih in kulturnih

posebnosti. Do takih pobud je prišlo sedaj, ko so se že izoblikovale nekatere oblike romske notranje organiziranosti, iz njih pa je zrasla tu- di pobuda za posebno varstvo, ki naj bi izhajalo iz določil slovenske ustave.

Vsem je znano, da je romsko prebivalstvo na slovenskem socialnem dnu. Na tej ravni pa je težko govoriti o kulturi in varovanju etničnih posebnosti, zlasti ker je ponekod celo težko ugotovljiva, kaj to pravzaprav so. Ista merila bi za vse Rome, tako dolenjske kot prekmurske, težko veljala. Za vse pa velja eno: izobrazba je

osnova za vse nadaljnje korake. Zato je dr. Štrukljeva dejala: »Romske izobrazbene mora postati učitelj svojega rodu. Zaradi treh rom- skih narečij, ki so nastala v Sloveniji, je delo v zvezi z romskim jezikom zahtevnejše, pomemb- no pa za vsako skupino posebej. Romske govorni jezik mora postati pisani jezik, zato morajo vsi, odrasli in otroci vedeti, da v materinem jeziku lahko pišejo, govorijo in berejo. Jezik je tista kulturna dobrina in dediščina, ki vsak narod in etnično skupnost najprej identificira in dokaže njegovo identiteto, v kateremkoli okolju so ti

ROMI V USTAVO — Na okrogli mizi ob dnevu Romov v Novem mestu, ki so se je udeležili minister dr. Janez Dular (v sredini), strokovnjakinja za romsko kulturo dr. Pavla Štrukelj (le- vo), predstavnik novomeške občine Miloš Suštar, ki je tudi vodil okroglo mizo (desno), in pre- ječ socialnih ter pedagoških delavcev, ki se ukvarjajo z romskimi vprašanji, a bolj malo Ro- mov, je minister Dular dejal: »Izvršni svet je ravno ta teden sprejel dokument, ki ga bo predložil skupščini in v širšo javno razpravo, da boste tudi Romi o njem temeljito spregovorili. Notri je tudi zahteva, naj ustava precizira status Romov, iz česar bo izhajal zakon, ki bo podrobneje določal vse, od šolske do socialne in tudi gospodarske problematike Romov. Vendar boste kljub temu, dokler boste nastopali samo kot posamezniki, brez moči.« (Foto: T. Jakše)

pripadniki naseljeni. V izobraževalni pro- grama je treba vključiti tudi spoznavanje njihov- stare kulturne dediščine.«

Pedagoški delavci, ki se na novomeški področju ukvarjajo z vzgojo predšolske in šolske romske mladine, so se s tezami dr. Štruklje vsekakor strinjali, nekoliko resignirano pa so kljub temu ugotavljali, da so učni in vzgojni rezultati precej manjši, kot pa bi bili, bi li glede na vloženo delo, in to kljub temu, da se trudijo že celo vrsto let in je šola zajela že vsi- kaj generacij. Bistveni premik bi bil narejen, če bi se pomena izobrazbenega dela začeli zave- ti starši romskih otrok in bi pri njem sode- lovali.

● Od Romov so v razpravi sodelovali Mi- do Rozman iz Pušče, Bela Cener iz Boga- cev in Jože Horvat iz Pušče, ki je tudi pre- sednik romske zveze občine Murska So- bota. Med drugim so poudarjali, kako po- pomembno je, da nova ustava uredi status Romov v slovenski državi, katere del sta- novanja nesporno so. To jim je minister za izsel- jska in narodnostna vprašanja dr. Janez Dular tudi obljubil, saj je dejal, da je pre- sedaj v republiškem izvršnem svetu naj- obravnavi gradivo, ki naj bi rabilo le- osnovna za predlog zaščite Romov kot so- cifične etnične skupnosti v novi ustavi. Ustava naj bi torej zagotovila, da bo status Romov in njihove pravice urejeni z zakonom, to pa pomeni tudi, da skrb za- ne bo več tako razdrobljena in omejena na občinske okvire, temveč bo poenotena na republiški ravni. V tem smislu je bila zve- njja okrogla miza o Romih vendarle po- premik.

T. JAKŠE

Srečanje invalidov S sestanka društev

Društvo invalidov Črnomelj je januarja letos prevzelo koordinacijo od trebanjskega društva invalidov. V dolenski invalidski organizaciji spadajo društva invalidov iz Metlike, Črnomlja, Novega mesta, Trebnja, Grosuplje, Kočevja in Ribnice.

Črnomalsko društvo je sklicalo seji 2. in 29. marca letos. Na zadnji je njegov predsednik g. Srečko Matkovič navzočim predstavil in ob tem dejal, da so bila društva delavna. Marko Kocijan, predsednik društva iz Trebnja, je v razpravi priporočil, da se moramo redno sestajati. Na sestanku so se dogovorili, da bo 1. junija letos v Črnomlju srečanje društev invalidov. Vsako društvo naj bi poslalo na srečanje po 50 članov.

Vsa društva gradijo delo na socialnih programih, kot so obiski in obdaritev težjih invalidov doma, v domovih in bolnicah, nudenje različnega klimatskega zdravljenja, izkoriščanje zmogljivosti Term Čatež in nudenje finančne pomoči socialno ogroženim.

R. MAJER

OTAVICE PROSIJO ZA POMOČ

OTAVICE PRI RIBNICI — Otavice so od Ribnice le nekaj kilometrov. Krajani z marsičim niso zadovoljni. Prosiijo za pomoč pri naslednjih delih: Asfaltirati bi morali 1,5 km ceste od Lipovca do Otavice, ki je v zelo slabem stanju. Uporabljajo jo je Gozdno gospodarstvo, ki pa je ni primerno vzdrževalo. Vodovod so zgradili s prostovoljnimi delom pred 30 leti. Cev, ki vodi do zaselkov, pa je preozka za današnje potrebe. Kočevski Hydovod pa vodovod popravljajo, če počijo cevi. Zaselki nimajo tudi hidranta, ki bi prišel prav v primeru požara. Telefona je avgusta 1989 plačalo 14 krajanov, priključkov pa še vedno niso dobili. Divjih smetišč je ob cestah vedno več. Kazijo videz lepih, zelenih površin. Onesnaževalci niso le »navadni« ljudje, ampak tudi ribniška gospoda.

Otavčani seveda vedo, da vseh teh težav ne more nihče odpraviti preko noči. Želijo pa, da bi bilo vse urejeno čimprej. Seveda so pri vseh delih v okviru svojih možnosti in sposobnosti pripravljeni sodelovati.

M. G.

Odločitev na barikadah revanšizma Protest borcev

Delegati občinske skupščine Brežice so na svojem 9. zasedanju takoj po izredni seji IS (njegov predsednik je član ustavne komisije Republike Slovenije) sklenili odločno udariti po lastnem pravem sistemu. Z odlokom o proračunu občine za leto 1991 so namreč občinskemu odboru ZB NOV odobrili 59.061,00 din, kar je natanko toliko, kolikor je ta odbor prejel in tudi porabil do 23. marca tega leta. Od takrat naprej po sklepu delegatov v tej občini torej ne velja republiški zakon o financiranju Zveze ZB NOV Slovenije. Pobudnikom tega protizakonitega sklepa bi verjetno najbolj odgovarjalo, da tudi ZB NOV ne bi bilo več. Vest je povzročila ogorčeno negodovanje številnih borcev v Brežicah in v Posavju, kjer se sicer pospešeno pripravljamo na proslavo 50-letnice ustanovitve OF, vstaje slovenskega naroda in začetka izseljevanja. Gre torej za še eno negativno točko te občine v njenem napreduju za uvrstitve na prvo mesto med slovenskimi občinami.

Za predsedstvo ZB NOV Brežice: predsednik MARTIN KOLAR

Za pravico, ne privilegije Stališče borcev o predvidenem krčenju zdravstvenovarstvenih pravic — Gre za pravice iz rizikov

ZB NOV Slovenije zahteva — ob predlogih za spremembo zakonodaje na področju zdravstvenega varstva, se zlasti ob predlogih za spremembo te zakonodaje na področju zdravstvenega varstva udeležencev NOV, vojaških vojn invalidov in civilnih invalidov vojne ter žrtve fašističnega zatiranja — ohranitev dosežene ravni zdravstvenega varstva omenjenih kategorij občanov, to je ohranitev njihovih že pridobljenih pravic. Ta zahteva je v celoti skladna s programskimi usmeritvami Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije, sprejetimi 28. 6. 1990, v katerih je zapisano, da bo le-ta spoštoval »Ustavne in zakonske določbe o posebnem družbenem varstvu borcev NOV, vojaških vojn invalidov in civilnih invalidov vojne ter določila Ustave Republike Slovenije o zagotavljanju posebnega zdravstvenega varstva udeležencev NOV«.

V zvezi s predlaganimi spremembami zakona o zdravstvenem varstvu (20.

Grozi stavka v srednjih šolah

Ministrstvo za šolstvo in tudi ostali predstavniki oblasti ignorirajo probleme v šolstvu — Bo zares potrebno skrajno sredstvo?

Po stavkovnih pravilih je stavkovni odbor sindikata vzgoje, izobraževanja in znanosti čakal na ukrepe oblasti do ponedeljka, 15. aprila, nakar bo odločil, ali se stavka razglasi, preloži ali odpove. Ko je sindikat zbral vse hujsko krizo v šolstvu, ki se je najbolj odražala na srednji stopnji, je na to najprej opozorjal ministrstvo za šolstvo, ki se na okrog sedemdeset intervencij ni odzvalo niti enkrat. Podobno ignorirajo probleme v šolstvu ostali predstavniki oblasti, saj nismo niti enkrat slišali spregovoriti o teh vprašanjih ne predsednika vlade, ne predsednika skupščine niti kakšnega drugega politika vodilne garniture. Dialoga torej ni mogoče vzpostaviti.

Tako nam je ostalo le še skrajno sredstvo, stavka, kar so zahtevali tudi šolniki, člani in nečlani sindikata, ko so se v presenetljivo velikem številu osebno izrekli za stavko.

Novim oblastem še ni uspelo uresničiti nobene spremembe v organizaciji in financiranju šolstva, ki bi prispevala k ureditvi kaotičnih razmer. Vsi ključni zakonski in podzakonski dokumenti so še vedno v osnutkih, nobenega zagotovila pa ni, da se bo pri njihovem dokončnem oblikovanju upoštevalo tudi mnenje prizadetih delavcev. Verjetno so prav zaradi nezaupanja v učitelje oblasti blokirale pripravo kolektivnih pogodb, saj sta pri tem pravem aktu enakovredni obe pogajalski strani. Takšno ravnanje je v nasprotju z mednarodnimi priporočili Unesca o statusu učiteljstva in z mednarodnimi konvencijami, ki govorijo o pravicah učiteljev in o njihovi soudeležbi pri oblikovanju šolskega sistema ter delovnih pogojev. Zato je sindikat vzgoje, izobraževanja in znanosti

sklenil, da bo o ravnanju slovenskih oblasti obvestil mednarodno javnost in mednarodne sindikalne organizacije ter zahteval zaščito, če se razmere ne bodo uredile.

Učiteljev položaj se vedno bolj slabša, posebno pa so se stvari zaostrele pri plačah. Kot ultimat sindikat ni postavil zahtevo po novem, pravičnem sistemu nagajevanja, pač pa nasprotuje samo še nadaljnjemu slabšanju položaja učiteljev. Če hočejo učitelji to preprečiti, morajo, četudi s stavko, doseči uskladi- tev ravni osebnih dohodkov zaposlenih z gibanji plač v gospodarstvu in upravi ter pokrivanje materialnih stroškov šol

ZOLTAN JAN

ODPRTO PISMO MINISTRU ZA ŠOLSTVO

Slišali smo, dr. Peter Vencelj, da razmišljate o uvedbi pouka tudi ob sobotah. V svetu si prizadevajo, da bi šestdnevni pouk odpravili, mi naj bi ga pa ponovno uvedli? V naši šoli smo anketirali učence in učitelje, kaj mislijo o Vašem predlogu. Njihov odgovor je: »Šola v soboto? Ne, hvala!« Sobota in nedelja sta edina dneva, ko smo s starši resnično skupaj. Ali niste nič pomislili na naše zdravje? Več dni v tednu bomo v šoli, bolj bomo utrujeni in težje bomo mislili. Ob sobotah si želimo iger, izletov, skratka prostega časa zase. Naše hrbtenice so že tako dovolj ukrivljene od sedenja, oči okvarjene. Če bi morali še ob sobotah v šolo, bi jo zasovražili. Zahtevamo, da nam ne vzamete sobote. Lahko pa poskrbite, da bomo razbremenjeni med tednom. Namesto nekaterih obveznih predmetov lahko uvedete »delavnice«, v katerih bomo oblikovali svobodno izbrane teme in različne projekte.

Učenci OŠ Grm Novo mesto

Tiktaka tempirana socialna bomba

Zakaj smo prenovitelji (SDP) vložili interpelacijo in kaj predlagamo

Kako se je moglo zgoditi, da je slovenska družba s tako visoko socialno varnostjo v letu dni postala tempirana socialna bomba? Prvi in zelo globok vzrok so nakopičene razvojne napake v preteklosti, drugi, nič manj pomemben, tisti, ki je pravzaprav proizvedel še več gorja, kot je bilo objektivno nujno, pa je napačna politika izvršnega sveta in Demosa v skupščini. Napačna, ker je ideološka, saj se je več kot tristo dni pretežno ukvarjala z odcepljanjem, s sprav- lo, s kadrovskimi čistkami in oblastno prestižnimi boji. Ker je nepragmatična, saj je prepozno reagirala na ZIS-ovo politiko izmaganja izvoznikov in domačih proizvajalcev, ker je nespo- sobna za to, da bi se dogovorila za ekono- msko vzdržan prehod Jugoslavije v neko novo ekonomsko skupnost ali mirno nastajanje samostojnih suverenih držav, ker je nespo- sobna za nov razvoj- ni, gon pridobiti tudi tuja posojila.

Napačna je tudi razvojna usmerje- nost izvršnega sveta:

V izbiri med kalašnikovimi, pendreki, diplomacijo in državnim uradničtvom ter razvojem podjetništva, aktivne za- poslovalne politike, izobrazbe, zdravja in socialne varnosti za vse, se je odločila za prvo.

Namesto za tekmo in pluralizem lastnin se je odločila za privatizacijo in denacionalizacijo, v kateri so edini, ki izgubijo, tisti, ki so 45 let s svojim delom družbeno lastno soustvarjali; v druž-

benih dejavnostih pa namesto strokovne in javnega upravljanja ponuja po- litično tutorstvo, hierarhijo in pod- žalvanje.

V razvojni politiki gasilstvo, inter- vencionizem in tutorstvo drage države vsiljuje namesto razvojne industrijske politike. Oblikuje se stiskaška in avtorita- tivna namesto stimulativne in demo- kratično nadzorovane socialne države.

Prenovitelji zato predlagamo spre- membo razvojnega koncepta: intenzi- ven, ne gasilski razvoj: socialno politiko kot element in spodbudo takega inten- zivnega razvoja; pridobivanje sredstev za tak razvoj s premirjem in dogovorom o prehodnem obdobju v Jugoslaviji in z zainteresiranjem tujine za skupne na- ložbe v naš novi razvojni cikel; reše- vanje najhujših socialnih zagat; decen- tralizirano moderno državo, ki je orodje demokratičnega upravljanja in soupra- vljanja delavcev, državljanov, uporabni- kov, strokovnjakov z javnimi in druž- benimi zadevami ne pa strankarski Demosov instrument za ideologiziranje in tutorstvo nad državljanji; predlagamo pluralizem lastnin in tekmo med njimi, takšno določanje titularjev družbene lastnine, v katerem priznavamo njen organski nastanek: vložke bivših lastni- kov, delavcev, bank, države, tujih sova- gateljev itd. socialno partnerstvo name- sto socialnega kaosa in socialne vojne.

To potegne za seboj decentralizirano socialno politiko, razvoj modernih ob- lik socialnega dela tudi v podjetjih, mrežo javnih in zasebnih profesionalnih in prostovoljnih socialnih institucij in oblik dela, ki prestežajo najhujše so- cialne probleme v času prehoda iz pre- težno zaprtega v pretežno odprto so- cialno in ekološko občutljivo tržno gospodarstvo z moderno socialno drža-

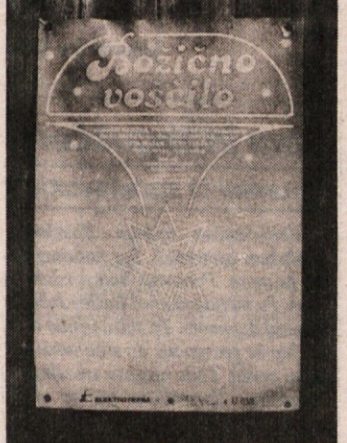
Zakaj se tudi mi pridružujemo napovedani stavki

Izjava vzgojiteljev do-
mov Dolenjske

Vzgojitelji in ravnatelji Dolenjskih domov smo se v petek, 5. aprila, skupaj s predstavnikom občinskega in republiškega Zavoda za šolstvo — prof. Škufco in prof. Jankovičem, sestali v Domu učen- cev v Črnomlju. Poleg strokovne teme »Kazen kot vzgojno sred- stvo«, ki nam jo je posredoval dr. Franc Brinc iz Inštituta za kriminolo- gijo, in dogovora o pripravah na letošnje kulturno-sportno manife- stacijo učencev domov Slovenije — domiada smo tudi tokrat veliko razpravljali o materialnem položaju domov Dolenjske regije, ki je iz leta v leto slabši navkljub prizadeva- njem, da se obdržimo nad vodo. Osrednja problema, ki objektivno pogojujeta materialne oziroma ekono- mske težave v vseh dolenjskih domovih, sta nestimulativna šti- pendijska politika, ki diskriminira učence, ki bivajo v domovih, in ne- ustrezna mreža srednjih šol, ki po- sredno tudi vpliva na vse manjši vpis v domove izven večjih centrov, kamor sodijo tudi dolenjske občine.

Vsi smo bili enotnega mnenja, da brez globalnih premikov, kamor nedvomno sodita tudi našeta, do- movi učencev ne bodo mogli nor- malno delovati, čeprav se poskušajo reševati na najrazličnejše načine — z oddajanjem prostorov, turiz- mom, prehrano za zunanje etc. Zato se domovi dolenjske regije tu- di pridružujemo stavki delavcev srednjih šol in domov, napovedani za torek, 16. aprila, in podpiramo vse postavljene zahteve.

Za aktiv vzgojiteljev dolenjske regije: predsednik MARJAN GRAHUT

SREČEN BOŽIČ — Boštjančani so si bili izobesili plakat s čestitko za praznik. Voščilo pričara mimoidočemu v dušo slovesno razpoloženje in v teh dneh na pragu poletja v domišljijo najmanj pol metra snega. Gre namreč za božično voščilo. Voščilo bi bilo lahko že za na- prej. Zdaž se ni, ker sonce kljub svojemu očitnemu trudu še ni popolnoma izžgalo lanskega datuma prireditve, na katero vabi plakat z »Božičnim voščilom«. (Fo- to: L. M.)

pisma in odmevi

Ne žrtvujemo Debelega rtiča!

Iz poziva RK

Globoko pretresni ob branju pri- spevka, objavljenega v Primorskih no- vica, da se pripravlja uničenje sloven- ske obale, in sicer z izdelavo projektov za morebitni terminal za zemeljski plin, je Rdeči križ Slovenije z zaskrbljenostjo ugotovil, da se z omenjeno študijo po- sega na zemljišča, katerih lastnik je ta organizacija.

Iz globoko humanih, naravovarstve- nih, ekoloških in občečloveških vrednot protestiramo proti takim razmišljanjem o onesnaženju in uničenju najlepšega dela slovenske obale. Podpiramo raz- voj, smo za to, da se tudi vprašanje energije in surovin reši v Republiki Slo- veniji. Ni pa sprejemljivo, da se postavi omenjeno energetsko postrojenje na ta- ko lokacijo.

Debeli rtič, kjer je edino slovensko letovišče in zdravilišče za otroke, je na- ravna znamenitost naše obale. Letno se v njem zvrsti na letovanju ali zdravlje- nju tudi do 10.000 otrok. Pri tem gre tudi za dejstvo, da je populacija, ki letu- je na Debelem rtiču, iz najbolj ogrože- nih socialno šibkih družin, ki jim je naše zdravilišče edina možnost, da letujejo na morju.

Rdeči križ ne bo pristal, da se mu to zemljišče vzame in da se uporabi za ekološko grobe projekte. Zato pravočasno opozarjamo.

PLAČILO ZA POKONČNOST

Komisija Skupščine Republike Slovenije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve je na zahte- vo celotnega vodstva Skupščine Republike Slovenije z glasovi po- slancev vladajoče koalicije izglasova- la razrešnico Alenki Leskovic, vodji skupščinske informativne slu- žbe.

Stranki demokratične preнове, drugim strankam opozicije in celo nekaterim tankovestnim poslancem Demosa je sprva sicer uspelo brani- ti in ubraniti pokončnost odgovor- ne delavke skupščine, ki je tvegala svoj položaj, da bi zavarovala za- konitost dela skupščine in svobodo obveščanja.

S sklepom o razrešitvi Alenke Leskovic se je Demosovo vodstvo skupščine Z DEJANOV opredeli- lo proti pravni državi in proti svo- bodi tiska.

Praviljci o novih razlogih za raz- rešitev Alenke Leskovic pa ne bodo verjeli niti tisti volivci Demosa, ki doslej še niso spregledali, za kaj gre.

Politična direkcija
SDP Slovenije

Kje so predvolilne obljube?

Upokojenci zamerijo očitke Demosovih poslancev

Na območju Občinske zveze društev upokojencev Novo mesto je končalo letne konference vseh deset samostojnih društev in devet poverjeništev, ki so v sklopu DU Novo mesto. Društva imajo včlanjenih skupno okrog 78 odstotkov vseh upokojencev. Skupno število včlanjenih je 5960. Povprečne pokojni- ne z varstvenim dodatkom so znašale v občini Novo mesto decembra 1990 (po tem času se niso povečale) 4.637 din, in sicer starostne 5.049, invalidske 4.474 in družinske 3.858 din. V regiji (Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Met- lika in Krško) so znašale decembra po- vprečne pokojnine 4.540 din. Povprečni OD zaposlenih v Sloveniji je znašal decembra 7.151 din (brez delnic, ob- veznic in bonov za živila). O očitkih nekaterih vladnih poslancev iz Demo- sovih strank, da so pokojnine previsoke in da jih je treba znižati, si lahko vsak sam ustvari svojo sodbo na podlagi pri- kazanega razmerja med pokojninami in povprečnimi plačami zaposlenih.

Letne konference so bile letos izred- no dobro obiskane, verjetno zaradi splošnega kriznega stanja v državi, saj je znašala udeležba 35 do 50 odst. član- stva. Z zadovoljstvom in pohvalami so vsa društva ocenila delo v preteklem le- tu, bodisi na organizacijskem, kultur- nem, športnem, rekreacijsko-izletni- škem in drugih področjih. Svoje konfe- rence so v uvodnem delu popostrili v Žužemberku, na Dvoru in Novem me- stu z nastopi pevskih zborov društev, v Skočjanu pa tudi s skupino kulturnikov osnovne šole Skočjan in s predavanjem dr. Kapsa o krvnem pritisku. Po široki razpravi so vsa društva sprejela pro- grame dela za tekoče leto.

Upokojenci pa so z velikim razoča-

ranjem ugotovili, da so vladajoče stran- ke Demosa, katerim so tudi upokojenci pripomogli, da so prišle na oblast, pred volitvami kritizirale pokojninski sistem in njegovo financiranje ter obljubljale boljše za upokojence. Na žalost so se obljube po enem letu vladanja obrnile v nasprotno stran, ki upokojence, zlasti v tem letu, potiska v socialno bedo. Dej- stva o tem so očitna, ugotovljajo upoko- jenci. Spremenjeni predpisi področja pokojninskega in invalidskega zava- rovanja pa segajo kar za nazaj v pravice upokojencev (v mesec december) in zamrznejo nadaljnje usklajevanje po- kojnin s porastom OD tako radikalno, da bodo zaradi takih ukrepov upoko- jenci v tem letu prikrajšani za 20 odst. pripadajočih pokojnin oziroma bodo izgubili dve pokojnini in pol. Pa to še ni vse. Zakon o dohodnini obdavčuje na novo vse upokojence; enim že odtrguje- jo davke, drugi bodo to čutili ob koncu leta. Ne smemo tudi prezreti pri starej- ših in bolnih upokojencih večjih izdat- kov za zdravila in pričakovane večje participacije pri zdravstvenih storitvah, kakor tudi od 1. aprila za 39 odst. pove- čanih stanarin za najemnike stanovanj in za elektriko ravno takega odstotka, za RTV 70%. In kaj vse bo po napove- dih še sledilo?

Zaradi takih ugotovitev so novo- meški upokojenci sprejeli protestno iz- javo, ki je bila objavljena v zadnji šte- vilki Dolenjskega lista. Na letni konfe- renci v Novem mestu so tudi sklenili, da bodo organizirali svojo udeležbo upo- kojencev na proslavi 50-letnice usta- novitve OF, ki bo v Ljubljani 27. aprila, zato vabijo svoje člane, da se do 26. aprila prijavijo v pisarni društva.

RUDI HRVATIN

Golf je tujek, a manj bremenjujoč

Nekatera stališča Zelenih iz Brežic o preobrazbi mokriškega gradu

Da bo splošno znani park Mokrice doživel preobrazbo, je sedaj že bolj ali manj znano. Lastnik parkovnega kompleksa in samega gradu »Terme Čatež« se je odločil popestriti svojo turistično ponudbo z izgradnjo igrišča za golf. S tem naj ne bi bil prizadet ožji in tudi najvrednejši del parka, ki obsega kar lepo število raznih drevesnih in grmovnih eksot. Igrišče za golf naj bi obsegalo 18 prog s skupno površino 30 hektarjev. Za ta poseg so pridobili stališča, mnenja in soglasja vseh, ki čutijo ali bodo čutili možne posledice.

Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta je razvoj celega projekta spremljal in v končni fazi projektu ni nasprotoval, ker smatra, da bi sprememba prinesla v prostor neko novo vrednost, že obstoječi gozd pa tako ali tako ni bil pravilno izgozdarjen.

Razen ustin in telefonskih zahtev, da nastopimo okoli dogodkov v zvezi z mokriškimi parkom, smo prejeli nedavno tudi pismeno zahtevo, naj se o tem posegu kot stranka izrečemo. Ker smo iz zahtev naslutili, da je javnost o tem posegu in možnih posledicah na prostor pomanjkljivo seznanjena, smo malce pobrskali po literaturi in zaprosili za mnenja strokovnjake, ki to zadevo obvladajo. Za kakšen poseg v prostor gre, vam podajamo v presoji v nadaljevanju teksta.

1. Travnate površine se na urejenih igriščih za golf kosijo 1 — 3-krat tedensko, gnojijo pa 4 — 5-krat letno z umetnimi gnojili (15 — 20 g/m²).

Seveda se za igrišče uporabljajo posebne mešanice trav, ki jih pri nas ni in zato zahtevajo posebno nego (zalivanje zelenic vsak drugi dan).

2. V zimskem času se škropijo proti plesnim (ista škropiva in koncentracija kot za pšenico).

3. Plevel, kar v tem primeru pomeni neprimerne travne rastline za igrišče, se uničuje s herbicidom, ki se uporablja za zatiranje plevela med koruzo.

4. Za pripravo površin za golf bo potrebno posekati nekaj manj kot 3000 m³ lesne mase (posajeno bo le 1400 dreves)!

5. Ožji del parka (pri gradu) ostane nedotaknjen.

Očitno brez vnašanja kemije in tujih rastlinskih vrst v naš prostor tudi tu ne bo šlo.

O vplivu podobnih igrišč na okolje so izvedli analizo na inštitutu v Stuttgartu (Schulz) in ugotovili, da vpliv gospodarjenja iz teh igrišč na okolje je, vendar je manjši, kot bi bil na kmetijskih površinah, če bi bile namesto igrišč. Objavili so tudi spisek kemikalij, ki se ne smejo uporabljati na igriščih ravno zaradi vpliva na okolje. Upajmo, da ima ta spisek tudi bodoči vzdrževalec igrišča in se ga bo držal.

Zeleni Brežic zavzemamo stališče, da je golf igrišče sicer tujek v našem prostoru (predvsem po tematski in po sestavi rastlin na igrišču), vendar manj obremenjuje prostor kot marsikatera druga dejavnost.

Zahtevamo pa, da se vsa dela, predvsem pri poseku, spravi in odstranitvi panjev, izvedejo strokovno, da ne bi pri tem poškodovali dreves, ki ostanejo. Ravno tako morajo ostati vsa s spomeniškovarstvenega stališča vredna drevesa nepoškodovana in zaščitena pred vplivom raznih pesticidov. O uporabi pesticidov so naša stališča že znana in jih ne gre ponavljati, zavzemamo pa se

za zagotovitev javnega nadzora nad uporabo pesticidov in umetnih gnojil v prahu in spremljavo njihovega vpliva na okolico parka.

Za Zeleno Brežico
HRVOJE ORŠANIČ

HVALA ZA POMOČ

Najlepše se zahvaljujemo vsem gasilskim društvom in ostalim, ki so 20. marca tako požrtvovalno sodelovali pri gašenju tako velikega požara in preprečili, da se ogenj ni razširil še na ostala poslopja. Hvala dobrim vaščanom, ki so nam po nesreči kakorkoli in s čimerkoli priskočili na pomoč.

Udovičevi iz Repč

Sam in zapuščen

Spomini in spraševanja

Velikonočna nedelja. Površno poslušam osmrtnice. Saj nobenega ne poznam. Ponoviti bolj pristihnem. Pa menda ni umrl Bašlev Jože! Komaj dojamem. Za solze je bilo tihi hip se prežodaj, do srca novica še ni prišla. Toda njegova zvezda je ugasnila. Spremljala ga je 47 pomladi.

Premlad si umrl, Jože. Na pragu pomladi, ko se znova vse prebujalo, cveti, žvrgoli, si umrl. Zgrudil si se brez slovesa, sam, kot si živel. Samo ti veš, kdaj, kako. Prišli smo se poslovi z žalostjo. Zbogom, Jože! Spominjali se bomo ob pogledu na Trnjevec, kako si kosil in obračal seno. Spominjali se te bomo, kako si sadil koruzo na Brezencih. Rad si jo mahnil še v Laze in naprej v hosto po zajčke, saj si tolikokrat rekel, da jih imaš rad in da le ti veš za »tale«. Pa v svoj gozd si hodil, kjer ti je teta Ana še kot malemu Jožiju kazala mejnike. Ob srečanjih z znanci si rad povedal kaj hudomušnega, rad si se od srca nasmejal. Dragi Jože, samo razdajal si se, posebno zadnja leta, ko si ostal čisto sam na veliki kmetiji. Zdaj, ko te ni, si lahko očitamo, da bi ti bilo lahko kaj pomagali. Rad si pomagal ljudem, posebno prosečim, se z njimi razgovoril, tako znova in znova, leto za letom. Tvoja kmetija pa... Če bi bili ljudje toliko pomagal ti, kot si ti njim, bi bila zgledna.

Jože, hvala ti za vsa dobra dela. Naj ti bo lahka gomila na mirnopeškem pokopališču.

J. G.

ELEKTRIKA STRESLA GASILCE

RIBNICA — Vodstvo občinske gasilske zveze Ribnica je te dni močno streslo, ko so dobili račun Elektra za porabljeno elektriko v gasilskih domovih v zimskem obdobju. Šlo je namreč za ogromno število, za nekaj 10.000 din. Izkazalo pa se je, da so računi upravičeni. V gasilskih domovih imajo namreč tako imenovane gostinske obrate zaprete tipe, se pravi, naj bi bili namenjeni le gasilcem. Seveda prihajajo sem na pičlo tudi negasilci, zaradi česar so pogosto protestirali gostinci, ki jim je promet upadal. Največ pripomb je bilo zaradi takega točenja v »državni Lončariji«. Gostinci pričakujejo rešitev od napovedane finančne policije, ki bo stopila na prste tudi šušmarjem in vsem, ki bodo bogateli na nepošten način.

M. G-č

Božidar Flajšman

Kar ne moremo si misliti, da ne bomo v Metliki nikdar več srečavali Flajšmanovega Darčka, človeka, ki je do kraja rad imel svoje rojstno mesto, to »belokranjsko Sparto«, kot jo je sam rad imenoval. V njem je vedno živel pridih resnične zaljubljenosti v Metliko in ta ljubezen se ni izgubljala v praznih besedah, ampak je odsevala v zavesti, da je človek za to mesto tudi dolžan nekaj narediti.

Le kje vse smo ga našli! V kolikih društvih in organizacijah! Od prvih igralških poskusov na šolskem odru pa kot naraščajočega pri Sokolu, pevca, muzika pa mladega borca v narodnoosvobodilnem boju, od koder se je po vojni vrnil kot oficir. Potem služba in po službi udarniško in družbeno koristno delo. Povsod je poprijel. Kot občinski odbornik in član mnogih komisij, kot sodelavec v vodstvih telovadnega, gasilskega, turističnega, muzejskega in pogrebne družbe, v zvezi borcev, pri pevskem zboru in godalnem orkestru, pri igralški družini in folklorni skupini in ne nazadnje v vodstvu Glavne gadjice zalege, ki je v šestdesetih letih priredila tri odmevna pustoovanja, ki so v Metliki privabila na tisoče Belokranjcev in Dolenjcev.

Božidar Flajšman je poznal delo, poznal pa je tudi oddih, veselje, sproščeno besedo in pesem. Bil je duhovit, iskrič, šegav — veselje je bilo z njim delati.

Flajšmanova posebna ljubezen pa je bila, da je zbiral in zvesto hranil vse, kar je spominjalo na preteklo čase. Že mnogi njegovi albumi s številnimi pričami zgodovine Metlike in Bele krajine so vrednota zase.

Ko je pred leti izgubil ljubljeno ženo in še nekaj svojih dragih, je ostal sam v osamelosti na Mestnem trgu. Vse to ga je upognilo, toda strlo ga ni. Sicer sta ga obiskovala sin in hči in ga vabila k sebi, vendar se Darček ni mogel ločiti od Metlike in rojstne hiše. Sele težka bolezen ga je zadnja leta primorala, da si je poiskal zavetje v metliškem domu počitka. In tu je bil s svojo vedrino in optimizmom mnogim ostarelim v veliko pomoč in uteho. Manjkalo jim ga bo.

In manjkalo bo Darčka, tega »metliškega Špartanca«, še marsikomu. V 68. letu se je umaknil iz življenja. Onemela je njegova vedra beseda, ugasnila je njegova živa podoba. V spominu Metličanov in v analizi mesta pa bo še dolgo živel.

J. DULAR

Ema Muser

Na kraju njene poti smo, na koncu odčrtane steze, na kateri ni več ne besed in ne pogleda, je molk v temi pokoja in je trajno slovo od radosti in stisk življenja, življenja, ki se je začelo pred 77-imi leti.

Pri dvaindvajsetih letih in pol je pokojna Ema Muser že dosegla profesor-ski naziv na ljubljanski filozofski fakulteti, in preden je 1951. leta postala ravnateljica novomeškega učiteljskega, je preizkusila Kalvarijo in Golgota pohoda Štirinajste na Štajersko, zapore in koncentracijsko taborišče Ravensbrück

ter pred vojno, med vojno in po njej kar deset dekretnih delovnih nastavitev v šolah in šolskih upravnih organih od Celja, Crnomlja, Novega mesta, Kočevja, Trbovelj in Ljubljane do Postojne in Beograda.

Odlike te strokovne, pedagoške in družbene delavke so bile delavnost, požrtvovalnost, kritičnost z iskanjem objektivne resnice, skrbnost, natančnost in doslednost, zvestoba stroki in času z naklonjenimi in nenaklonjenimi upi in hrepenenji. Ogromno človeških, strokovnih in pedagoških spoznanj je prenesla v duše in srca bodočih učiteljev. Ko so ji na začetku 60-ih let zaupali vodeno Medobčinskega zavoda za prosvetno-pedagoško službo v Novem mestu, je videvala in potrjevala svojo vlogo s ciljem, da se šola potrjuje kot institucija brez kakršnakoli stihije, kajti šolski organizem ima svoje zakonitosti udejanjanja, ki so nujno podprte s širokim spektrom znanj iz pedagoških disciplin in strokovnih področij.

MLADE LJUDI je učila ljubezni do domovine in svojega naroda, vse to iz prepričanja in osebnih odzivanj ter potrjevanj v času, ko je divjala vojna, in v času, ko se je bilo treba boriti za potrjevanje miru in svobode. Za vidne uspehe pri razvoju šolstva in za prispevke na področju zgodovinskega dela ji je bila leta 1969 podeljena Trdinova nagrada. Kljub širokemu javnemu delovanju se je hoteno odločila za življenje samotnega popotništva, ki mu je ostala zvesta tudi v zadnjih letih življenja. Povest o njenem življenju in delu se je iztekla in od tod dalje bo živel spomin na vse, kar je dobrega storila v svojem življenjskem poslanstvu.

JOŽE ŠKUFCA

Anton Šobar

Pred kratkim so v Ribnici pokopali Antona Šobarja iz Bukovice, priljubljenega krajana, upokojenca in višjega gasilskega častnika prve stopnje. Rojen je bil leta 1904 v Bukovici v zavedni slovenski družini. Že v mladosti je stopil v požarno stražo v Bukovici in na Opekarni v Ribnici, kjer je bil zaposlen kot delavec, po vojni pa kot direktor.

Bil je med ustanovitelji gasilskega društva Bukovica leta 1932 in poveljnik tega društva vse do začetka vojne 1941. Leta 1938 je obiskoval gasilsko poveljniško šolo v Ljubljani. Leta 1942 je bil odpeljan v internacijo. Po vojni je bil najprej referent za požarno varnost in poveljnik gasilskih društev Ribnica, Bukovica in Jurjevica. Ob ustanovitvi okrajne gasilske zveze Kočevje leta 1946 je postal njen poveljnik in to funkcijo opravljal do njene ukinitve leta 1956. V tem obdobju je organiziral več tečajev za gasilske podčastnike in strojnike. Nato je postal pomočnik poveljnika Gasilske zveze Ljubljana in poveljnik 6. gasilske cone, ki je vključevala občinske zveze Ribnica, Velike Lašče in Sodražica. Od leta 1973 do 1978 je bil požarni inšpektor občine Ribnica. Bil je 8 let član upravnega odbora Gasilske zveze Slovenije in udeleženec ustanovnega kongresa Gasilske zveze Slovenije.

Vse te in mnoge druge dolžnosti je opravljal vestno in uspešno, ob tem pa je ostal vedno skromen. Bil je znan in

priljubljen med gasilci Slovenije, posebno v domači ribniški občini. Bil je viden družbenopolitični delavec v občini in krajevni skupnosti, uspešno pa je opravljal tudi odgovorne dolžnosti na področju civilne zaštite.

Za svoje delo je prejel številna priznanja in odlikovanja, največ za delo na področju gasilstva: najvišje gasilsko odlikovanje, kipec Matevža Haceta, plaketo krajevnih skupnosti in Urbanovo nagrado, najvišje občinsko priznanje.

Od prijatelja, sodelavca in priljubljenega krajana sta se poslovila v imenu ribniške občinske gasilske zveze njegov tajnik Edo Tanko, v imenu Gasilske zveze Slovenije pa član njenega predsedstva Branko Božič.

Ganljivo je bilo poslednje slovo, se ga je poleg številnih krajanov, godbopevcev in lovcev udeležilo 370 gasilcev iz občinskih gasilskih zvez Kočevje, Grosuplje, Ribnica, Cerknica in Logatec, poklicna gasilska brigada iz Ljubljane, člani gasilskega področja Ljubljana I, kar vse zgovorno priča o delu in priljubljenosti tega zaslužnega ribniškega rojaka.

Ratajčeva mama

V ponedeljek, 8. aprila, smo se na trebanjskem pokopališču poslovili od Ratajčeve mame z Vine Gorice pri Trebnjem. Pokojna Viktorija se je rodila na Vino Gorico leta 1946. Na skromni domačiji sta začela z moznim Lojzom snovati svojo družino. Leta 1947 se jima je rodila hčerka Zdenka, štiri leta pozneje pa sin Alojz. Oče se je zaposlil pri Gozdnem gospodarstvu pri Trebnjem, mati pa je pridno obdelovala kmetijo in opravljala gospodinjstvo doma. Čeprav ni bilo lahko, so sosedje mnogokrat slišali, kako si je prepravala pri delu.

Ratajčeva mama sem spoznal pri 16 letih, ko sem prišel na dom Ratajčevih. Obiska je bila zelo vesela. Tekala sem ter tja in prinášala na mizo dobrote. Kmalu je stekel pogovor o tem in onem. Kmalu je pripovedovala o svojih otrocih in o svojem vsakdanjem delu. Senečila me je s svojim razpoloženjem in bistrostjo.

Žal jo je mnogo prežgodela načela in lezen, jo stiskala in jo končno premagala. Vsi njeni prijatelji in znanci ji želijo miren počitek.

SLAVKO KRŽAN

Zdenka Peruci

Petega aprila smo se na trebanjskem pokopališču poslovili od Zdenke Peruci iz Rimske 21. Rodila se je 1929. leta Dolenji Nemški vasi.

Dom, ki sta ga z možem Lojzom zgradila v Trebnjem, je nad vse ljubila. Obogatila ga je z najlepšimi cvetovi, predragocenimi gobelinami, ki so jih vse njene pridne roke. Poleg gospodinjstva je vodila knjigovodstvo za razne občine. Zdenka je bila med ljudmi priljubljena, njena prijaznost, iskrenost in dobroti so privabile marsikoga na obisk. Malo je poklepotala in vsakogar z veseljem popeljala med gredice, ki so krojile okoli hiše. Zdenko bomo ohranili v lepem spominu!

R. M.

Piše zgodovinar Zdenko Picelj

ZDRUŽEVALNA SILA V USODNEM ČASU

Pred 50 leti je bila ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda

Ta program je izražal najnaprednejše težnje slovenskega naroda, to je boj za izgon okupatorjev in osvoboditev dežele, združitve vseh Slovencev, obnovno jugoslovanske države na novih temeljih, povezanost s slovenskimi narodi, prisotno ljudsko demokracijo, samoodlobo v urejanju notranjih in zunanjih odnosov slovenskega naroda, preoblikovanje slovenskega narodnega značaja.

Za samo trdnost Osvobodilne fronte ni bilo nepomembno načelo o lojalnosti njenih skupin in medsebojnih odnosih, kar so te ob novem letu 1941 izrazile še s posebno izjavo. Izjava skupin v OF o medsebojni lojalnosti in neomajni pripadnosti OF se glasi: »Ob pričetku leta 1942, ki bodi leto slovenske narodne osvoboditve, izjavljajo vse skupine, včlanjene v OF, da smatrajo v teh usodnih časih slovensko narodno enotnost za svojo temeljno dolžnost. Podarjajo, da sta njihova medsebojna lojalnost in njihova pripadnost OF — neomajni.«

Izjavo je objavil tudi Slovenski poro-

čevalec, leto III, št. 1, dne 6. januarja 1952.

Vodstvo OF slovenskega naroda je sodilo, da je program devetih temeljnih točk sprejemljiv za slehernega poštenega Slovenca. To je bila organizacija, ki je zbiral vse rodoljubne Slovence v boju proti okupatorju in izdajalski domači buržoaziji. Čeprav niso uspela prizadevanja, da bi se v OF vključile vse skupine in krogi ljudi, od katerih se je to pričakovalo in s katerimi se je vodstvo OF o tem dogovarjalo, se je vendarle že v letu 1941 vključilo vanjo okrog 18 skupin. Bile so različne po svoji politični preteklosti, svetovnonazorski opredelitvi pa tudi glede števila svojih pristajalcev. Vse skupine razen dveh, ki so jih iz OF izključili zaradi njunega pozitivnega odnosa do četniškega gibanja Draže Mihajlovića, so ostale zveste programu OF. Njihovi predstavniki so tvorili Vrhovni plenum OF, ki se je prvič zbral na zasedanju 15. junija 1941. Njegov izvršni organ je bil izvršni odbor OF, ki so ga tvorili le predstavniki štirih ustanovnih skupin OF. Najprej se je imenoval delovni odbor in ga je izvolil vrhov-

ni plenum OF na svojem drugem zasedanju 28. junija 1941.

Boris Kidrič je o vsenarodnem značaju Osvobodilne fronte zapisal: »Merilo za narodovo zrelost in njegovo življenjsko sposobnost je njegova borbena strjenost v hudih trenutkih. Narod, ki v tako usodnih časih, kakor jih preživljamo dandanes Slovenci, ne bi znal združiti vseh svojih zdravih in pozitivnih moči v boju za osvoboditev, ne bi bil vreden svobode. Dejstvo, da so najboljše sile slovenskega naroda skovale enotnost, ki se je oblikovala v Osvobodilno fronto, je potemtakem že samo ob sebi pomemben korak k svobodi. Borbeno akcija, ki jo razvija Osvobodilna fronta, pa je najtrdnjejše dejansko in moralno jamstvo, da bo slovenski narod na svoji zemlji res svoj gospod. Razvoj Osvobodilne fronte izredno jasno razkriva, kdo je za narod pozitiven in kdo negativen. Tisti, ki so zakrivali narodno katastrofo in narodovo sužnost ali pa se po katastrofi pobratili z zatiralci bodo morali ostati izven Osvobodilne fronte. Njihov žalostni napor, da bi s spletkami, lažmi in podtikanki

zavrti polet osvobodilne fronte, doživlja vključ svoj izdajalski žilavosti neuspeh za neuspehom. Tisti, ki so prišli v množično gibanje Osvobodilne fronte iz špekulantskih namenov, pa tudi ne bodo prišli na svoj račun. Osvobodilna fronta je borbena gibanje in bo potemtakem po načelu naravne izbire izločila vse politično naplavljeno, ki ni sposobna vzdržati ostrih oblik osvobodilnega boja. Osvobodilna fronta slovenskega naroda se je danes že zdravo zakoreninila v slovenskih ljudskih plasteh. Njeni šte-

vilni terenski odbori, ki se neugnano širijo ne glede na kavarniške kombinacije nekaterih ljubljanskih gospodov, jamčijo Osvobodilni fronti značaj vsenarodnega gibanja, ki ga ni več mogoče niti iztebati niti razkrojiti.

V času od 26. aprila do 22. junija 1941 sta KP in OF ustvarili široko omrežje svojih organizacij po mestih in vaseh. Pri tem je imel pomembno vlogo list Slovenski poročevalec, ki je postal glasilo OF. Leta 1941 je izšlo 32 števk. Prva številka je bila tiskana v 2000 iz-

Proslava OF v Ljubljani

LJUBLJANA — Te dni se iztekajo zadnje priprave na glavne proslave v Ljubljani ob 50. obletnici ustanovitve OF in vstaje slovenskega naroda. Proslave pripravljajo poseben odbor javnih delavcev ter predstavniki političnih strank in drugih organizacij. Vodi ga Ciril Zlobec, sestavljajo pa še: Ivan Dolničar, Franc Godeša, Stane Kovač, Marija Lončar, Matija Malešič, dr. Janez Milčinski, Bogdan Osolnik, dr. Janko Pleterski, dr. Jože Plut, Zoran Polič, dr. Ciril Ribičič, dr. Dimitrij Rupel, Jože Skolč, Dragica Rome, Josip Vidmar in Viktor Zakelj. Osrednja prireditelja na državni ravni bo 27. aprila zvečer v Cankarjevem domu, na njej pa bo govoril Milan Kučan. Že v petek, 26. aprila, bo otvoritev razstave »Inovacije v NOB« na Trgu revolucije, v avli stopnice »Iskra«, v soboto, 27. aprila, dopoldne pa »Pohod po poteh svobodne Ljubljane« ter zatem ob 11. uri ljudsko zborovanje na Trgu revolucije. Na tem množičnem srečanju nekdanjih borcev iz vse Slovenije, predvsem pa prebivalcev Ljubljane, bosta govorila Ciril Zlobec in Ivan Dolničar. V letošnjem jubilejnem letu vstaje in boja slovenskega naroda bodo 23. in 24. maja o pomenu tega boja v Evropi organizirali tudi mednarodni znanstveni simpozij.

V. B.

Orožje pravzaprav vse od zadnjega svetovnega klanja sploh nikoli ni zares utihnilo, vedno je kje na Zemlji divjala vojna. Iz smrti pa so nekateri ves čas kovali dobiček, predvsem države z razvito vojaško industrijo. Graf teče tedna kače deseterico največjih izvoznikov orožja, višina stolpcev pa nakazuje za koliko milijard dolarjev orožja so izvozili v zadnjih letih. Največji uvozniki orožja so bili: Indija, Irak, Japonska, Savdska Arabija in Sirija.

KRADEL PARKET — Nekdo je zadnje dni v Novolesu, obratu vezanega lesa, ukradel 13,33 kvadratnega metra parketnic iz jesenovega furnirja. Straški novole-sovci so s tem oškodovani za 3.063,10 din.

OB KOLO Z MOTORJEM — V času med 7. in 8. aprilom je neznan storilec ukradel kolo z motorjem, s čimer je Novomeščan Franc Potočar oškodovan vsaj za 7 tisočakov.

KDO JE RAZBIJAL PO STROJIH? — Med 5. in 8. aprilom so nepridipravi na še nepojasnjen način prišli v ograjen prostor metliške Komunale, kjer je spravljen več delovnih strojev in orodja. Neznanci so po strojih razbijali stekla in luči, prav tako so stekla razbili na šestnajstih oknih in komunalne oškodovali za okroglih 7 tisočakov.

VLOM V VETERINARSKI ZAVOD — V noči na 14. april je nekdo vlomil v prostore Veterinarskega zavoda v Metliki. Pridno je stikal po omarah in predalih, očitno iskanje denar, na koncu je moral oditi praznih rok. Z vlomom povzročene škode je bilo za tisočake.

OBISK V VRTNI BARAKI — V času med 2. in 12. aprilom je nekdo vlomil v vrtno barako nad vasjo Ragovo. Baraka je last Novomeščana Stanislava Pocaia, v njej pa je imel spravljene več orodja, ki je seveda odšlo z vlomilcem. Po grobi oceni je škoda za okoli 5.000 din.

HUDO RANJEN POD TRAKTORJEM

MALA SEVNICA — 39-letni Rafael Pajk iz Krži je 11. aprila ob 8.30 peljal traktor po lokalni cesti iz Krži proti Mali Sevnici. Tod je vozilo v desnem nepreglednem ovinku zaradi prevelike hitrosti zaneslo na neutrjeno kolo-voznico pot, nakar je traktor zdrsil čez cesto in se prevrnil. Pajk se je med prevačanjem hudo poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, materialno škodo pa so ocenili na 30.000 din.

Padel dvajset metrov globoko

Porinil ga je pivski tovariš

KOČEVJE — 41-letnega Dominika Ruglja iz Kočevja so našli 11. aprila ponoči mrtvega v stolpnici Kidričeve 4, v Kočevju. Najprej niso vedeli, ali gre za umor, nesrečo ali samomor. Preiskava pa je pokazala, da je bil pokojni tistega dne v stanovanju 52-letnega Franca Majcna, kjer sta oba še z dvema drugima ves dan bolj ali manj popivala.

Okoli 22. ure je odšel Rugelj ven, za njim pa še Majcen, ki se je kmalu vrnil. Šele obdukcija trupla je pokazala, da je Majcen zgrabil Ruglja za vrat in ga potisnil prek 90 cm visoke ograje v globino. Rugelj je padel okoli 20 m globoko — to se je namreč dogajalo v 6. nadstropju. Seveda sta se Rugelj in Majcen pred tem dogodkom sprla. Kriminalisti so zoper Majcna napisali ovadbo, preiskovalni sodnik pa je zanj odredil pripor.

J. P.

S »črno« KATV v novo leto

NOVO MESTO — Novomeška kabelska televizija se je pred dnevi znašla pred sodiščem. A ne morebiti zavoljo številnih zapletov in očitnih nepravilnosti pred in med granjo, pač pa je za to poskrbel 26-letni Novomeščan Milan Kumer. Mladenič se je odločil za nevsakdanji poseg, zaradi katerega je bil pogojno obsojen na 7 mesecev zapor; preizkusna doba bo trajala 2 leti.

Obtožnica pravi, da je Kumer 29. decembra 1989 okoli 23. ure v bloku na Ulici Majde Šilc 22 nepooblaščen in nestrokovno iz priključka na ojačevalcu v omari kabelske televizije enostavno snel kabel in ga spojil s svojim kablom v omari skupne televizijske antene. S tem je bila prekinjena ojačitev razvoda za sosednje bloke v ulici s številkami 19, 20 in 21; stanovalci so ostali brez satelitskih programov in svojih televizorjih, za razliko od njih pa je Kumer kar sedem dni ve-

GOSPODARSKI KRIMINAL NA DOLENJSKEM IN V POSAVJU (7)

Namesto volilcev »volik« tajnik

Le neverjetna lahkomišelost je bila ozadje ponareditve volilnih zapisnikov v Posavju — M. M. še čaka na razplet postopka

Slovenski kriminalisti so napovedali razmahu gospodarskega kriminala neizpolnjen boj. Tudi krška in novomeška UNZ v tem nista izjemi. Priču-žajo zapisi govore o nekaterih v zadnjih mesecih na Dolenjskem in v Posavju odkritih ter obravnavanih primerih tovrstnih kriminalnih dejanj, katerih »storilci« so praviloma vodilne osebe delovnih organizacij, podjetij ali trgovin.

KRŠKO — Prve neposredne demokratske volitve v Sloveniji so že kar davna preteklost. Čeprav prve, kakih večjih zapletov niso prinesle, izjema je seveda tisti, od katerega je prišlo v Krškem in o katerem so se sredstva javnega obveščanja takrat na dolgo in široko razpisala. Celotni očitki o strankarskih igrah so bili vključeni v komentarje javnosti, vložena kazenska ovadba krških kriminalistov zoper 40-letnega svetovaleca za kadrovska vprašanja skupščine občine Krško, M. M. iz Podbočja, na srečo ne kaže tega. Zgolj neverjetna lahkomišelost je bila tista, ki je M. M. v vlogi tajnika občinske volilne komisije pripeljala do tega, da je lastnoročno ponaredil 10 zapisnikov o delu volilnih odborov za volitve delegatov v republiki-ki zbor združenega dela v 48. volilni enoti. Člani volilnih odborov so zapisnike v dobri veri podpisali, takšni pa so se seveda upoštevali pri objavi končnih volilnih rezultatov.

Tako imenovani »čisti kmetje«

so 8. aprila volili delegata za občinski zbor združenega dela in tudi za republiški zbor, 48. volilno enoto so tvorili kmetje dolenjske in posavske regije, sedež volilne komisije pa je bil v Trebnjem. Krška občina je imela 111 volišč; od tega bi morali upravičenci 48. volilne enote glasovati na 82 voliščih; skupaj je bilo volilnih upravičencev 549. Prav nič ni kazalo na zaplet, od njega je prišlo 12. aprila, ko je M. M. pregledal z volišč poslana gradiva. Takrat je ugotovil, kako za 48. volilno enoto nima prav nobenega gradiva; očitno je bilo, da volilni odbori po voliščih materiala za to enoto sploh niso dobili, za njegovo razpečevanje je bil poverjen seveda tajnik občinske volilne komisije. Da bi napako prikril, naj bi se M. M. odločil ponarediti 10 zapisnikov volilnih odborov — da bi »operacija« v celoti uspela, bi jih seveda moral 82, kolikor je imela 48. volilna enota volišč — toda za kaj takega je bilo očitno premalo časa. Po pisanju

kazenske ovadbe naj bi M. M. izhod za to našel v tem, da je na teh desetih ponarejenih zapisnikih število volivcev povečal na 548 od skupaj 549 volilnih upravičencev. Tako so bili ponarejeni zapisniki za volišča v Leskovcu, Krškem Agrokombinatu, Velikem Kamnu, gasilskem domu na Gori, Domu svobode v Brestanici, KS Kostanjevica, v gasilskem domu Podbočje, Velikem Trnu, Rožnem in Raki.

Na podlagi ponarejenih zapisnikov naj bi M. M. sestavil zbirni zapisnik in ga poslal v Trebnje, od koder je seveda potoval najprej v Ljubljano. Največ glasov je M. M. »določil« kandidatu iz Krškega Janezu Zarnu; sledili so Jože Košak, Janez Povšič, Martin Lepšina idr. Podružnica Slovenske kmečke zveze iz Krškega je 23. aprila odgovorne opozorila na ta spodrsilaj in že 5. maja so bile volitve za 48. volilno enoto ponovljene. Zakonitost volitev je bila s tem rešena, M. M., ki je osumljen kaznivih dejanj ponarejanja listin in ponarejanja volilnih rezultatov, pa na razplet postopka še čaka.

B. BUDJA

ZGOREL BMW

DOLNJE BREZOVJE — 12. aprila ob 22.10 je prišlo na lokalni cestni med Sevnico in Brestanico v kraju Dolnje Brezovo do požara na osebnem avtomobilu BMW 324, za krmlom katerega je sedela Antonija Budna iz Boštanj. Vzrok požara ni znan, zato pa je znano, da je vozilo popolnoma uničeno. Škode je za 230.000 din.

DELOVNA NEZGODA V IMV

NOVO MESTO — 12. aprila ob 8.30 je prišlo v novomeški IMV Revoz do hude delovne nezgode, v kateri se je poškodoval 21-letni Niko Moravec iz Vinice. Med opravljanjem dela v lakirnici se je z nogo uprl v konstrukcijo tekočega traku, pri tem pa mu je na stopalo padla delovna miza. Zmečkanino in odprt zlom mu zdravijo v novomeški bolnišnici.

Poltretje leto zastoni do elektrike

Mimo števca na glavni kabel priključeni stroji

DOLNJE LAKNICE — Dolgo je Cvetko Z. iz Dolenjih Laknic in Francu P. iz Gorenje Stare gore uspelo v ilegali obdržati početje, ki sta si ga privoščila že davnega decembrskega dne leta 1988. Kot pravi uradno policijsko poročilo, naj bi namreč takrat na Zajčevem domu prerezala glavni električni kabel in zatem nanj mimo električnega števca priključila več gospodinjstvih strojev in aparatov. Nujno početje je bilo odkrito šele letošnjega 10. aprila, temu primeren je seveda izračun povzročene škode. Celjski Elektro, območno nadzorništvo v Škocjanu, sta s takim početjem oškodovala za kakih 30 tisočakov, za kolikor je v tem poltretjem letu steklo elektrike mimo števca. Možakarja bosta morala o svojem početju spregovoriti tudi pred sodniki.

S kladivom umoril spečega sina

»Pomisli sem, kaj pa, če otrok ni moj; šel v šrambo po kladivo in udaril« — Tako je sodnikom govoril S. D. iz Metlike — Ukrep zdravljenja

METLIKA — Zaradi bolezn, ki so jo zdravniki označili za shizofrensko psihozo, se 36-letni S. D. iz Metlike pred dnevi ni mogel udeležiti sojenja, na katerem bi moral odgovarjati za krut in strašen zločin — umor lastnega, komaj 4 mesece starega otroka. Sodnik novomeškega temeljnega sodišča so svojo nalogo, kar zakon seveda dopušča, opravil brez obtožbe.

S. D., ki je bil v priporu od lanskega 17. decembra in od 25. januarja letos dalje na zdravljenju v Centru za mentalno zdravje v Ljubljani, za obravnavo ni bil sposoben, sodniki so se oprli na njegov zagovor, ki ga je podal pred preiskovalnim sodnikom. Kot je verjetno znano, je lanskega 17. decembra popoldne v svojem stanovanju v Metliki s kladivom treščil po glavi 4-mesečnega sina Jureta; ta je zaradi zloma lobanje in zmečkanine možgan kmalu po udarcu umrl.

Preiskovalnemu sodniku je S. D. povedal, kako se že 20 let zdravi zaradi bolezni živcev; pričelo se je že leta 1970, ko je prišel v Zagreb v I. letnik srednje šole. V zadnjem času se je zdravljal v psihiatrični bolnišnici Vrapče pri Zgrebu, kamor je odšel že 16. novembra 1990. Ob vikendih je sicer prihajal domov, toda sam je povedal, kako so se mu večkrat pojavljale misli o umoru in samomoru. Vse to je povedal tudi zdravniku, a mu je ta le povečala dozo zdravil in ga mirno vnovič poslala domov na vikend. Prav ta vikend je bil za 4-mesečnega Jureta usoden.

Tisto popoldne je bil S. D. s sinom sam doma, žena je s starejšim otrokom odšla na pošto. Jure je mirno spal, S. D. pa je ležal na postelji. »Kar naenkrat mi je šinilo nekaj v glavo, pomislil sem: kaj

UKRADEN AVTO PUSTIL SREDI CESTE

BREŽICE — Minuli teden, 7. aprila, ob 22.30 je neznan nepridiprav ukradel osebni avto Golf, last Brežičana Alojza Tomazina. Podvig bi se za tatu nemara srečno končal, ako ga že po nekaj metrih vožnje ne bi ustavljala milicijska patrulja. Zmikavt jo je sklenil popihati, ko pa je videl, da iz te moke ne bo kruha, je vozilo pustil na cesti, sam pa jo jadrno ucvrl med bloke. Rok pravice je ubežal, Tomazin pa je vozilo vendarle dobil nepoškodovano nazaj.

V MESNICO PO DENAR

BREŽICE — Neznana oseba je 12. aprila okoli 19. ure vlomila v mesnico brežiške Agrarie. Od vse mesnine ji je bila najbližja vsebina registrske blagajne; iz nje je vzela 7 tisočakov.

OB OSEBNI AVTO

BREŽICE — V noči na 11. april je bila Brežičanka Emilija Smiljanič ob osebni avto R-5. Vozilo je bilo parkirano v garaži, v katero pa je nekdo sredi noči vlomil. Registrska številka ukradenega avtomobila je NM 124-881.

VLOMA V POŠTO IN TRGOVINO

GRADAC — V noči na 12. april so neznani storilci vlomili v tukajšnjo pošto in prodajalno trgovskega podjetja Mercator. Iz slednje so odnesli 781 din, najdenih v registrski blagajni, po temeljit pregledu pošte — trgovina in pošta sta v istem objektu — pa so se morali zadovoljiti z vsega 150 din. Veliko večja pa je z vlomom povzročena škoda, grobe ocene govorijo o 5.500 din.

Sodišče je reklo svoje. Metličanu S. D., ki je lanskega decembra s kladivom umoril svojega štirime- sečnega sina Jureta, je senat prisodil ukrep zdravljenja v psihiatrični ustanovi. Diagnoza njegove bolezni in somorilka nedolžnega otroka je shizofrena psihoza, zavolj nje je bil S. D. na zdravljenju v Vrapčah že od lanskega novembra. Sam je zdravniške opozoril na bledenje, na slo po samomoru, ubijanju. Nihče ga očitno ni jemal dovolj resno. Ko je zdravnik pred tistim za Jureta usodnim decembrskim izhodom po- tožil o svojih težavah, o mislih, ki se

Kazen je lahko tudi prosti izhod

vračajo k umoru in samomoru, je kot odgovor in popotnico za izhod dobil povečano dozo zdravil. Odšel je domov in storil, kar je sanjal. Najmanj, kar se laična in v sodobni psihiatriji nepodkovana javnost sprašuje, je, ali je bilo take vrste bolnika s tako očitnimi namigi res potrebno spuščati domov.

A ne, da smo po bitki vsi lahko generali, pač pa naj bi vsako ravnanje, še zlasti tako občuljivo, in kot se je kasneje izkazalo, tudi usodno in odmevno, imelo temu primerno odgovornost in tehtnost. Ne prvega ne drugega se zdravniška očitno ni dovolj zavedala, kot se tega ne zavedajo tisti, ki so pred dnevi belokranjske milicijske vprašali za mnenje o tem, da bi Silva Pluta, storilca gnusnega zločina nad 21-letnim dekletom iz Rosalnic, spustili iz zapora domov na vikend. Kot da ne bi mogli predvideti reakcije javnosti, sovaščanov morila in umorjenega dekleta, potem ko bi storilca videli na prostosti! Pa četudi dvodnevni. Dogodek je še preveč svež, da ne bi klical k poračunu in maščevanju. Komu bi naprtili krivdo, če bi znova tekla kri? Da o sodbi javnosti, ki se na podlagi takih korakov sprašuje o koristnosti, pravilnosti in smiselnosti naše kaznovne politike, tokrat ne govorimo.

B. BUDJA

Tlačenka morala na odpad

V 150 kilogramih prejšnji teden na Grabnu narejene tlačenske odkrite bakterije salmonelle

NOVO MESTO — Vse zaenkrat kaže, da se odkrije, do katerega so prejšnji teden med redno analizo mesnih izdelkov iz predelave KZ Krka na Grabnu prišli uslužbenci novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno, ne bo končalo z zastrupitvami ali epidemijo. V odvzetem vzorcu tlačenke, narejene v ponedeljek, 8. aprila, je bila po opravljeni preiskavi v petek nespolno ugotovljena prisotnost salmonelle. Kakšne, zaenkrat še ni znano.

Po tej novici je veterinarska inšpektorica novomeške Uprave inšpekcijskih služb seveda nemudoma ukrepala. Pokazalo se je, da je bilo tisti ponedeljek narejene 150 kilogramov tlačenke, okužene s salmonelo, inšpektorica jih je v skladišču našla še 71. Ostala je šla v prodajo, vso količino tlačenke, ki je bila pri trgovcih, so seveda zasegli in jo skupaj s tisto iz skladišča poslali v uničenje ljubljanskemu Koteks Tobusu. Koliko je bilo prodane, ni natančno

znano, bržkone pa ne bo odveč opozorilo kupcem, če seveda ni prepozno, naj tlačenka ne konča v želodcih.

Veterinarska inšpektorica je hkrati odredila analizo vseh mesnih izdelkov, narejenih prejšnji teden v predelavi na Grabnu, vendar rezultatov še ni, enako, kot še ni rezultatov superanalize vzorcev sporne tlačenke, ki jo opravljajo v Ljubljani. Dodajmo ob tem, da je bilo delo v predelavi seveda ustavljeno, v ponedeljek popoldne so uslužbenci novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno opravili razkuževanje prostorov, na preiskave pa so bili poslani tudi vsi tamkaj zaposleni. Kajti odgovora, kako in od kod je salmonela prišla v tlačenko, zaenkrat še ni.

B. B.

PO DOLENJSKI DEZELI

• Francka Grošelj iz Šentlorenca je imela minuli petek vrata stanovanjske hiše odklenjena. Neznane je to s pridom izkoristil: v kuhinji je našel denarnico, v njej pa 3 tisočake. Da jih je vzel, ni potrebn posebej omenjati. Edina sled za njimi je trditve, da je bil v hiši Rom. Tudi vonj in videz označujeta narodnost.

• Pred dnevi je Janez K. iz Orehovic igral biljard v Medveščkovem lokalu v Hrastju. Da je to počel za velike vsote denarja, je ugotovil šele tisti hip, ko v žepu halje ni imel več denarnice s 15 tisočaki gotovine. Dolgi prstov je osumljen 17-letni M. Z. s Tolstege Vrha.

• V noči na 8. april je nekdo vrigel v okno na stavbi Integrala, toz Gostinstvo Bela krajina, večjo granitno kocko. Zadnji opomin pred pričetkom turistične sezone je integrallavce veljal 3 tisočake.

• J. T. iz Malega Orehka je minule tedne opravljal zaključna gradbeno dela na prizidku kulturnega doma v Mirni Peči. Okolico doma je po opravljenem delu temeljito pospravil, s seboj je boja vzel tudi ne tako majhen del opažnega materiala. Narobe je le to, ker je bil ta last mirnokeške krajevne skupnosti, ki je tako oškodovana za kakih 4.500 din.

• Novogradnja Črnomaljskana Ludvika Šobarja na Rožič Vrh je že imela prvega obiskovalca. Navada je sicer, da slednji vsaj vljudnostno obdari novograditelja, toda ponekod so se učili drugače. V danem primeru je obiskovalec prišel v hišo skozi kletno okno, za spomin pa je vzel s seboj 50 litrov belega vina in dve domači salami.

BREZ

TELEFONSKE ZVEZE

TREBNJE — Nekaj Trebančanov je minuli teden robantilo nad prekinjenimi telefonskimi zvezami s svetom. Vroč kri je zakuhal 43-letni Trebančan Alojz G., ki je pri izkopu gradbene jame v Levstikovi ulici z rovokopčem pretrgal telefonski kabel. Poštari so škodo ocenili na 4.000 din.

TAT IN VLOMILEC ZA ZAPAH

KRŠKO — Uslužbenci krške UNZ so 10. aprila prijeli 21-letnega Darka S. iz Tržišča pri Sevnici. Mladenič je osumljen tatvine osebnega avtomobila Pavle Stomatovič s Senovega, fička so kasneje našli v Šmarju pri Jelšah, prav tako osebnega avta Golf Cady Janeza Šerjaka, o čemer smo zadnjič že pisali, na njegov račun pa naj bi šla tudi tatvina fička Jožeta Povšeta iz Sevnice. To pa še zdaleč ni vse. Darko S. je osumljen še vлома v škofsko srednjo tehniško šolo in dveh tatvin denarja v krškem zdravstvenem domu: Albinu Goršiču iz Artič naj bi odnesel 1.700 din, Heleni Bračun s Senovega pa denarnico z dokumenti. Uslužbenci krške UNZ očitajo Darku S. tudi dve tatvini iz osebnih avtomobilov: ob prvi naj bi Marjii Pešec zmaknil 2.000 din, ob drugi pa Petru Žuraju denarnico z dokumenti.

KRONIKA NESREČ

NEPREVIDEN VOZNIK TOVORNJAKA — 9. APRILA OB 15.55 JE 30-letni Tilen Bečaj iz Srednjih Laknic peljal tovornjak s priklopnikom po cesti iz Mokronoga proti Puščavi. Ko je pripeljal od Deuovega gostinskega lokala po klancu navzgor, ga je na kolesu z motorjem dohitel 21-letni Tomaž Jaklič iz Šentrupta. Slednji je pričel tovornjak prehitovati, med tem manevrom pa je Bečaj, ne da bi se prepričal, ali to lahko stori, prišel s tovornjakom zavijati v levo na parkirni prostor. Jaklič se je sicer umikal, vendar je vseeno trčil v levi blatnik tovornjaka in se hudo poškodoval. Zdravi se v novomeški bolnišnici, materialno škodo pa so ocenili na 50 tisočakov.

PEŠAKINJA NENADOMA NA ČESTO — 27-letni Viljem Erman z Velikega Cirkna se je 9. aprila ob 10.45 peljal z osebnim avtom Jugo 45 po cesti iz Hrastovice proti Puščavi. Tisti čas je v Gornjih Jesenicah pri stanovanjski hiši št. 25 stal ob cesti tovornjak za prevoz odpadkov. Ko je Erman pripeljal do njega, je izza tovornjaka nenadoma stopila na cesto 39-letna Jožica Us. Erman je sicer zaviral, a je Usovo, ki je doma iz Gornjih Jesenic, vseeno zadel in zbil po tleh. Pešakinja se je v nezgodi hudo ranila in so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. O moči udarca priča škoda na zviti pločevini, ki znaša 3.000 din.

odbojka

II. ZVEZNA LIGA, zahod, ženske, 17. KOLO: NOVA GORICA—LIK KOČEVJE 2:3 (9, -8, -9, 13, -6)

LIK Kočevje: Klun, Kočevar, Ogrič, Vidmar, Turk, Ibrahimović, N. Briški, Drobnič, K. Briški, Starc, Levstik.

LESTVICA: 1. Pula 28, 2. Jedinstvo Elir 28, 3. Partizan Tabor 12, 8. LIK Kočevje 12, 9. Nova Gorica 10, 10. Poreč 10.

Pari zadnjega kola: LIK Kočevje—Bled, Jedinstvo Elir—Partizan Tabor, Poreč—Nova Gorica itd.

I. SOL, ženske, 21. KOLO: ROGOVA—PIONIR 3:1 (8, 14, -11, 10)

Pionir: Ostroveršnik, Poreber, Končič, Kočevar, J. in K. Vernig, Blatnik.

LESTVICA: 1. Koper Cimos 36, 2. Krim 36, 3. Pionir 20 itd. V zadnjem kolu igrajo Novomeščanke doma z Mislinjo.

roket

II. ZVEZNA LIGA, ženske, 22. KOLO: VELENJE—OPREMA 19:20 (10:8)

Oprema: Štefanišin, Guštin 1, Vuk 1, Krizman, Jerič 10, Bejtović 3, Dragičević 3, Kersnič, Petek 1, Kovac—Jerič.

LESTVICA: 1. Modra Šparta 40, 2. MTC 35, 3. Oprema 36, 4. Branik 14, 11. Borovo 13, 12. Burja Centrocoop 10, 13. Lokomotiva 0.

Pari prihodnjega kola: Oprema Kočevje—Branik, Zamet—Borovo, MTC—Burja Centrocoop, Kranj—Lokomotiva itd.

I. SRL, moški, 21. KOLO: VE-

LIKA NEDELJA—INLES RIKO 23:26 (15:13)

Inles Riko: Lapajne, Djokić 1, Mohar, Šilc 3, Marolt, Mihelič 4, Lesar 16, Pajnič, Fajdiga 2, Jakšič, Abram, Škaper.

KRŠKO—STT RUDAR 21:26 (10:14)

Krško: Brodnik, Kekić 1, Kozinc, Martinčič 4, Urbanč 7, Vrstovšek, Rakar, Pirč, Keše 2, Voglar 7, Kovač, Imperl.

DOBOVA AFP—FERROTEHNA 33:21 (16:7)

Dobova AFP: Jurkas, Levce 5, Bratanič, S. Deržić 1, Starc 2, I. Deržić 11, Zibert 3, Glaser 7, Krajnc 1, Večerič 3, Černoga, Polovič.

LESTVICA: 1. STT Rudar 35, 2. Pomurka Bakovci 33, 3. Inles Riko 33, 9. Dobova 18, 11. Ormož 13, 12. Velika Nedelja 11, 13. Krško 9, 14. Emens Dol (-4) 0.

Pari prihodnjega kola: Inles Riko—Krško, STT Rudar—Jadran, Ferrotehna—Pomurka Bakovci, Lip-last—Dobova, Ormož—Preddvor, Drava—Velika Nedelja itd.

nogomet

SNL, 21. KOLO: ELAN—VOZILA 0:0

Elan: Črv, A. Primc, Kolenc, Kramar, V. Primc, Pavlin, Milanović, Horvat (Kobe), Plevnik, Mesojedec, Bracović (Markovič).

LESTVICA: 1. Slovan 31, 2. Rudar (V) 30, 3. Ljubljana 26, 10. Rudar (T) 18, 11. Mura 18, 12. Vozila 18, 13. Elan (-2) 17, 14. Steklar 17, 15. Partizan Hmezd 15, 16. Medvode 13.

Pari prihodnjega kola: Ljubljana—Elan, Partizan Hmezd—Nafta, Steklar—Medvode, Vozila—Rudar (V), Mura—Rudar (T) itd.

Je boj za obstanek že dobljen?

Četrto zaporedno zmago so si igralke kočevske Opreme priigrale v gosteh proti Velenju — Inles Riko čaka na Rudarjev spodrsilaj

Čeprav je malokdo verjel v čudež — kar zmaga v gosteh pri ekipi Velenja zagotovo je — se je ta vendarle zgodil. Ekipa kočevske Opreme je zabeležila svojo četrto zaporedno zmago; točki so si dekleta priigrala v celjski dvorani Golovec, česar niso pričakovali niti največji optimisti. Dve koli pred koncem je boj za obstanek brčkone že dobljen, še pred kakim mesecem pa so mogli videti ekipo Opreme že kot zanesljivega potnika v nižji tekmovalni razred.

Težko je že sedaj ocenjevati, kaj je krivo tako nenadnemu preobratu v igri in rezultatih kočevske ekipe. Enega odzvrkov je gotovo iskati v tisti neverjetni seriji nesrečnih porazov, ko so igralke Opreme navzlic dobri igri ostajale praznih rok in izgubljale že dobljene tekme. Kolo sreče se je naposled obrnilo. Prvič jim je športna sreča stala ob strani to soboto, Velenjčanke so bile na pragu zanesljive in pričakovane zmage; vodile so domala vso tekmo, njihova prednost je bila med štirimi in petimi zadetki. Tako je bil rezultat 16:11 zanje, nekaj minut pred koncem so vodile celo z 19:15, in ni ga bilo, ki bi si upal staviti na presenečenje. Toda Kočevke so zapored dosegle pet zadetkov, prejele pa nobenega, in nenadejan, a zato toliko bolj dragocen uspeh je bil tu. S tema točkama so se igralke Opreme povzpele že na 9. mesto na lestvici. Novo priložnost, da ga potrdijo, imajo v soboto, ko igrajo doma z ekipo mariborskega Branika, ki se prav tako bori za obstanek v ligi. Zmaga bi pomenila, da so Kočevke dokončno dosegle zastavljeni cilj tudi ob še tako neugodnem razpletu, ki bi pomenil, da bodo drugoligaško društvo zapustile kar štiri ekipe. Sicer pa si kočevski ženski rokomet mesto med drugoligaškimi ekipami po kvaliteti tudi zasluži.

PLESNI TEČAJI NA LOKI

NOVO MESTO — Plesni center Dolenske, ki že nekaj mesecev pod vodstvom Borisa Vovka pridno dela v prostori gostišča Na loki, pripravlja od nedelje naprej plesne tečaje za odrasle. Pričetek začasnega tečaja bo v nedeljo, 21. aprila, ob 16. uri Na loki, nadaljevalnega ob 18. in izpopolnjevalnega ob 20. uri. Takrat pa se bo moč tudi prijaviti.

DVAJSETO REPUBLIŠKO PRVENSTVO DELAVCEV OZN

KRŠKO — V športni dvorani osnovne šole Milke Kerin v Leskovcu je bilo večeraj, 17. aprila, 20. jubilejno republiško prvenstvo delavcev organov za notranje zadeve v judu. Prvenstva so se udeležili športniki prave vse slovenskih uprav, o rezultatih, še posebej o dosežkih dolenjskih predstavnikov, bomo podrobneje poročali v prihodnji številki.

ZMAGI KOBETA IN VUKELIČEVE

NOVO MESTO — ŠK Pionir je bil minule dni organizator regijskega šahovskega prvenstva za mlajše pionirje in pionirke, ki se je končalo brez večjih presenečenj. To pomeni, da sta zmagi odšli v Stari trg ob Kolpi. Med pionirji je slavil Tadej Kobe, ki je zbral 5 točk, sledijo: Muhic (Kočevje) 4,5, Raškovič (Grm) 4, Simčič (Stari trg) 4, itd., pri dekletih pa je slavila Vukeličeva z 9 točkami pred Gorenčevom (Šmihel) 6,5 ter Kapševom, Vergotovo in Madrončevom (vse Stari trg).

—ob

TRI PRVA MESTA RAVNOGORČANOM

KOČEVJE — Na rednem mesečnem šahovskem vikend turnirju, katerega pokrovitelj je bil orodjar in ključavničar Ivan Čuk iz Kočevja, so šahisti Ravne Gore osvojili prva tri mesta. Zmagal je Jurkovič pred Klobučarjem in Golubovičem, četrti je bil Žilevski, peti pa pionir Mark Vesel (oba Kočevje). Skupaj je nastopilo 34 igralcev, zaključni turnir sezone bo v nedeljo, 5. maja. Pokrovitelj bo informacijski center Gora Kočevje.

I. STANIČ

Elan vse bliže dnu lestvice

Po porazu doma proti Nafti še blede igra proti Vozilom — Boj za obstanek bo hud in negotov

V dveh zaporednih tekmah pred domačimi gledalci so nogometaši novomeškega Elana osvojili vsega eno točko; to pa je daleč od tega, kar je vodstvo kluba, ki se bori za obstanek v prvi republiški ligi, pričakovalo. Po spodrsilaju v boju proti Nafti v predzadnjem kolu so članovci razočarali tudi v nedeljo, ko so z Vozili igrali 0:0.

Uvodoma pa velja zapisati, da je delitev točk najpravičnejša. Obe enajsterici sta imeli nekaj priložnosti za zadetek, najlepša pa je bila zagotovo tista v zadnji minuti srečanja, ko je žogo na poti v mrežo Vozil ustavilo blato. Žal je to v slabo uteho Novomeščanom, ki v spomladanskem delu prvenstva še niso okusili slasti zmage. Kar štirje remiji so veliko manj, kot so trener in igralci načrtovali. Da je podoba še bolj čr-

na, so poskrbeli ostali neposredni tekmeči v boju za obstanek v ligi — doma vsi igrajo neverjetno dobro in učinkovito v zadnjih kolen. Najboljše potrdilo temu je bila nedelja, ko je Steklar presenetljivo zmagal v Trbovljah, Medvode pa so bile boljše od Jadrana Lame. Takšen razplet kaj lahko pripomore k temu, da bo novomeški Elan že po nedeljskem 22. kolu povsem na repu lestvice. Težko je namreč pričakovati presenečenje v Ljubljani na tekmi proti nasprotniku, s katerim so Novomeščani jeseni doma igrali 2:2. Po drugi strani pa nogometaši Steklarja računajo na zanesljiv uspeh z Medvodami, kar bi seveda pomenilo, da bodo na lestvici prehiteli enajsterico Elana. Za slednjo bo v nadaljevanju domala vsaka tekma odločilna v boju za obstanek, razlike med ekipami so namreč sila majhne, v igri za izpad pa je devet kol pred koncem prvenstvenih obračunov kar sedem ekip.

STRELCI SD HEROJA MAROKA ČETRTE

SKOPJE — V Skopju je bilo minule dni 35. državno prvenstvo v streljanju z zračno puško serijske izdelave za mladince in mladinke. Lep uspeh so dosegli mladi strelci severne Strelske družine heroja Maroka, ki so s 1092 krogi zasedli četrto mesto; bron so zgrešili za vsega en krog. V posamični konkurenci je bil Škrlec (SD heroja Maroka) peti — do tretjega mesta sta mu manjkala dva kroga — šesti pa Seg iz Kočevja.

Slovenija Moja dežela.

TRI DNI NA DIVJIKOLPI

OSILNICA — Od jutri, 19. aprila, pa do nedelje bodo na Kolpi pri Osilnici (na kajakaški stezi) mednarodne tekme v kajakah in kanuih na divjih vodah, ki bodo hkrati tudi izbirne tekme za uvrstitev v jugoslovansko reprezentanco na letošnjem svetovnem prvenstvu in tudi tekme za prvenstvo Hrvaške. Prva dva dni bo slalom (start ob 10. uri), zadnji dan pa v spustu (od Osilnice do Grinotvca), start ob 11. uri.

Organizatorji tekmovalj so Kajaška zveza Jugoslavije, Kajaška zveza Hrvaške, Kajak kanu klub Slavija Zagreb in KSD Tone Ožbolt iz Osilnice. Predsednik organizacijskega odbora je Alojz Eržen, direktor Zastava avta Kočevje, generalni pokrovitelj pa LIV Pustojna.

B. B.

Mervarju zmaga v Umbriji

Odličen začetek Krkinih mladincev na dirki

NOVO MESTO — Kolesarska sezona je v polnem razmahu, Krkini tekmovalci so zdaj tu, zdaj tam. Svežih novic o nastopu najboljših članske vrste, v kateri so Pappež, Glivar, Ravbar, Turk, Eržen in Judež, na veliki etapni dirki Po Spodnji Saški ni, zato pa je na voljo nekaj drugih vesti.

Najbolj razveseljuje prijava iz Italije, kjer novomeški mladinci potrjujejo, da imajo nemara najkvalitetnejšo in najobetavnejšo vrsto v zgodovini kluba. Nič čudnega, če bodo temu primerni tudi njihovi apetiti na letošnjem svetovnem mladinskem prvenstvu, kjer bodo skušali prvi jugoslovanski kolesarski medalji na tako velikih tekmovanjih, ki jo je lani osvojil Bogdan Fink, dodati nemara še kakšno. Mladinci Krke so namreč imenito začeli veliko mednarodno kolesarsko dirko »Po Umbriji«: prvi je skozi cilj 90 kilometrov dolge prve etape privozil Boštjan Mervar, za njim sta se zvrstila Italijana Trevisano in Bandollini. Mervarjev uspeh v konkurenci stotih mladih kolesarjev iz petih držav je dopolnil Andrej Gimpelj, ki je bil najboljši v točkovanju gorskih ciljev.

Manj razveseljuje so vesti z Begamaškega kolesarskega tedna, kjer nastopa 16

amaterskih in 7 profesionalnih ekip s preko 140 kolesarji. V jugoslovanski reprezentanci — zanjo vozijo kandidati za ekipo vožnjo na svetovnem prvenstvu — tekmuje tudi Novomeščan Igor Turk, Jugoslovani pa so z nastopom razočarali. Ekipno so trenutno na 18. mestu, naš najboljši, Rnjaković pa je na 57. mestu.

ZADOVOLJNI TRENER — Janez Jagodic, trener mladinskih vrste kolesarjev KLD Krka, je upravičeno zadovoljen. Mervar, Stangelj, Gimpelj in Majde so danes ekipa, kot bi si jo žele sleherni trener v svetu. Tudi dirka Po Umbriji je to dokazala.

Minulo nedeljo je bil v Novi Gorici peti kolesarski kriterij po ulicah mesta. V zavoljo nastopov na drugih mednarodnih dirkah močno okrnjeni konkurenci je pri-

• Tik pred zaključkom redakcije smo prejeli še končno razvrstitev mladinske etapne dirke Po Umbriji. V skupnem seštevku je Gorazd Stangelj zasedel peto mesto, Mervar pa sedmo, medtem ko je bil v točkovanju gorskih ciljev Stangelj tretji, Gimpelj pa četrti.

članih zmagal Pagon, G. Puš (Krka) je bil peti; med pionirji je zmagal Gabrij (Videm Krško), J. Puš (Krka) je bil četrti; pri članicah pa je drugo mesto zasedla Marjeta Sajevec (Krka).

PRVOMAJSKI TURNIR V MALEM NOGOMETU

MIRNA — NK Vejer z Mirne prireja v soboto in nedelo, 27. in 28. aprila, turnir v malem nogometu. Prijave sprejema organizator vsak dan med 18. in 19. uro na telefon (068) 47-452 (Bartoli), prijavna znaša 900 din, nakazati pa jo je moč na žiro račun pokrovitelja, mirenškega Migrosa, št. 52120-601-12776. Turnir bo potekal na igrišču mirenške osnovne šole, pričel se bo ob 9. uri, zbiranje prijaviteljskih ekip pa bo v četrtek, 25. aprila, ob 18. uri v gostilni Kolar na Mirni. Prijavljene ekipe naj na zbiranje prinesejo potrdilo o vplačilu prijavnine. Najboljše ekipe čakajo pokali in denarne nagrade.

ŠAHOVSKI KOTIČEK

• Šahovska zveza Slovenije in Šahovsko društvo Vrhnika sta pred dnevi pripravila tiskovno konferenco, na kateri so Vrhniki predstavili revijo »Šahovska misel«, katere izdajatelj so. Revija bo namenjena tistim, ki se s šahom ukvarjajo aktivno, kot tudi ljubiteljskim igralcem in zvedavim kratkohlaničnikom v šolskih klopih. »Šahovska misel« je ugodna luč 10. aprila, kupcem pa bo na voljo v kioskih Tobaka in vseh večjih knjarnah; cena posamezne številke je 35 din. Za tiste, ki se želijo naročiti na revijo, še naslov: »Šahovska misel«, Colnarska 9, 61360 Vrhnika. Celoletna naročnina za pet števk je 150 din. (bb)

• ŠK Milan Majcen iz Sevnice je pripravil odprto prvenstvo kluba in občinsko šahovsko prvenstvo za leto 1991. Odprto prvenstvo je dobil Volčanšek (Krško), ki je zbral 11 točk, sledijo pa: Kos (Krško) 11 Mesojedec 10,5, Smerdel (oba Sevnica) 9, Božič (Krško) 8,5 itd. Občinski prvak je postal Mesojedec s 7,5 točke, Smerdel jih je zbral 6, Šorli 6, Cvirn 4,5, Kolman 4,5 itd. (jb)

• ŠK Krško je bil organizator 3. rednega mesečnega hitropoteznega klubskega turnirja za marec. Zmagal je Kos ml., ki je zbral 11 točk, sledijo pa: Božič 9, Urek 8, Volčanšek 7, Smerdel 7 itd. V skupnem seštevku vodi Kos ml. z 31 točkami, Božič jih ima 29, Volčanšek 22, Kos st. 11, Rozman 11 itd. (jb)

B. B.

Pet setov za odločini točki

Po razburljivem boju so kočevske odbojkarice zmagale v Novi Gorici — Boj za obstanek brčkone dobljen — Se en poraz pionirjev

Odbojkarice kočevskega Lika, z njimi pa tudi številni privrženci tega športa so si v soboto oddahnili. Dekleta so se očitno prebudila pravi čas. Po seriji porazov so nanizale dve zaporedni pomembni zmagi, najpomembnejša je bila seveda sobotna, ko so v Novi Gorici ugnale neposredne tekme za obstanek v ligi. Ti točki sta kolo pred koncem že zagotovili, da se bo v Kočevju tudi prihodnjo sezono igrala drugoligaška odbojka.

Kar 2 uri in 10 minut je trajala sobotna tekma. Obe ekipi sta se še kako zavedali, da zmaga prinaša obstanek, poraz pa brčkone slovo od II. zvezne lige. Novogoričanke so pričele bolje, po vodstvu s 7:0 so

ta set gladko dobile. Pravi šok pa je kakih 80 gledalcev doživel v nadaljevanju. Kočevke so dobile kar dva seta zapored, toda gostiteljice so zbrale še zadnje atome moči in četrti set po dramatični borbi in razburjivi končnici dobile ter izid izenačile na 2:2. To pa je bilo tudi vse, za odločitev jim je zmanjkalo moči. V petem nizu so dobile vsega 6 točk in zmaga je odšla v Kočevje. Razumljivo je bilo veselje kočevskih igralk, ki pa v sobotnem zadnjem kolu vendarle ne smejo držati rok križem. Čaka jih namreč še tekma z Bledom, ki pa zanje tudi ob najboljši neugodnem razpletu na ostalih igriščih za obstanek v ligi ni odločilna. Že zavoljo gledalcev bi bilo dobro

dobiti vsaj en niz. To pa gotovo ne bo pretežka naloga.

Le še kolo je do konca prvenstva tudi v prvi republiški ligi, kjer Koper Cimos in Krim bijeta ogorčen boj za vrh. Končnega zmagovalca bo odločilo še zadnje kolo. Pionirjeve bodo to pomlad brčkone hitro pozabile, s pičlim izkupičkom so po zaslugi jesenske zaloge točk ostale v sredini lestvice; tudi sobotni poraz v Rogozji jim tega mesta ni ogrozil. Očitno je pač, da mladi vrsti manjka izkušenj, prav zategadelj bo letošnja pomlad ostala zapisana tudi po sporu med trenerjem Prahom in žužemberškima igralkama Brulčev in Podolsko — obe sta bili stebra jesenske ekipe, ki se je borila celo za vrh lestvice — rezultat tega je bil, da sta dekleti prenehali igrati in vadiiti. Brez dvoma škoda zanju in za dolenjsko žensko odbojko.

B. B.

TEČAJ ZA SODNIKE

TREBNJE — Do 30. aprila letos se kandidati lahko prijavijo na tečaj za nogometne sodnike, ki se bo začel 7. maja ob 16. uri v trebnjski stari osnovni šoli in bo skupaj z izpitom trajal 3 dni, kar bo v celotnem seštevku pomenilo 15 ur. Tečaj, ki ga organizira ZTKO Trebnje, bo vodil zvezni nogometni sodnik Vlado Šajn iz Ljubljane. Prijave sprejema ZTKO Trebnje, ki daje tudi podrobnejše informacije.

KUČAN BO GOVORIL TABORNIKOM

LJUBLJANA — V sejni sobi ljubljanske univerze na Trgu osvoboditve 11, kjer je bila pred štiridesetimi leti ustanovna skupščina zveze tabornikov Slovenije, bo v soboto, 20. aprila, svečana seja predsedstva republiške konference Zveze tabornikov. Slavostni govornik na slovesnosti, na kateri bodo podelili priznanja najmarljivejšim in najaktivnejšim članom, bo Milan Kučan, predsednik predsedstva republike Slovenije.

MURN IN MEŽNAR USPEŠNA

NOVA GORICA — Superkos ali motokros na stadionu dobiva tudi pri nas vse večjo veljavo. Ta zvrst motokrosa je za gledalce privlačnejša, ker vidijo vso prago in vrsto atraktivnih in vrstolomnih skokov, za tekmovalce pa veliko bolj nevarna. To se je videlo tudi v nedeljo na stadionu v Batujah pri Novi Gorici, kjer je bila prva taka preizkušnja z veliko zapletli ne na samem startu in za marsikoga usodnimi padci. Steza je bila dolga 650 m, vozilo pa se je levi krog. V razredu 125 in 80 ccm sta prvič v tej disciplini nastopila tudi Novomeščana Jure Murn in Ludvik Mežnar. Oba sta se iz Nove Gorice vrnila s pokalom: Jure Murn ga je dobil za četrto mesto v razredu do 125 ccm, Mežnar pa za peto v razredu do 80 ccm.

Tenis, golf, nogomet

Športni park v Šmarjeških Toplicah vse bolj približljivo zbiralistiše rekreacije željnih meščanov in okoličanov

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Resda zaenkrat še v skromnem obsegu, toda Krkino zdravilišče v Šmarjeških Toplicah postaja vse bolj priljubljeno zbiralistiše rekreacije in sprostitve željnih Novomeščanov in okoličanov. Pa pri tem sploh nimamo v mislih strogega zdraviliškega kompleksa z bazenom, savno in že v kratkem odprto novogradnjo, o kateri več v eni prihodnjih števk, pač pa so tudi nekaj več metrov oddaljeni športni park.

Teniški igrišči sta lahko s svojo urejenostjo zgled domala vsem bližnjim in daljnim sosedom, zlasti tistim v novomeškem Portovaldu. »Med prvimi na Dolenjskem smo letos začeli sezono igranja tenisa na prostem, slednja traja že domala mesec,« je ondan s ponosom razlagal Matevž Aš, direktor šmarješkega zdravilišča.

Matevž Aš: »Med prvimi na Dolenjskem smo začeli letošnjo sezono igranja tenisa na prostem.«

ZA VSAKOGAR NEKAJ — Z izgradnjo dveh novih teniških igrišč dobiva športni park v Šmarjeških Toplicah dokončno podobo.

»Tudi cene so za vsak žep; za uro igranja je potrebno odšteti 70 din, medtem ko so dopoldanski termini še cenejši; ura igranja je do 14. ure 40 din.« Toda to še zdaleč ni edino razvedrilo rekreacije željnih obiskovalcev. Lani narejeno in odprto igrišče za mini golf je dobilo dokončno podobo, ob igrišču so mize za namizni tenis, tu je še trimska steza in žogobrcarjem dobro poznano malonogometno igrišče, ki je še posebej ob nedeljah vseskozi zasedeno. In če k temu pristojemo bližnji zaprti bazen s savno ali zunanje kopališče, ki se že pripravlja na pričetek sezone, potem so razlogi tistih, ki vse pogostje obiskujejo Šmarješke Toplice, na dlani.

Le še majhna skrivnost za ljubitelje tenisa: že za dve dni naj bi športni park bogatejši za dve novi igrišči. Vsem, ki si želijo igranja, pa priporočamo rezervacije, ki jih sprejemajo tudi na zdraviliški telefonski številki.

B. B.

Z GOJZARJI IN CEPINOM

• Športno plezanje je ena najbolj atraktivnih dejavnosti, s katero se ukvarjajo novomeški alpinisti. Pri tem niso brez uspeha, povejmo le, da najboljši novomeški plezalci zmorejo smeri z oceno VIII+, medtem ko je doslej sploh v Sloveniji najtežja preplezana smer z oceno X+, v svetu pa ima oceno XI+.

• Ker pogoji in vremenske razmere še ne dopuščajo odhoda v gore, se alpinisti ta čas zadržujejo v plezalnih vrtcih, nazadnje so bili v nedeljo, 7. aprila, v Armeškem pri Breznici.

• Novomeški alpinisti so letošnjo pomlad že opravilneak vzponov, Dominik Krese je bil v Libojah pri Celju s splezal štiri smeri osme težavnostne stopnje: Vabeča globina, Zlato jabolko, Super sir in Evropa 92. V Libojah je bila tudi Romana Tomšič, ki je splezala »Vabečo dolino« ter dve sedmici: Bambi in Opico.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 19. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.15 in 15.15 — 0.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
KLOBUK KLOBUK
SIMENON, TV naniz., 13/13
11.05 VIDEO STRANI
15.30 VIDEO STRANI
15.40 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
TEDNIK, ponovitev
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
18.10 ZGODBE O POLUHCU,
lutkovna igrice, 10/12
18.30 MESEČEVA URA, angl.
nadalj., 5/6
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 PO OTOPLITVI, avstralska dok.
oddaja, 1/2
21.15 HEROJI, avstralska nadalj., 1/4
22.10 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
DRAGI JOHN, amer. naniz., 9/23
VES TVOJ, amer. film
0.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Maribor — 19.00 Videomeh (ponovitev)
— 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče
— 20.30 Oči kritike — 21.25 Koncert Big
banda in simfonikov RTV Slovenija
— 22.35 Satelitski programi — 23.30 Yutel
— 0.30 Satelitski programi

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Povejte, kaj naj počnem (oddaja za otroke)
— 10.00 Šolski program — 12.00 Po-
ročila — 12.10 Video strani — 12.20 Sa-
telitski program — 15.40 Nikola Šubić
Zrinski (odlomki iz opere) — 16.30 Vi-
deo strani — 16.45 Poročila — 16.50 TV
koledar — 17.00 Pogovori o znanosti —
17.30 Hrvatska danes — 18.15 Povejte,
kaj naj počnem (oddaja za otroke) —
18.45 Polna hiša (amer. naniz.) — 19.10
Risanka — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00
Druga ženska (nemški film) — 21.35
Duoptirja — 22.25 Dnevnik 2 — 22.45
Slike časa — 23.45 Yutel — 0.45
Poročila

SOBOTA, 20. IV.

SLOVENIJA 1

8.10 — 1.25 TELETEKST
8.25 VIDEO STRANI
8.35 TV MOZAIK
8.35 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 9. lekcija
9.00 RADOVEDNI TAČEK
9.10 ŠTIRIDESET ZELENIH
SLONOV, 7/7
9.30 ZGODBE O POLUHCU
9.45 HIŠICA BREZ KOLES, lut-
kovna predstava
10.00 ALF, amer. naniz.
10.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.25 VEČERNI GOST
12.10 OČI KRITIKE
12.50 VIDEO STRANI
15.40 VIDEO STRANI
15.50 MARLBORO MUSIC SHOW,
ponovitev
16.20 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 HUGO, POVODNI KONJ, amer.
risani film
18.35 ZDAJ PA PO SLOVENSKO
19.00 ŽE VESTE?
19.10 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ZREBANJE 3 X 3
20.35 TITANIC
22.10 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.30 SOVA:
NA ZDRAVJE!, amer. naniz.,
8/30
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
14/21
LJUBEZEN MED TATOV, amer. film
1.15 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

13.30 Satelitski programi — 19.00 Mup-
pet show — 19.30 Dnevnik — 20.15
Filmske uspešnice: CB postaje (amer.
film) — 21.50 Satelitski programi —
22.15 Yutel — 23.05 Satelitski programi

HTV 1

8.45 Poročila — 8.50 TV kolear — 9.00
Sporod za otroke — 10.00 Izbor šolskega
programa — 11.30 Divji svet živali —
12.00 Danes skupaj — 12.30 Slavček
(mlad. film) — 13.30 Risanka — 13.45
Mikser M (zabavna oddaja) — 14.30
Sedmi čut (oddaja o prometu) — 14.40
Ciklus kratkih filmov B. Marjanovića —
14.55 Zeleni Jurij (folklorna oddaja) —
15.25 TV teden — 15.40 Ex libris —
16.25 Poročila — 16.30 TV dražba —
18.00 Vrnitev na otok zakladov (TV
nadalj., 1/10) — 18.55 Denver, poslednji
dinozaver (amer. risana serija) — 19.30

Dnevnik 1 — 20.00 Pogovor tedna —
20.15 Rolling Thunder (amer. film) —
22.00 Dnevnik 2 — 22.20 Športna sobota
— 22.40 Fluid (zabavnoglasbena oddaja)
— 23.25 Yutel — 0.15 Poročila

NEDELJA, 21. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.05 in 12.45 — 24.00
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 OTROŠKA MATINEJA:
ŽIV ŽAV
MESEČEVA URA, angl. nadalj.,
5/6
10.15 V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
dok. serija, 7/12
10.45 MUPPET SHOW, ponovitev
11.10 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAM-
BEL FRANCA MIHELICA
11.40 OBZORJA DUHA
12.00 EP VIDEO STRANI
13.00 VIDEO STRANI
13.10 KRIŽKRAJ, ponovitev
14.40 SAGA O FORSYTHIH, nadalj.,
14/26
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 TO JE TISTO, amer. film
18.35 PRELISTAJMO SKUPAJ
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 POSEL JE POSEL, slovenska na-
niz., 3/6
20.35 EPP
20.40 ZDRAVO
21.25 PESMI ZA EUROSONG 91
22.00 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA:
KREMPLJI IN PRASKE, amer.
naniz., 8/16
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 3/12
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnev-
nik — 20.00 Bajke na Slovenskem (dok.
oddaja 2/5) — 20.30 Ciklus filmov R. W.
Fassbinderja: Bolwieser (1. del nemškega
filma) — 22.15 ... — 22.35 Športni pre-
gled — 23.05 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar —
10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke —
12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poroči-
la — 13.05 Serijski film — 13.55
Družinska oddaja — 14.25 Nedeljsko
popoldne — 18.45 Risana serija — 19.10
TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 — 20.00
Dramski program — 21.05 Igrani film —
22.40 Dnevnik 2 — 23.05 Športni pre-
gled — 23.35 Glasbena oddaja — 0.35
Yutel — Poročila

PONEDELJEK, 22. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.00 in 14.35 — 1.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
10.50 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI
15.00 OBZORJA DUHA, ponovitev
15.20 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
18.25 SPORED ZA OTROKE
19.05 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 KDOR PRIDE PREPOZNO,
nemška drama
22.10 DNEVNIK 3
22.35 OSMI DAN
23.20 400 LET SLOVENSKE GLAS-
BE, 15. oddaja
0.10 SOVA:
RAY BRADBURY THEATRE,
angl. naniz., 1/6
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 4/12
1.25 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ze-
lena ura — 21.00 Sedma steza (športna
oddaja) — 21.20 Rezervirano za Sanson
— 22.40 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Otroška serija — 10.00 Šolski program —
12.00 Poročila — 12.10 Video strani —
12.20 Izbrali smo za vas — 16.30 Vi-
deo strani — 16.45 Poročila — 16.50 TV
koledar — 17.00 Šolski program —
17.30 Hrvatska danes — 18.15 Otroška
program — 18.45 Dokumentarna oddaja
— 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik 1 —
20.00 Boljše življenje (humor. serija) —
21.05 Zunanja politika — 21.35 Dnevnik
2 — 21.55 Kinoteka Hollywooda —
23.25 Yutel — Poročila

TOREK, 23. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.30 in 14.40 — 24.40
TELETEKST

8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK, ponovitev
9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.10 ŠOLSKA TV
ZEMLEJEPISNE POSEBNOSTI,
10/14
10.50 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 11. lekcija
11.15 SEDMA STEZA
11.35 OSMI DAN
12.20 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 MOZAIK, ponovitev
ANGLEŠČINA - FOLLOW ME,
11. lekcija
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK - ŠOLSKA TV
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 STRAST IN PARADIŽ, amer.
nadalj., 2/4
20.55 NOVOSTI ZALOŽB
21.05 SAN REMO '91, 4. del zabavno-
glasbene oddaje
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.25 SOVA:
BLACK ADDER, angl. naniz.,
1/6
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 4/12
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
2 Koper — 19.00 Naši zbori — 19.30
Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Žre-
banje lota — 20.35 Večer nemške TV —
22.35 Yutel

SREDA, 24. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.45 in 15.00 — 0.55 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ŽIV ŽAV
9.50 KDOR PRIDE PREPOZNO,
nemška drama
11.50 STRAST IN PARADIŽ, amer.
nadalj., 2/4
15.15 VIDEO STRANI
15.25 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
BAJKE NA SLOVENSKEM, dok.
oddaja, 1/5
17.35 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 FILM TEDNA
AT, turško-nemški film
21.55 VIDEOGODBA
22.40 DNEVNIK 3, VREME
23.00 SOVA:
ALF, amer. naniz. 34/38
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 5/12
V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
dok. serija, 8/12
0.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
2 Koper — 18.30 Alpe-Jadran — 19.00
Studio, Maribor — 19.30 Dnevnik —
20.00 Športna sredi — 22.00 Svet poroča
— 22.45 Yutel

ČETRTEK, 25. IV.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.00 in 15.05 — 24.00
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
10.50 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 MOZAIK, ponovitev
16.00 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
17.05 ČAS NEGOTOVOSTI, dok.
serija, 2/8
18.00 ŽE VESTE?
18.10 J. PAVAROTTI: POJOČA
ŽABA (film študenta AGRFT)
18.25 SONCE (kratek film študen-
ta AGRFT)
18.35 EP VIDEO STRANI
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 VELIKI ZASUK, franc. nadalj.,
1/8
21.00 KULTURNI ŽURNAL
21.10 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA:
TI IN JAZ, angl. naniz., 6/10
INŠPEKTOR MORSE, angl. na-
niz., 5/12
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ža-
rišče — 20.30 Zda pa po slovensko —
21.00 Plesni nohturno — 21.10 Medna-
rodna obzorja: Nemčija danes

SOZ

unitehna p. o.

68210 Trebnje, Baragov trg 6

prodaja obrtne in obrtno-stanovanjske parcele:

ZA TISTE, KI ŽELIJO USPETI, NE LE PREŽIVETI!!

CENA: 540 din/m²

VELJAVNOST CENE: do konca aprila
V CENI JE VKLJUČENA TUDI
SPREMEMBA NAMEMBNOSTI!

- **LOKACIJA:** Trebnje
- **ŠTEVILO PARCEL:** 28
- **POVRŠINA PARCEL:** 1000 — 2000 m²
- **OBSEG OPREMLJANJA:** ceste, kanalizacija, vodovod, električna, telefon in javna razsvetljava
- **MOŽNA TAKOJSNJA GRADNJA**
- **Kupcem parcel nudimo investicijski oziroma gradbeni inženiring za gradnjo objektov, pridobitev lokacijske dokumentacije, projekta, gradbenega dovoljenja in izgradnjo objekta.**

Informacije:

SOZ UNITEHNA, Baragov trg 6
68210 TREBNJE
Tel.: 068/44-217, 44-218, 44-244
Telefax: 068/44-947, 44-667

Design Santa

PIONIR AVTOHIŠA

Servisno prodajni center Novo mesto d.d., Ločna 48

Servirno prodajni center vam predstavlja svoje dejavnosti:

— **prodaja vozil** (direktna, posredniška, po sistemu staro za novo)
delovni čas: vsak dan od 7. do 15. ure
tel.: (068) 24-533
fax: 24-002

— **servisna dejavnost** za vozila RENAULT, ZASTAVA, TAS in
ADRIA PRIKOLICE
delovni čas: vsak dan od 6. do 14. ure
tel.: (068) 22-613

— **tehnični pregledi**
delovni čas: vsak dan od 7. do 15. ure,
ob sredah od 7. do 17. ure
tel.: (068) 23-449

NOVO

22. 4. 1991 bomo na željo strank odprli TRGOVINO Z REZERVNIMI
DELI na debelo in drobno za vozila RENAULT in vsa ostala pooblašena
vozila.
Delovni čas TRGOVINE Z REZERVNIMI DELI: vsak dan od 7. do 15.
ure

Posebna ugodnost

Od 22. 4. 91 do 10. 5. 91 vam pri takojšnjem plačilu nudimo 10%, pri sto-
ritvah pa 5% popusta!

IZREDNO UGODNE CENE IN
KVALITETA OPRAVLJENIH
STORITEV SO JAMSTVO ZA
VAŠE ZADOVOLJSTVO!

Na Krasincu kmalu ne bo več suše

Do leta 2000 namakalni sistemi na 1000 ha kmetijskih površin v metliški občini — Ze letos namakanje na 135 ha na Krasincu

METLIKA — V zadnjih 17 letih so v metliški občini v glavnem s pomočjo nepovratnih sredstev republike, ugodnih kreditov, ki jih je zagotovila Kmetijska zadruga Metlika, s sredstvi takratne KZS in lastno udeležbo kmetov izvedli obsežne posege na kmetijskih zemljiščih, od komasacij vinogradniških in njivskih površin do agromelioracij in hidromelioracij.

V letih 1973—1976 so izvedli komasacijo na 39 hektarjih vinogradniških površin na Plešivici, v Vidošičih, Repi-

IZ KS OSILNICA

ZA VIKEND SPET DELOVNA AKCIJA — Tudi ta vikend bo delovna akcija. Urejali bodo okolico kajakaškega centra, ki ga dokončujejo. Minuli vikend pa so tudi z delovno akcijo polagali cevi za vodovod na območju Ribjeka.

KAJAK STEZA UREJENA — Zdaj čakajo le še visoko vodo, da jo bodo preizkusili.

SPET NA DIVJIH VODAH — Od 19. do 21. aprila bodo pri Osilnici spet tekmovali v kajaku in kanuju na divjih vodah v slalomu in spustu, na katerih bodo izbirali tudi reprezentanco Jugoslavije za bližnje svetovno prvenstvo. Pokrovitelj tekmovalij bo LIV Postojna. Ogled združite z ogledom slikovne Kolpe doline in dežele Petra Klepca.

Približevanje zavarovancem

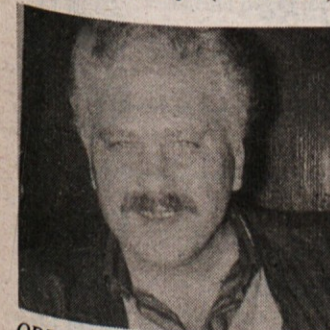
Triglav odprl nova predstavništva v Metliki, Črnomlju, Kočevju — 20 novih agentov že na terenu

NOVO MESTO — Potem ko se je ob reorganizaciji zavarovalstva z novim letom nekdanja Dolenjska območna skupnost zaradi bojazni pred popolno izgubo samostojnosti in odlivom dolenjskega denarja izločila iz Zavarovalne skupnosti Triglav in začela delati kot samostojna Zavarovalnica Novo mesto, je Zavarovalnica Triglav na vsem tem območju začela vzpostavljati svojo zavarovalno mrežo. Še naprej namreč, če ostali nacionalna zavarovalnica, hoče ostati nacionalna zavarovalnica, ki deluje v vsem slovenskem prostoru.

Novomeška poslovna enota Triglava zdaj že dober mesec dela v prenovljenih prostorih nekdanjega hotela Kandija, z

POMERILI SO SE MLADI BELOKRANJSKI MATEMATIKI

SEMIČ — Preteklo soboto je bilo v semiči osnovni šoli tekmovalje učencev 6., 7. in 8. razredov vseh belokranjskih osnovnih šol v matematiki. Pomerilo se je 55 učencev, ki so pokazali dobro znanje, najboljši med njimi pa so poleg srebrnih Vegovih priznanj prejeli tudi praktične nagrade, ki so jih prispevali semički zasebniki Anton Malenšek, Jože Lipar in Anton Kambič. Najbolje so se odrezali učenci osmih razredov, saj so razen enega vsi prejeli Vegova priznanja, prvi štirje pa gredo tudi na republiško tekmovalje. To bo Mojca Zupančič (OŠ Loka), Helena Črnogelj (OŠ Metlika), Andrej Lakner (OŠ Vinica) in Anita Horvat (OŠ Loka). Med sedmošolci so se najbolje odrezali Anita Strekelj (OŠ Dragatuš), ki se je uvrstila tudi na republiško tekmovalje, 2. mesto je zasedla Mojca Štubljar (OŠ Metlika), 3. mesto pa si delita Katja Pečkar (OŠ Loka) in Helena Schweiger (OŠ M. Jarca, Črnomelj). Med šestšolci je zbrala največ točk Mateja Plut (OŠ Semič), druga je bila Petra Rogina (OŠ Loka), tretje mesto pa si delijo Janko Oven (OŠ Semič), Vanja Tomc (OŠ Metlika) in Toni Papež (OŠ M. Jarca).

ODDAJI Z VESELICE — Novi metliški gostilničar Bojan Valenčič se trudi, da bi postalo gostišče Veselice nad Metliko kolikor se da privlačno za domače in tuje goste. Poleg dobrot za telo, skrbi tudi za duševno hrano. V nedeljo, 19. maja, bosta šli z Veselice v eter kar dve radijski oddaji: slovenska in hrvaška. Med Vinsko vigradjo se bodo namreč zbrali v Metliki slovenski in hrvaški kmetje na svojem tretjem srečanju. Seveda ne bodo manjkali tudi strankarski veljaki, kulturni delavci in drugi. Organizatorja srečanja sta Radio Slovenija in radio Hrvaška, z metliške strani pa Kmetijska zadruga, Vinska klet, Občinska skupščina, Kmečka zveza in še kdo (T. G.)

ci, Drašičih, na Boldražu in Lokvici. V letih 1980—1988 so komasirali blizu 400 ha njivskih površin v ravninskem predelu občine ter agromeliorirali blizu 700 ha v Mestnih gmajnah, Lokah in Rosalnicah, leta 1983 so pripravili hidromelioracijo na 110 ha v Mestnem logu. Sedaj poteka agromelioracija metlika I na 980 ha, za prihodnje leto je predvidena agromelioracija Metlika II na dobrih 700 ha, za leto 1993 pa Metlika III na blizu 600 ha. Na vseh zemljiščih, ki jih bodo agromeliorirali, bo hkrati potekala tudi delna zlozba zemljišč, a le tam, kjer bodo za to dali pobudo zainteresirani lastniki zemljišč.

Kljub vsem tem prizadevanjem pa je bilanca kmetijskih površin v metliški občini iz leta v leto slabša. Imajo pa, kot ugotavljajo, še precej možnosti v namakanju kmetijskih zemljišč. Na srečo je Kolpa še sorazmerno čista, ob tej reki pa je večina kmetijskih, predvsem njivskih površin. Na teh površinah so v veliki meri že izvedli komasacije, kar med drugim pomeni, da so ta zemljišča ure-

jena do te mere, da lahko pričnejo graditi namakalne sisteme. Poleg agromelioracij je namakanje njivskih površin ob Kolpi ena glavnih nalog v obdobju do leta 1995.

● V načrtu je, da bodo v metliški občini do leta 2000 namakali okoli 1000 hektarjev kmetijskih zemljišč ob Kolpi, in to od Krasinca do Božakovega in ob Sušici do Trnovca. Prej bo seveda treba opraviti še vrsto raziskav in analiz, predvsem glede na onesnaženost Kolpe s PCB od izliva Lahinja navzdol. Že letos pa naj bi uredili namakalni sistem na 135 ha njivskih površin na Krasincu. Po idejni zasnovi Kmetijskega inštituta iz Zalca je izvedbeni projekt namakalnega sistema izdelal ljubljanski Projektivni atelje. Vsa zemljišča na teh 135 ha so zasebna last, po lanskem cenah pa bo ureditev namakalnega sistema na tej površini stala 700.000 nemških mark oziroma ustrežno dinarsko protivrednost. Te dni bo vso zadevo pregledala republiška recenzijška komisija, republika bo dala tudi potreben denar; brž ko bo na voljo denar, bodo začeli delati.

Črpališče bo ob mostu čez Kolpo, ki povezuje Krasinec s hrvaško Pravutino, črpalke bo pogajala elektrika, zgradili bodo osnovno vodovodno mrežo s hidranti. Skratka, ko bo namakalni sistem narejen, na krasinskem polju ne bo več suše. A. BARTEJ

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 5. do 13. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Šasine Ademi z Bizeljskega — Nazikter, Tamara Majevski-Brekalo iz Samobora — Moniko, Metka Šunta iz Krškega — Urško, Suzana Vraneč iz Krškega — Denisa, Suzana Brudar iz Ljubljane — Karin, Marija Špiler iz Krškega — Roberta, Anica Molan iz Anovca — Ambroža, Brigita Ratkajec iz Gaja — Valentino, Marija Klavžar z Vel. Kamna — Uroša, Božica Gregl iz Gregovca — Simona, Antonija Kranjc z Vinjega Vrha — Majo, Marjana Novak iz Kremena — Primoža, Mladenka Sorensen-Miloševska iz Skopja — dečka, Gordana Megovec iz Ključa Brdovečkega — Lano, Renata Beluhan iz Drenja — Matijo. Čestitamo!

● Razdružitev ne bo. Odcepitev Slovenije bo uspeh Miloševićeve politike in poraz slovenske. (P. Kovačič — Peršin)

● Demokracija je menažerija, v kateri je mogoče najti živali vseh vrst. (O. Habsburg)

Ubijmo tri muhe na en mah!

Turistični prospekt, table in vodstvo TD Metlika

Kakšno naključje! Pred tednom dni in ravno v času, ko so poštarji raznašali Dolenjski list, metliški bralci pa se v njem najprej »sprehodili po Metliki«, smo se trije člani papirnatega vodstva Turističnega društva in še dva potencialno zainteresirana partnerja sestali z namenom da čimprej pripravimo in izdamo turistični prospekt metliškega območja. Med drugim je bil v zvezi s prospektom govor o vseh kulturno-gospodarskih spomenikih, ki jih je našel pisec vstic »Sprehoda po Metliki« in predlagal, da bi bile obeležene na opozorilnih tablah, razen o Borštu, kar pa smo glede na to, da ljudje (med njimi tudi turisti) zadnje čase najraje obiskujejo osem bolj prikritih ali sploh nevidnih znamenitosti, vsekakor spregledali.

Namen tega odgovora ni v obrambi vodstva Turističnega društva Metlika, katerega član je tudi avtor bodice iz prejšnjega tedna, kajti res je, da brez svežih zamisli (danes glasno predlagati karkoli v zvezi s Tremi farami brez dvoma sodi mednje) kakor tudi brez volje do dela

Zdenka Zalokar

Spoznávali so, da je njihov otrok drugačen

Srečanje družin s prizadetimi otroki

OTOČEC — Konec tedna se je na Otočcu mudilo 11 krških in brežiških družin z duševno prizadetimi otroki. Srečanje in strokovno usposabljanje jim je organizirala Zveza za pomoč duševno prizadetim otrokom Slovenije, vodila pa ob pomoči specialnih pedagogin psihologinja Zdenka Zalokar.

Zalokarjeva se tudi poklicno ukvarja z odkrivanjem duševno prizadetih otrok in aktivno deluje v krškem Društvu za pomoč duševno prizadetim otrokom. Srečanje je le ena izmed oblik, saj si strokovni delavci skupaj s prizadetimi starši pomagajo tudi s koncerti, organiziranjem počitniškega letovanja ter iščejo finančno pomoč pri obrtnikih in podjetjih.

»Starši na tak način spoznajo, da niso sami, in se naučijo, kako ravnati s takim otrokom. V petek popoldne smo imeli psihološki del seminarja, na katerem smo starše poučevali, da je njihov otrok drugačen. Če ni sposoben na umskem področju, ga je treba spodbujati drugje. Defektologinja jim je prikazala posebne lastnosti takih otrok in možnosti za usposabljanje, kar še posebno skrbi večino staršev. Pedopsihiater je staršem spregovoril o delu s prizadetimi otroki, saj je od intenzivnosti ukvarjanja z njimi marsikdaj odvisna njihova prihodnost,« je ob srečanju povedala Zalokarjeva.

Otroci so bili vse tri dni v varstvu specialnih pedagogin, ki so jim v hotelu pripravile pravo igralnico, jih peljale na izlet in jim povabile v goste lutkovno igrice. V soboto so se družine sprostile ob družabnem večeru s harmonikarjem, v nedeljo dopoldan pa so srečanje zaključili s skupno šolo za starše in otroke. B. D.-G.

Rudi Stopar, kipar, grafik in pesnik, nas je obiskal na kulturni dan osmošolcev OŠ Grm v Novem mestu. Zanimivega Sevnčana Rudija Stoparja je intervjuevala novinarka šolskega časopisa Tamara Gogič. Predvsem so nas zanimali njegovi kipi, s katerimi je dosegel uspehe tudi v tujini, in pesmi, ki nam jih je nekaj prebral. Nato so grmski osmošolci pod budnimi očmi mentorjev izdelovali skulpture in reliefe iz kartona, lesa in mavca, oblikovali iz žice, tolkli glino ter raziskovali kiparsko dediščino Novega mesta. Na fotografiji: Rudi Stopar, ki je eni od skupin pomagal izdelati skulpturo iz varjenega železa. (Marjana Stern, foto: Klemen Dvornik)

O PISANJU PISANIC — V Adlešičih živi še marsikateri ljudski običaj, ki ga največkrat popestrijo pevke, zbrane v manjšem zboru. V kraju delujeta tudi tamburaški skupini: osnovnošolska in odrasla. Kadar hočejo ljubljanski radijski posneti oddajo o dogajanju v Adlešičih, se navadno oglašajo pri Cvikičevih. Pred kratkim je bilo slišati po Radiu Slovenija enurno oddajo o pisanju pisanic ter o velikonočnih navedah v tem koncu naše dežele. Poslušalci so oddajo pohvalili, kar bo gotovo vseh tako govorcem kot tudi pevcem in tamburašem, ki so sodelovali pri snemanju v tamkajšnji osnovni šoli. (T. G.)

IZLET Z VLAKOM V BENETKE — Društvo invalidov Novo mesto je na regijski seji decembra lani v Trebnjem dalo pobudo za izlet invalidov dolenjske regije. Akciji se je pridružilo društvo invalidov iz Trebnjega. Izleta, ki ga je pomagal uresničiti ljubljanski Slovenijaturist, se je udeležilo 28 članov. Vožnja z zelenim vlakom, s katerim smo potovali, je bila res nekaj lepega. K temu sta pripomogla nadvse prizadevna in neutrudljiva delavca Kolodvorske restavracije iz Novega mesta Gordana Dragičič in Slavka Antič. Ob tej priložnosti se jima lepo zahvaljujemo.

Tudi organizatorju Zvonetu Tkalcu, tajniku Društva invalidov Novo mesto, se ob tej priložnosti najtopleje zahvalimo in se še priporočamo za take skupinske izlete. Na sliki: zadovoljni izletniki. (R. Majer)

ČAKAJO NA CEPLJENJE — Takole so mamice z otroki z Dolža in bližnjih podgorskih vasi 4. aprila pred dolško šolo zamenčale, da bodo cepili njihove otroke. Vabila so dobile za 11. uro, gospodov ali gospa iz mesta pa ni bilo. Otroci se niso nič razburjali. (Foto: A. B.)

IGRAJ KOLO PO OTROŠKO — Črnomalska Zveza kulturnih organizacij je preteklo soboto pripravila v Metliki 8. revijo otroških folklornih skupin. S prirčnim, vedrim programom otroških pesmic, igrice, plesov, izštevank, napeljanj, besedičenj in še česa so nastopile folklorne skupine osnovnih šol Loka in Mirana Jarca iz Črnomlja, osnovne šole Semič, Dragatuš, Metlika ter mladi člani folklornega društva Kres iz Novega mesta. Že vrsto let veljajo za tiste, ki pripravijo najbolj prirčen program mladih semički folkloristi pod vodstvom Marije Gregorič. Na fotografiji: Semičani ob prikazu običajev na gregorjevo, ko se priči ženijo. (Foto: M. B.-J.)

SHIMANO
union.
B.P. CYCLE
beretta
THOMPSON

GORSKO KOLO B.P. CYCLE MOUNTAIN BIKE

18 PRESTAV, na 3 OBROKE

ZA SAMO 4.250 din BREZ OPREME

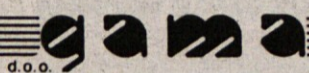
ALI 4.950 din Z OPREMO

in HOLLAND LOOK (ženski) 3.550 din

INFORMACIJE BESS - PRO MARKET
in LJUBLJANA, ŠMARTINSKA 11

PRODAJA TEL: 061 310 935 FAX: 302 556

Vredni smo zaupanja

VRHUNSKO MOTORNO OLJE TUDI ZA VAŠ AVTO!

Castrol FORMULA RS RACING
SYNTEC SAE 10 W-60

zagotavlja maksimalno delovanje motorja vašega avtomobila pri vseh pogojih.

Tokrat na našem tržišču z **ekskluzivno akcijsko ceno** 118,00 din za liter.

Po neprijetni zimi se bo prilegla kakovostna avtokozmetika **CASTROL** za spomladansko nego vašega avtomobila, tudi po akcijskih cenah do konca APRILA.

Promocija kakovosti po akcijskih cenah od 10. do 30. aprila

Izjemna priložnost, ki vam jo pripravlja CASTROL, vam je na voljo na prodajnih mestih podjetja GAMA Brežice d.o.o.

GAMA CENTER
LJUBLJANA, Titova 64
061/326-685

GAMA CENTER
BREŽICE, BREZINA 25a
0608/62-336

Poslovni sistem
Mercator, d. d.

Mercator — Kopitarna Sevnica, d.o.o.
Pevnica, Prvomajska 8

objavlja

javno evidentiranje

interesentov za sovlaganje v razširitev poslovnih sredstev za dejavnost trgovine in storitev.

V starem mestnem jedru Beograda na zelo zanimivi frekvenčni lokaciji ustanovljamo Družbo z omejeno odgovornostjo. Programski koncept predvideva profitno zanimive programe z minimalnim rizikom, in sicer:

1. Prodaja obutve za prosti čas, sredstev za nego nog in za zaščito obutve
2. Izdelava in prodaja ortopedske obutve po individualnih zahtevah
3. Storitve za nego nog ter promocijske storitve.

Pričakujemo soustanovitelje iz zasebnega in družbenega sektorja.

Pisne prijave pošljite v 15 dneh po objavi tega natečaja na naslov: MERCATOR-KOPITARNA SEVNICA, d.o.o., Prvomajska 8, 68290 SEVNICA.

V začetku je bila opeka...

OPEKARNA Novo mesto
trgovina z gradbenim materialom
tel.: 21-403, 22-291, 84-644, 22-268, 22-269
telefaks: 21-490

...in je še danes...

Posebni prodajni pogoji:

- tovarniške cene za lastni proizvodni program
- obročno odplačevanje (1+3)
- veleprodajne cene za nakupe z naročilnicami

NOVO NOVO NOVO

Razstavno prodajni prostori italijanske keramike RICHETTI

Vsak dan od 6. do 16. ure,
v soboto od 6. do 13. ure.

...in bo tudi še jutri!

Mirakomerc, d.o.o., Sevnica,
Nasleje heroja Maroka 17

razpisuje prosta dela in naloge

- poslovodje v prodajalni BARVE-LAKI v Novem mestu
- prodajalca v salonu pohištva v Novem mestu
- poslovodje za salon pohištva v Sevnici
- prodajalca za salon pohištva v Sevnici
- skladiščnika, monterja za salon pohištva v Sevnici

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh po dnevu razpisa na naslov: Mirakomerc, d.o.o., Sevnica, Nasleje heroja Maroka 17

Iskra

Industrija kondenzatorjev in opreme d.o.o.,
Semič, Vrtača 1,

po sklepu upravnega odbora podjetja razpisuje

javno dražbo

za prodajo nepremičnine, stavbe in zemljišča parc. št. 500/2, 340/5, 346/5 (nekdanji obrtni servis), vpisano v Z. K. vl. št. 2369 k.o. Semič. Gradbene nepremičnine obsegajo sledeče:

- zemljišče velikosti 28 a 30 m², ki je komunalno opremljeno z vodo, elektriko in kanalizacijo;
- glavna zgradba — proizvodna hala »A« — gradbene površine 529,80 m²;
- garaža oz. pomožni proizvodni objekt »B« — gradbene površine 108,22 m²;
- priročno skladišče »C« — gradbene površine 41,60 m²;
- skladišče vnetljivih tekočin »D« — gradbene površine 11,31 m².

Izklicna cena skupno za objekte in zemljišče znaša na dan 31. 3. 1991 3.956.000,00 din, ki pa se na dan licitacije zviša še za indeks razlik v ceni gradbenih storitev za mesec april.

Dražba bo v sredo, 8. maja 1991, ob 11. uri v sejni sobi poslovne stavbe Iskre Semič.

Ogled prostorov je dan pred dražbo, to je v torek, 7. maja 1991, od 11. do 14. ure na kraju samem.

Prednost pri nakupu bo imel tisti udeleženec, ki bo ponudil višjo ceno in najugodnejše plačilne pogoje.

Pogodbo o prodaji z najugodnejšim ponudnikom bomo sklenili v 20 dneh po izvedeni dražbi.

Vsi udeleženci javne dražbe morajo plačati varščino v višini 5% od izklicne cene na žiro račun Iskre, Industrije kondenzatorjev in opreme d.o.o., Semič št. 52110-601-13586.

V primeru sklenitve pogodbe bomo varščino vračunali v kupnino, drugim udeležencem pa jo bomo vrnili v 3 dneh po izvedeni javni dražbi.

Za dražbo in prodajo navedenih nepremičnin se bodo smiselno uporabljala določila zakona o prometu z nepremičninami in pravilnika o razpolaganju z družbenimi sredstvi Iskre Semič. Dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko interesi dobijo vsak dan od 8. do 12. ure na telefon (068) 56-230, int. 388.

zavarovalnica tilia d.d.
novo mesto

Vas skrbi kaj bo z vašo usodo? Vedeževalka ni pravi naslov. Pravi naslov je TILIA — zavarovalna delniška družba Novo mesto.

Izkušenj in znanja nam ne manjka. Zrasli smo iz Zavarovalnice Triglav — Dolenjske območne skupnosti, ki se je konec lanskega leta preoblikovala v Zavarovalnico Novo mesto d.d. in prerasla v Zavarovalnico TILIA — delniško družbo Novo mesto. TILIA oziroma lipa ni le simbol slovenstva, odslej je tudi simbol prijazne usode.

**Vaša zavarovalnica —
TILIA d.d. Novo mesto.**

Pričakujemo vas na običajnem naslovu:

68000 Novo mesto, Cesta herojev 1
telefon: (068) 24-615, 23-726
telefax: (068) 28-013
telex: 35-759 YU dosnm

Predstavništva:

68340 Črnomelj
Staneta Rozmana 2,
telefon: (068) 51-720

61330 Kočevje
Ljubljanska cesta 20,
telefon: (061) 851-052

68330 Metlika
Partizanski trg 3,
telefon: (068) 58-219

68210 Trebnje
Goljev trg 4,
telefon: (068) 44-352

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 31. marca so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Ajdič iz Čemš — Majo, Diana Nikič iz Črnomlja — Lariso, Betka Gašarac iz Mirne Peči — Davorina, Tanja Grabnar iz Potočne vasi — Ino, Milena Mesojedec z Mokrega Polja — Metko, Ana Zupan Oblak iz Kladja — Matejo, Tatjana Kramar z Dol. Kamenca — Evo, Jožica Nosan z Rateža — Simona, Milena Senica iz Straže — Matveža, Nada Košmerl z Dvora — Jožeta, Vesna Belvač iz Radatovičev — Borisa, Zdenka Kramar iz Gor. Karteljevega — Zana, Štefka Martinčič iz Brezja — Tadeja, Alenka Smolič iz Šentjerneja — Mateja, Milena Debevc iz Šentjerneja — Jožeta, Gordana Milanović iz Črnomlja — Špelo, Marija Vrček iz Krškega — Aleksa, Stanislava Jordan iz Dol. Prekopa — Matija, Marta Pekolj z Luže — Tadeja, Slaynica Petric iz Trnovca — Jureta, Vesna Škrabar iz Leskovca — Amando, Jožica Sašek iz Gabrja — Janeza, Marica Obžetič iz Polja — Majo, Slavka Proj iz Gor. Nemške vasi — Sonjo, Ivana Lampret iz Brinja — Gregorja, Pavlica Lakner iz Ržišča — Janeza, Renata Zamida iz Gor. Vrhpolja — Grega, Jožica Štrasberger iz Zloganja — Mojca, Magda Hlebec z Grma — Roka, Marjanca Mežnaršič iz Prečne — Blaža, Mateja Fink iz Gor. Vrhpolja — Majo, Irena Štubljar z Brega — Dorotejo, Branka Levai iz Črnomlja — Mateja, Tatjana Bregar iz Dolenje vasi — Roka, Pavla Kos iz Krmelja — Sandro, Damjana Zabkar iz Kržišča — Nives, Ana Novak iz Velike Bučne vasi — Klemenca, Ana Kapušin s Krasinca — Nino, Martina Zarebec iz Česnjic — Tanjo, Jožefa Čas iz Vavpce vasi — Maksimo, Antonija Lukek z Brinja — Gregorja, Ana Travnik iz Mačkovca — Matjaža, Bernardka Črnič iz Črnomlja — Nino, Alenka Popovič z Dol. Vrha — Barbaro, Irena Bačar iz Mihovca — Roka, Marija Golobič s Kala — Janeza, Ivanka Srakovčič iz Gorice — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Jožica Luzar iz Jedinščice 1 — Urško, Helena Aš s Pri-sojne poti 18 — Aljo, Mevlida Dragonjič s Ceste herojev 78 — Indriza, Hertha Kočijaž s Kurirske poti 12/a — Lariso, Tanja Rihtar z Mestnih njiv 11 — dečka. Čestitamo!

- *Plašen pes se bo redko zdebil. (Švedski pregovor)*
- *Potrpljenje je umetnost upanja. (Vauvenargues)*
- *Pade vsakdo, ki si drzne biti nad- lčovek, čeprav se je rodil kot človek. (Sofokles)*

AVTO ŠOLA »SROBOTNIK«

vabi kandidate za vozniki iz- pit »A« in »B« kategorije na te- čaj iz C.P.P., ki se bo pričel 22. 4. ob 16. uri, v stavbi na sta- dionu v Novem mestu.

Vse informacije dobite po te- lefonu 84-683 ali se osebno oglasite na dan začetka te- čaja.

45 PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

Želite hitro, kakovostno in po konkurenčnih cenah do svojega lastnega doma, delavnice, poslovnega prostora.

Nudimo vam:

- projektantske usluge,
- kompletno izgradnjo objekta,
- vsa zemeljska dela,
- kanalizacijo,
- vodovod,
- oporne zidove,

GRADIMO SKUPAJ — GRADIMO CENEJE

- vse izkope s prevozi,
- usluge s posameznimi stroji,
- program montažnih konstrukcij in elementov ali
- samo delovno silo.

V razmislek:

Z našo kompletno izvedbo vaše investicije ste organizacijsko razbremenjeni. Pošljite nam vaše zahteve za izdelavo naše ponudbe.

GIP »PIONIR« NOVO MESTO
Kettejev drevored 37, MARKETING-
tržne informacije tel.: (068) 21-826, 23-868

OBIŠČITE NAS:

Linkot jezikovno izobraževanje

SUMMER CAMP BOHINJU

julija in avgusta v

ZA OSNOVNOŠOLCE OD 3. RAZREDA NAPREJ
STARŠI! NAJ VAŠI OTROCI PREŽIVJO POČITNICE DRUGAČE
10-dnevno bivanje v mladinskem hotelu
40-urni tečaj angleščine ali nemščine
tenis, planinarjenje, kajak, kanu, pikniki...

PRIJAVE SPREJEMAMO DO KONCA APRILA!
Informacije med 9. in 13. uro po tel. (061) 721-028

ZAHVALA

V nemi bolečini ob izgubi naše mame, stare mame, svakinje in tete

ELI ZAVRL

roj. Vesel, z Mirne

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, nam izrekli sožalje ali na kakršenkoli način izrazili spoštovanje pokojni in sočustvovalje z nami. Posebna zahvala medicinskemu osebju ZD Trebnje, dr. Humarju in interni kliniki Trnovo za ves trud v njeni bolezni. Zahvala tudi duhovniku za opravljen obred ter moškemu pevskega zboru KUD Svoboda Mirna.

Sin Marko in hčerka Andreja z družino in hči Marija

ZAHVALA

V soboto, 13. aprila 1991, smo se na Vrhovem poslovili od našega dolgoletnega sodelavca in prijatelja

TONETA KERKOČA

voznika v pokoju

Žal mu bolezen ni dovolila, da bi užival sadove svojega dela, ostal pa je njegov prispevek več kot dvajsetletnega dela v Konfekciji »Jutranjka« Sevnica in zanj iskrena hvala. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv »Jutranjke« Sevnica

Sevnica, dne 16. 4. 1991

ZAHVALA

Nepričakovano smo se poslovili od

FRANCA KASTELICA

iz Mihovca 6

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom in sodelavcem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani in izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter se v tako velikem številu poslovili od pokojnika.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V domači zemlji mirno spiš,
v naših srcih pa vedno še živiš.

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi

ANTON CESAR

Sr. Globodol 12, Mirna Peč

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, brata, strica se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, ki so nam stali ob strani in nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje, sveče in pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala kolektivom IMV Revoz, Dinos Ljubljana. Zahvalo smo dolžni tudi globodolskim gasilcem za poslovilne besede in župniku za lepo opravljen obred.

Žalujemo vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustil skrbni oče, stari oče, praded, brat in stric

JOŽE JANC

iz Lešnice 6 pri Otočcu

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo k njegovemu večnemu počitku, kakor tudi pevcem in g. župniku za opravljen obred.

Žalujemo vsi njegovi

ZAHVALA

Mnogo si v življenju prestal,
zdaj boš v grobu spal.

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, sina, brata, strica in svaka

ALOJZA BAUMKIRHERJA

iz Presladola 18, Brestanica

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, nodarili vence, cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Štravs. Kozmus, Vutkovič, Krejan in Molan. Prisrčna hvala g. kaplanu ter g. Ivačiču za besede slovesa. Enako se zahvaljujemo Metalni Senovo in Lisci Senovo ter Električni Brestanica in njegovim sodelavcem za izkazano pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo vsi njegovi

α ZLATA VERIGA

alpha oglase sprejemamo na tel.: 068/28-121

ZAVAROVALNICA TRIGLAV PE NOVO MESTO

Ali ste že kdaj pomislili, katere nevarnosti ogrožajo vaše premoženje?

Ali ste že kdaj pomislili, katere nevarnosti prežijo na vaše življenje?

Zavarovalnica Triglav d.d. poslovna enota Novo mesto ve najboljšo odgovore na ta dva vprašanja. Zato čimprej odpošljite anketni vprašalnik, ki ste ga pred kratkim prejeli. Naš zastopnik pa vas bo v najkrajšem času obiskal in sklenil zavarovanje za vaše življenje in premoženje.

Zavarovalnica Triglav d.d. PE Novo mesto, Zagrebška 2, tel. 068/25-696, 25-602, 25-167. Pokličite.

CVETJE — Z njim lahko poveš vse. Kupiš ga v cvetličarnah Brinc v Metliki ali v Gradcu. Pa ne delajo samo šopkov in vencev. S cvetjem lahko opremijo dvorano ali konferenčno sobo. Ti res znajo s cvetjem. Tudi holandskim. Ikebana, tel. 068/57-184 ali Cvetličarna, tel. 59-001.

MANCA — Trgovina na Žibertovem hribu v Novem mestu. Oblačila za obhajilo in birmo. Slavnostna krila in bluze. Žalna oblačila. Vse to in še kaj bi se našlo. Ugodnost: račun nad 1000 din je mogoče plačati z dvema čekoma. Manca, tel. 068/28-875. Pokličite.

FAKTURA — Se zaradi pomanjkanja časa ne morete ukvarjati s financami, računanjem in knjigovodstvom v vašem podjetju? Vse to opravimo namesto vas. Kakovostno, ažurno in profesionalno. Faktura, Slakova 25 v Trebnjem ali po telefonu 068/44-074. Pokličite.

ADUT — Prodajamo kombinirane plinske peči za centralno ogrevanje. Plinske pretočne bojlere znamk SAUNIER DUVAL ali JUNKERS. Plinske in oljne gorilce za peči. Adut d.o.o. Štore, P.e. Celje, Aškerčeva 13, tel/fax 063/26-101. Pokličite.

PGP TREBNJE — Kako do hiše? Prodaja jih PGP Trebnje po najbolj ugodnih cenah. Montažna stanovanjska hiša s 110 kvadratnimi metri površine in vikend hišica z 52 kvadratnimi metri površine. Podrobnejše informacije dobite v PGP na tel. 068/44-898. Pokličite.

PARCELO — Gradbeno za dve stanovanjski hiši, tudi za obrt, prodamo. Z gradbenim oz. lokacijskim dovoljenjem. V bližini Novega mesta. Tel. 068/25-898.

YUGO — **PRODAM.** Dec. 1987, dobro ohranjen. Tel. 068/28-778

ZAHVALA

Ob tragični izgubi sina, brata in strica

MARTINA SREBRNJAKA

iz Brusnic

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkem trenutku priskočili na pomoč. Zahvaljujemo se PGE Novo mesto in GD Brusnice. Posebno zahvalo smo dolžni Komunalni Novo mesto, obema gospodoma in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujemo: mama in sestra Marica z družino

tedenski koledar

Četrtek, 18. aprila — Konrad Petek, 19. aprila — Ema Sobota, 20. aprila — Neža Nedelja, 21. aprila — Borut Ponedeljek, 22. aprila — Kajtimir Torek, 23. aprila — Melita Sreda, 24. aprila — Jurij

LUNINE MENE
21. aprila ob 13.39 — prvi krajec

kino

BREŽICE: 19. in 20. 4. (Ob 20. uri) ameriški akcijski film Še 48 ur. 21. 4. (ob 18. in 20.30) ameriški pustolovski film Mesečev planine. 23. 4. (ob 20. uri) ameriški Kung fu Ninja akademija. CRNOMELJ: 21. 4. (ob 18. uri)

kmetijski stroji

KOSILNICO BCS 127, bencin, novo, prodam. Informacije na (061)666-469. 2679
SAMONAKLADALNO SIP, 22 m³, prodam. Lindič, Drama, 42-744. 2694
ŠTIRITAKTNO vrtno kosilnico prodam. 42-552. 2708
SAMONAKLADALNO PRIKOLICO SIP, 17 m³, dobro ohranjeno, in predstvenik, širine 180 cm, ugodno prodam. 26-724, v večernih urah. 2711
BOČNO TRAKTORSKO kosilnico Gramip za IMT 533 prodam. 42-552. 2717
AKSIJALNI VENTILATOR za dosuševanje sena, z opremo, prodam. 42-552. 2718
TRAKTOR ZETOR 5011 prodam ali menjam za manjšega. Berus, Srednji Globodol 6, Mirna Peč. 2735
TRAKTOR IMT 539, star 6 mesecev, po zelo ugodni ceni prodam. Franc Koželj, Čejšnje 10, 61303 Zagradec. 2739
FREZO GOLDONI, novo in jugo 1.1 GX, letnik 1987, prodam. 76-280. 2753
MLATILNICO, s popolnim čiščenjem, prodam. (068)46-523. 2756
TRAKTOR DEUTZ 48, 800 delovnih ur, prodam. Slavko Jarc, Dol. Podboršt 7, Mirna Peč. 2769
TRAKTOR DEUTZ 48, samonakladalno in kosilnico z motorjem Arme, vse v dobrem stanju, prodam. 43-887. 2774
SRO 2200, rabljen eno sezono, prodam. Jože Žagar, Jablan 35, Mirna Peč. 2783
NAKLADALNO SIP 17 prodam. 40-164. 2793
TRAKTOR FERGUSON 539, s kabino in kompresorjem, nov, prodam. (0608)31-681. 2802
KROJNE BRANE (20 diskov), nove, prodam. (068)41-116. 2817
MOTOKULTIVATOR HONDA 600, s priključki, malo rabljen, prodam. 51-396. 2826

motorna vozila

PRODAM Z 101, letnik 81 in SUZUKI 650 katana, letnik 84. 068/28-915.
JUGO 60, letnik 11/89. 068/20-487 (po 17. uri).
GOLF DIESEL, l. 1985, registriran do 11. 1. 1992 prodam ali menjam za mlajšega. 27-405.
TAM 2001, kasonar, obnovljen, registriran, prodam. Burazer, (068)51-258. 2681
126 P, v voznem stanju, neregistriran, lahko po delih prodam. Alojz Komljanec, Polje 6, Krmelj. 2684
KORUZO prodam. 25-215. 2686
DIANO, letnik 1979, neregistrirano, v voznem stanju, poceni prodam. 26-108. 2692
MITSUBISHI LANCEL GLX 1500, metalik srebrne barve, letnik 1987, odlično ohranjen, z radiom, garažiran, prvi lastnik, ugodno prodam. 25-129. 2697
GOLF JGL, letnik 1981, registriran do januarja 1992, dobro ohranjen, s sončno streho, vlečno ključko, po ugodni ceni prodam. Semiška 4, Črnomelj. 52-523. 2698
MOTOR BMW 45, z opremo, malo vožen, prodam. 28-460. 2701
GOLF, letnik december 1986, prodam. (0608)70-230, cel dan. 2703

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragas, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Simčič in Ivan Zoran.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 22 din, naročnina za 2. trimesečje 250 din; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 500 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 280 din, na prvi ali zadnji strani 560 din; za razpise, licitacije ipd. 300 din. Mali oglasi do deset besed 250 din, vsaka nadaljnja beseda 25 din.
ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefax: 24-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi ustrezne republiškega odloka (Uradni list Republike Slovenije, št. 7/91) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ameriški film Willow. 21. 4. (ob 20. uri) ameriški film Plesalec stopa. 23. 4. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Nad zakonom.
KRŠKO: 18. 4. (ob 21. uri) ameriški erotični film Seks z duhom. 21. 4. (ob 19. uri) ameriška komedija Prijetna žena.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 18., 20. in 21. 4. (ob 18. uri) ameriški vojni film Mary Seals. 18., 20. in 21. 4. (ob 20. uri) ameriški pustolovski film Darkman. 19. 4. (ob 19.30) občinska revija odraslih pevskih zborov. 22. in 23. 4. (ob 19.30) Prešernovo gledališče Kranj: Hišnik. 24. 4. (ob 20. uri) kulturna prireditev ob 50-letnici OF.
NOVO MESTO — DOM JLA: Od 19. do 21. 4. (ob 19. uri) ameriški film Ameriški lovec. Od 22. do 24. 4. (ob 19. uri) ameriški film Seks dileme.

FIAT 126 P, november 1988, prodam. 27-646. 2704
GOLF bencinar, karamboliran, letnik 1982, prodam za 1500 DEM. (0608) 34-948. 2712
DIANO DAK, letnik 1984, ohranjeno, ugodno prodam. 25-841. 2715
Z 101 SKALA, december 1989, dodatno opremljeno, ugodno prodam ali menjam za 126 P z doplačilom. (0608)62-222. 2716
126 P, letnik 1979, registriran do julija, in vino prodam. 86-194. 2721
R 4 GTL, letnik 1989, ugodno prodam. Uzman, Črmošnjice 48, Stopiče. 2722
JUGO 45 KORAL, letnik 1989, prodam. Sausček, 49-596. 2723
GOLF JX, letnik marec 1988, dodatno opremljen, prodam. (068)84-650. 2724
Z 101, letnik 1987, ugodno prodam. (0608)82-180. 2725
GOLF DIESEL, letnik 1984, ugodno prodam. Francič, Dol. Stara vas 24, Sentjernej, 42-211. 2729
JUGO 45 KORAL, star 6 mesecev, ugodno prodam. 42-819. 2730
ŠKODO 105 L, letnik 1989, prodam. 86-265. 2731
126 PGL, letnik avgust 1986, prodam. (0608)82-400, Perič, do 15. ure. 2740
WARTBURG, novejši, letnik 1990, prodam. 21-826, interna 1212, dopolne. 2741
Z 750, letnik 1982, prodam. 49-058. 2743
JUGO SKALA 55, 5 vrat, star eno leto in pet mesecev, prodam za 7800 DEM. (0608)81-982. 2744
OPEL KADETT 1.3 LS, bel, letnik 1988/8, 39.000 km, prodam. 44-441. 2745
Z 750 S, letnik 1978, obnovljeno, registrirano do konca maja 1991, prodam. 40-251. 2747
FIAT 126 P, letnik 1988, ugodno prodam. 24-776. 2748
R 4, letnik 1978, obnovljen, prodam. Tisovec, Gor. Polje 2, Straža. 2749
R 4, letnik 1981, prodam. Selak, Kolodvorska 23, Črnomelj. 2750
LADO RIVO 1300, prva registracija 12.1.1989, registrirano do 12.1.1991, prevoženih 35.000 km, zelo ugodno prodam. (0608)60-045, po 15. uri. 2751
ŠKODO 105 L, letnik 1986, 28.000 km, garažirano, v odličnem stanju, prodam. 44-129, zvečer. 2752
GOLF PASAT, letnik 1978, lepo ohranjen, prodam ali menjam za R 4 ali jugo. Prodam tudi Z 101, letnik 1976, zelo ohranjeno in malo voženo. 27-841. 2755
BMW 316, letnik 1985, in fiat 126 P, letnik 1988, prodam. 21-950. 2757
Z 101 1.1 JUGO, oktober 1987, 44.000 km, prodam za 5.400 DEM. (0608)33-374. 2759
126 P, star eno leto, ugodno prodam. 85-937. 2763
GOLF JXD, letnik 1985, nov model, prodam za 11.900 DEM dinarske protivrednosti. (068)21-825. 2764
GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. (068)42-318. 2765
Z 101, letnik 1977, ugodno prodam. 86-165. 2767
GOLF JGLD, letnik 1985, z dodatno opremo, registriran do marca 1992, prodam. Bile »Na Pahi«, Zdravko Avsec, Otočec. 2768
GOLF DIESEL, letnik 1987, odlično ohranjen, prodam. 25-207 ali 25-230 int. 56, Jelovčan, dopolne, ali na naslovu: Jelovčan, Nad Krko 21, Otočec, od 15. ure dalje. 2770
JUGO 45 A, letnik 1987, registriran do marca 1992, rdeče barve, prodam. Rudi Gazvoda, Irča vas 35, Novo mesto. 26-795. 2771

ŠKODO, letnik 1972, registrirano do januarja 1992, prodam. 44-809. 2772

GOLF DIESEL, letnik 1986, prevoženih 43000 km, prvi lastnik, prodam. Klobčar, Kotarjeva cesta 1, Sentjernej. 2773
LADO RIVO 1300, letnik 1989, in žitni kombajn Claas Mercur prodam. 50-194. 2775
ZASTAVO 126 P, letnik 1988, ugodno prodam. (068)24-837. 2777
JUGO 45 KORAL, letnik maj 1989, ugodno prodam. 21-719. 2778
SUBARU JUSTY, 60000 km, prodam ali menjam za cenejšo vozilo. (068)25-003. 2780
DVA APN 6 prodam. 26-463, od 10. do 15. ure. 2781
126 P, letnik 1986, ohranjen, in APN 6, letnik 1985, prodam. 22-950. 2782

MOTORNO KOLO MZ 250, letnik 1987, ima športne oklepe, rdeče-bele barve, prodam. 43-895. 2784
DIANO 6, letnik 1979, registrirano do 2/92, in motorno kolo MZ ETZ, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. 28-611. 2785
LADO RIVO, 1988, zastavo 750, kosilnico Muta s frezo prodam. Murn, Vel. Orehek, 28, Novo mesto. 2786
Z 128, letnik 1985, in dve pony kolesi prodam. 57-292. 2788
APN 6 PRODAM. 49-374. 2790

R 4 GTL, letnik 1988, prodam za 6600 DEM. Govednik, Gradac 135. 2792
GOLF DIESEL, letnik junij 1989, rdeč, z veliko dodatne opreme, ugodno prodam. 40-124. 2794

126 P, starejši, ohranjen, registriran, prodam za 1100 DEM, in R 4, letnik 1988 za 7000 DEM. 47-744. 2797
TOVORNO VOZILO Master diesel, letnik 1983, v nevoznem stanju, prodam. 23-195. 2800
SUBARU JUSTY, letnik 1987, in BT 50 S, letnik 1989, prodam. 73-275. 2803

GOLF DIESEL, letnik 1984, registriran do 5. avgusta 1991, prodam. 40-022. 2807
LADO RIVO 1300, letnik junij 1990, prodam. (068)44-236. 2808
JUGO 55, letnik 1988, prodam. 28-834. 2809

MOTOR JAWA 350, nov, ugodno prodam. Peter Starašinič, Krasinec 9, Gradac. 2810

R 14 GTL, letnik 1979, registriran, ugodno prodam. (068)42-491. 2812
NISAN SUNNY 1.6 FLX HB, letnik junij 1987, 45000 km, rdeč, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam. (068)49-045. 2813
R 18 TLJ, prva registracija 4/84, prodam. 24-748, popoldne. 2814
Z 128, letnik 1986, bele barve, prodam. Vidmar, Pod vinogradi 5, Straža. 2815

126 P, letnik 1983, ugodno prodam. 27-265, Šterk. 2818
Z 101, letnik 1987, prodam za 6000 DEM. (068)73-180. 2819
126 P, letnik 1983, obnovljen, registriran do novembra, prodam za 1900 DEM. 25-894. 2820

126 PGL, nov, letnik 1991, nujno prodam. 87-055. 2821
R 4 GTL, letnik 1985, registriran do 1992, prodam. 43-892. 2822
TERENSKO VOZILO FIAT, letnik 1978, z dieselskim motorjem in petstopenjskim menjalnikom, odprti model, registriran, v odličnem stanju, prodam. (064)211-852, (064)41-125. 2823

Z 126 P, september 1990, prodam. Blatnik, Šmarješke Toplice 160. 2825
ATC 50 C, letnik 1990, lepo ohranjen, prodam. Tel. 26-150.

obvestila

GRADITELJI, POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in boilerje za centralno ogrevanje. (063)39-878. 2498

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, stare 3 in 4 mesece, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejema in daje vse informacije trgovina diskont »Sutla«, Milan Heraković, Oražnova 11, Košanjevica. (0608)60-078. 2505

GRADITELJI, POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in boilerje za centralno ogrevanje. Garancija za peči je 5 let. (063)39-878. 2557

ROLETE IN ŽALUZIJE izdelujemo in montiramo po konkurenčni ceni. (068)44-662. 2651

VODOVODNE INSTALACIJE — popravila in napeljava. Emil Cunder, Meniška vas 34 a. (068)65-455. 2691

POPRAVLJAM gospodinjne aparate Gorenje in izvajam elektroinstalacije. 20-405. 2700

»ALPINA«, tovarna obutve,

vzame v najem prostor za prodajalno v centru KRŠKE-GAI

PRODAJALNA »ALPINA« NOVO MESTO, tel.: (068) 21-476.

PIŠČANCE, enodnevne bele, težke, rjave nesnice in grabeste, že prodajamo: Valilnica Humek, Irča vas 18, tel.: 24-496, 68000 Novo mesto.

Filtriranje in stekleničenje vin izvajam. Informacije zvečer na tel. (068) 52-519.

IZLETNIK CELJE ODDAJA V NAJEM BIFE AP SEVNICA, 44 m². Informacije po tel. 063-24-811.

INTERMARC

TEHNIČNA TRGOVINA STOPIČE pri Novem mestu

tel/068-43-806

— KOSILNICE BCS
— ORIGINAL REZERVNI DELI BCS
— KMETIJSKA MEHANIZACIJA
— NAHRBTNE KOSILNICE NA LAKS KAWASAKI

ELEKTROMECHANIKA TURK
SERVIS IN PRODAJA GOSTINSKE OPREME
NAD KRKO 18, OTOČEC
TEL./FAX: (068) 85-118

Servisiramo in montiramo vse vrste hladilnih naprav:

hladilne komore, zamrzovalne skrinje, hladilnike, ledomate, točilne pulte, klimo naprave, pomivalne stroje, ekspres aparate za kavo in mlino za kavo.

Na zalogi imamo hladilnike in zamrzovalne skrinje, ekspres aparate in mlino za kavo — tip EMONEC, ledomate in pomivalne stroje.

Za vse stroje imamo na zalogi tudi rezervne dele.

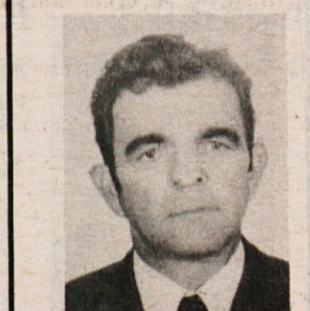
Se priporoča ELEKTROMECHANIKA TURK!

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremenili na zadnji poti, ji podarili toliko prelepega cvetja in nam izrekli ustna in pisna sožalja. Hvala kolektivu Belt Črnomelj, Gozdnemu gospodarstvu Novo mesto, krajevni organizaciji ZZB NOV in Društvu upokojencev za izraze sočutja, podarjene vence in izkazano spoštovanje pokojni. Iskrena hvala Francki Ožbolt in Ljubi Šenici za besede slovesa, domačim pevcem za zapete žalostinke, g. Berusu za zaigrano Tišino in g. župniku Jožetu Nemanicu za opravljen obred. Hvaležni smo gospe dr. Boži Kocutar za vso skrb in pozornost med mamino boleznijo. Hvala tudi Grumovi mami, Mimici Zamanovi in sosedom za pomoč v težkih trenutkih.

Majda, Adi in Peter z družinami

Žužemberk, 5. aprila 1991

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrti te vzela je prerano, v srcih naših boš ostal.

Ljubil svojo si družino, ljubil zemljo si in dom, ostala grenka nam je bolečina, ko odšel si v večni dom.

Zahvala

Ob bolečini in nenadomestljivi izgubi našega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč v težkih trenutkih, za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, obema govornikoma za ganljive besede slovesa, gasilcem za častno spremstvo, pevcem iz Črnomlja in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Kristina, sin Tine, hčerki Darinka z Jožetom in Jožica z Lojzetom, vnukinje Urška, Katarina in Špela ter vsi, ki so ga imeli radi

posest

TRI GRADBENE PARCELE, eno za hišo, dve za vikend, nad železniško postajo Otovce, asfalt do parcel, prodam. (068)52-053, od 9. do 19. ure. 2682
TRAVNIK, 22 a 41 m², prodam. 73-120. 2685
MANJŠE POSESTVO (hiša, zgradbe), pri Sevnici (Jelovec), prodam. (041)155-205. 2687
V GOTNI VASI prodam travnik (6400 m²). (0602)55-362. 2693
HIŠO z gospodarskim poslopijem v bližini Sevnice prodam. (0608)82-329. 2707

V BREŠTANICI prodam parcelo — Rožno (43 a), in njivo v Dol. Leskovcu (44 a). (063)38-172, od 7. do 15. ure. 2719

STARO HIŠO ali zemljo v Novem mestu kupim. 47-156. 2719

MANJŠO STAREJŠO HIŠO v središču Breštanice ob Savi prodam. (061)488-114. 2720

HIŠO v središču Grosuplja ugodno prodam. (061)771-211, Jakopin. 2795

TRAVNIK (54 a) na Veliki Loki pri Trebnjem prodam. Milka Pintar, Ulica OF 15, Trebnje. 2795

HIŠKO z garažo (2600 m² zemlje) prodam. Žigorski Vrh 40, Sevnica. (0608)43-197. Ogled in informacije po telefonu v soboto. 2811

NA BREZOVI REBRI nad Stražo prodam 120 a zemljišča, primerno za tri vikende in kmetovanje, z lepim dostopom. (068)41-116. 2816

prodam

NOV PRALNI STROJ, štedilnik 2 plin, 2 elektrika, prodam 10% ceneje na obroke. 28-006 do 16. ure.

KUHINJO, dobro ohranjeno, lahko tudi po delih, prodam. Florjančič, Petelinjek 30, Novo mesto. 2678

ŽAGO VENICIANKO, starejšo, prodam. 42-482, po 20. uri. 2680

SEDEŽNO GARNITURO poceni prodam. Jurgalič, 42-221. 2689

LEŠNO OGLJE, kvalitetno, prodam. Glavič, Lašče 15, Dvor. 2690

STREŠNO OPEKO, novo, 2300 kom, in plinski štedilnik ugodno prodam. 21-106. 2695

POMIVALNO MIZO (1,20 m), električni boiler (80 l) in sobno peč na petrole prodam. (0608)33-842. 2696

GAJBE za krompir prodam. (061)805-014. 2699

ČEBELJE DRUŽINE z AŽ panji prodam. (0608)70-230, cel dan.

ČEBELNJAK, montažni (170 x 200 cm), prodam. Primeren tudi za vrtno uto, zajčnico i. p. 28-250.

PRODAM generalno obnovljen motor za Z 750 in 1 m³ hrastovih plohov. Potočar Franc, Dol. Kamence 36.

TRAKTOR ZETOR 5011, dva obračalnika za seno, deske in hrastove plohe prodam. Poizve se pri Jožetu Švirtu, Jelše 5, Otočec. 2705

PRODAM 10 čebeljih družin z AŽ panji in 10 praznih panjev. (068)56-500. 2706

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in prababice

JOŽICE ŠTOR

rojene Grimšič

Majda, Adi in Peter z družinami

Žužemberk, 5. aprila 1991

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrti te vzela je prerano, v srcih naših boš ostal.

Ljubil svojo si družino, ljubil zemljo si in dom, ostala grenka nam je bolečina, ko odšel si v večni dom.

Zahvala

Ob bolečini in nenadomestljivi izgubi našega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč v težkih trenutkih, za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, obema govornikoma za ganljive besede slovesa, gasilcem za častno spremstvo, pevcem iz Črnomlja in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Kristina, sin Tine, hčerki Darinka z Jožetom in Jožica z Lojzetom, vnukinje Urška, Katarina in Špela ter vsi, ki so ga imeli radi

Zahvala

V 62. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, dobri oče in stari oče

Anton Brodarič

Rosalnice 65, Metlika

Ob bolečini in nenadomestljivi izgubi našega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč v težkih trenutkih, za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, obema govornikoma za ganljive besede slovesa, gasilcem za častno spremstvo,

NE OŠTANITE SAMI, pomlad je tu!
Vabi vas AFRODITA, ženitvena posredovalnica in klub iz Kranja, Poslovni center, Planina 3, od 8. do 14. ure, četrtek in petek od 14. do 19. ure. ☎ (064)324-258.
PROSTOR za trgovino v središču Brežic ali Krškega (20 do 30 m2) najamem. ☎ (064)57-577, zvečer. 2742
KOŠNJO oddam v najem. Alojzija Bele, Dol. Težka Voda 13, Novo mesto. ☎ (068)65-711.
LOKAL, v centru Novega mesta, oddam. Šifra: »VSE, RAZEN GOSTINSTVA«. 2827

službo dobi

POTNIKE za dostavo in prodajo blaga na terenu v dobro vpeljani skupini iščemo. Informacije v četrtek na ☎ (0608)34-896. 2409
VISOK HONORAR nudimo komunikativnim osebam s prostimi vikendi in svojim prevozom. Prodaja raznovrstnega tekstila. ☎ (068)65-711. 2489
ZA DOBER ZASLUŽEK potrebujete proste vikende in osebni avto. ☎ (068)25-961. 2500

NUDIMO zastopniško delo z izrednim zaslužkom. Plačilo tedensko. ☎ (068)85-325. 2501
HONORARNO zaposlim tri delavce za pakiranje plošč, redno pa enega zidarja ali drug gradbeni poklic. Cementninarstvo Jože Kic, Hrustulje 46, Škocjan.
ZA PRODAJO kvalitetnega artikla nudimo dober in reden zaslužek. Informacije v četrtek od 15. do 19. ure na ☎ 9061)666-464. 2801

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE na Slavka Gruma v Novem mestu prodam. ☎ 23-022. 2499
ENOINPOLSOBNO STANOVANJE ali večje, v Novem mestu ali okolici, takoj najame družina. Nudimo predplačilo. ☎ 21-083, od 7. do 14. ure. 2683
GARSONJERO prodam ali menjam za večje stanovanje. ☎ 27-619. 2732
GARSONJERO (24 m2), v Novem mestu, zamenjam za enoinpol ali dvosobno stanovanje. ☎ 28-344, popoldne.

*Žalost, solza, bolečina
te zbudila ni, a ostala je praznina,
ki močno boli.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustila naša draga mama, stara -mama in tašča

ALOJZIJA KALČIČ

iz Levstikove ul. 5, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so darovali cvetje in nam kakorkoli pomagali. Lepo se zahvaljujemo kolektivu OOS TA Revoz za pomoč in cvetje. Hvala društvu ZB za cvetje in slovo ob odprtem grobu ter gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala za spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 53. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat in svak

ANTON MLAKAR

iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojnemu podarili vence in cvetje ter se tako številno poslovili od njega. Hvala AMD Krško za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen cerkveni obred.

Žalujoci: žena Danica, hčerka Sabina, sin Toni, mama, sestre, bratje ter ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega brata in strica

JANKA GRUBAČEVIČA

iz Grobelj 5 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem in sosedom za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Ljubil svojo si družino,
ljubil zemljo si in dom,
ostala grenka je bolečina,
ko odšel si v večni dom.*

V 83. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi in dobri oče, stari oče in brat

JOŽE STARC

z Griča pri Črnomlju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, darovali cvetje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala pevcem za zapete žalostinke, govorniku za poslovilne besede in gospodu župniku za cerkveni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ljubila svojo si družino,
ljubila zemljo si in dom,
ostala v srcih nam je grenka bolečina,
ko odšla si v večni dom.*

V 78. letu nas je za vedno zapustila naša ljuba mama, stara mama in botra

MARIJA DRAGAN

z Roj 4, Trebelno

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje, sv. maše in jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskreno zahvalo izražamo IMV tozdr Revov p.l.l., pevskemu zboru Trebelno in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Žalujoci: sinovi Lojze, Tone, Franci z družinami, hčerke Pepca, Marija in Ani z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 51. letu nas je prežgodaj zapustila naša draga žena, mami, stara mama, tašča in teta

CVETA PUREBER

roj. Šušteršič,
Partizanska c. 7, Novo mesto

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in nekdajnim sodelavcem za izkazano pomoč, podarjeno cvetje in vence. Enaka zahvala tudi govornikom KS Kandija Grm, KS Birčna vas, tovarni Novoteks, učencem 7.c razreda OŠ Grm, godbi in pevcem z Ruperč Vrha ter osebju interne bolnišnice Novo mesto. Še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Miha, sinovi Dušan in Marjan z družinama, Milan, mama, brat Franc, sestra Fani z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA
Mnogo prežgodaj nas je zapustila naša draga žena, mama in stara mama

ALOJZIJA HROVAT

iz Šeškove ul. 30, Kočevje

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Hvala kolektivom Melamin Kočevje, Itas Kočevje, ZD Novo mesto, IMV ter zdravstvenemu osebju ZD Kočevje. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za opravljen obred, govorniku, pevcem in godbi iz Kočevja.

Žalujoci: mož Miha, hčerka Milojka z družino

ZAHVALA
Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE MATKO

roj. Mrvar, iz Gotne vasi

se iskreno zahvaljujemo osebju Splošne bolnice Novo mesto, kjer so ji lajšali zadnje ure, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, izraženo sožalje in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoci: sin Vinko in hči Tanja z družinama

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA ŽAGAR

roj. Boštjančič, z Broda II

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojno tako številno pospremili na njeni zadnji poti, ji podarili vence in cvetje. Iskrena hvala kolektivom GIP Pionir TEG Keramika, Novoteks obrat Apretura, posebno gospej Marici Štrosberger z Broda za nesebično pomoč, Društvu invalidov za darovan prapor, pevcem in gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

*Ljubila svojo si družino,
ljubila zemljo si in dom,
ostala grenka nam je bolečina.
Kadar na nebu zvezde se prižgo,
v vetru vrhovi smrek spet zašume,
v grobu samotnem naša mama leži,
v srcih naših pa zanjo lučka gori.*

V SPOMIN

20. aprila bo minilo pet let, odkar nas je zapustila naša dobra žena, mama, sestra, teta in svakinja

JOŽEFA JEGLIČ

Orešje 1, Šmarješke Toplice

Hvala vsem, ki se je še spominjate.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Rad si delal, rad živel
in nas vse si rad imel.
Zdaj, ko te več med nami ni,
vemo, koliko nam pomenil si.
Solza v očeh se je utrnila,
a nikdar te več nazaj med nas ne bo vrnila.*

V 69. letu nas je zapustil naš dragi mož, ata, brat, dedek, tast, stric in bratranec

JOŽE ŽUPAN

iz Dol. Vrhpolja 9, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali prelepo cvetje ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni nevrološkemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, Jožetu in Malči Bele, patru prokuratorju za izrečene poslovilne besede in denarno pomoč, cerkvenemu pevskemu zboru in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Nežka, otroci Nežka, Jožica, Anja in Jože z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
v srcih naših boš ostal.*

Nepričakovano nas je v 60. letu starosti zapustil naš dobri mož in zlati ati

FRANC REPAR

iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili k preranemu počitku. Posebno se zahvaljujemo družinami Miklič in Puhar, sosedu Radotu, obema govornikoma za lepe poslovilne besede, GD Podturn, GG Podturn, trgovini Novoteks in prodajalni Julija, VVO Novo mesto in enoti Ločna I., pevcem iz Žužemberka in Adiju Zupančiču za ganljivo žalostinko. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Rezka Majer

Po osnovni šoli je obiskovala meščansko šolo, poletje je naredila nekaj različnih izpitov in za povrh, a ne tudi za konec, še knjigovodski tečaj. Po knjigovodskem tečaju je bilo njeno življenje v znamenju števil, računanja in vodenja poslovnih papirjev. Še danes rada računa in postori veliko knjigovodskih del za različne obrtnike. V železničarskem stanovanju kraj trebanjske železnice postaja, v katerem že leta živi z možem, upokojenim čevljarjem, večkrat preračunava tudi dolgo noč.

Človek, ki ima dolgotrajen opravke z železnico, lahko postane ali velik sovražnik ali pa velik ljubitelj železnice in vlakov. Rezka Majer, ki je štirinajstletna let za res velikim veseljem delala v finančnem knjigovodstvu na železnici, je še sedaj, ko je že nekaj let upokojenka, pri srcu železnica. In množica števil, ki nekaj izkazuje, kot že rečeno.

Računi na šest decimal, kakršne so morali tudi ročno delati v času Rezkinih knjigovodskih začetkov, zahtevajo možgansko disciplino, vztrajnost, natančnost in domišljijo na dopustu. Mogoče se je zato v Majerjevi skupaj s knjigovodsko navdušenko uteleševala tudi občutljiva in vsaj malo pesniško razpoložena duša, ki se je v Rezki oglasila že v rani mladosti, ko so na vaškem odru uprizorili igrice, in še bolj pozneje, ko je Rezka igrice ne samo igrala, ampak tudi pisala. Te vrste ustvarjalnosti, ki spominja na pesništvo in gledališče, Rezka še kar neguje. Nekaj, kar govori o tem, je njeno sodelovanje v pevskih zbirkah. Po zatonu Trimovega ji je ostalo več časa za petje na koru, poleg

tega, da je cerkvena pevka, pa poje tudi v trebanjskem upokojenskem zboru. Kot članica pevskih sestavov gre dosti med ljudi. Nastopajo na praznikih ob najrazličnejših datumih. Zapojejo na srečanjih. Zapojejo tudi kar tako. Zapojejo pa tudi v domovih ostarelih ljudi. Te vrste nastopi pa so delček pomembnega poglavja Rezkega življenja in doživetja sveta. Smilijo se ji ubogi, ostareli, pozabljeni, pretepeni, zapiti. Svet je na dvoje, na eni strani je sreča, na drugi strani je gorje, in ti ljudje občutijo več gorja kot dobrega. Rezka pa nekako bolj spoštuje siromake kot barone. Je to občutek, ki se je naselil vanjo skupaj s prepihom na delavskih vlakih od Trebnjega v Novo mesto pa v Grosuplje in v Ljubljano, se pravi v kraje, kjer je kot knjigovodja na železnici delala? Ali je to trpljenja polna solidarnost s skromnimi ljudmi, med katere se je rodila 1925. leta v Dolu pri Trebnjem, s katerimi je rada živela tam in drugje in med kakršne se nekako vrača dandanašnji? Vrača se v resnici z obiski po domovih starejših občanov ali ko z invalidskim drštvom obiskuje ostarele ljudi na njihovih domovih. Z ljudmi iz tistega sveta in tistega časa se najbrž tudi srečuje v mislih, kadar piše.

Pozornejši bralci nekaterih časopisov so nemara že opazili, da je Rezka večkrat podpisana pod različnimi sestavki. Poroča o smrti, porokah, zgodovini, o srečanjih, ki so tako ganljiva, piše o belem svetu, v katerega se podaja z vrstnicami in vrstniki na izlete. Rezka ne piše traktatov, za te so drugi ljudje. Z dosti vajeno roko spravlja na papir skromne, iskrene misli o tem, kaj je človekoljubje, kaj je kmečka idilika, kaj je družinska sloga in koliko tega ta naš današnji stehizirani, precej po televiziji umerjeni in že kar malce odujeni svet še premore. Prijatelji bi ji nemara namignili, da je pri vsem tem včasih kar malce preobčutljiva duša.

Vsekakor je Rezka tudi na ta način pozorna do drugih. Nekateri ljudje pozornost celo vračajo. Brččas pa so tega odziva najbolj sposobni otroci in Majerjeva jih ima rada kot v zameno za neko svojo izgubljeno srečo. Oni pa imajo radi njo, drugače se Ines zadnjič ne bi z vso iznajdljivostjo branila oditi od »tete« domov.

M. LUZAR

Andrej Trobentar

Slikar, ki zdravi

Andrej Trobentar o svojem slikanju in ozdravljenju rakavih bolnikov

RIBNICA — Akademski slikar Andrej Trobentar se je iz Kočevske, za katero pravi, da je ena redkih pravih šentflorjanskih dolin, preselil v Ljubljano. Pred kratkim je v Ribnici šolarjem predaval o ilustraciji knjig ter se s tamkajšnjimi kulturnimi delavci dogovarjal o nadaljnjem sodelovanju.

Povedal je, da pridno slika. Od novembra do februarja je imel kar štiri razstave: eno na Bledu, tri pa v Ljubljani, tudi v Moderni galeriji, na vsaki pa se je predstavil s povsem drugimi, novimi deli. Marca je razstavljal še v Piranu, 22. aprila pa bodo odprli razstavo njegovih del v Koprju. Kritike razstav so bile kar zadovoljive.

Povedal je tudi, da se še vedno bori, da bi živel od slikarstva, kiparstva, glasbe, dekoriranja, dizajna in arhitekture. Poleg tega se je v zadnjem obdobju začel ukvarjati z zdravilstvom, kar počne brezplačno. Uspelo mu je ozdraviti že dva rakava bolnika, nad katerima je medicina že obupala. Po drugem uspešnem zdravljenju je dobil na vpogled tudi dve medicinske izvide in ima torej vse podprto z uradnimi dokazili, je povedal in dodal, da se je z zdravilstvom začel ukvarjati ob skrbi za lastno zdravje, ob tem pa je tudi študiral to večino.

Povedal je, da vidi pri človeku avro in tako ugotovi, za kakšno bolezen gre in kaj je treba pri človeku zdraviti. Uspeh pa je odvisen predvsem od tega, če ti bolnik zaupa in če premaga strah. V obeh primerih je uporabil metodo, ki je starejša od Egipta, je dejal, in dodal, da je na oba uspeha še posebno ponosen, »ker so ga na Kočevskem imeli za malo odtrganega tepca«.

J. PRIMC

KONCERT

BREŽICE — Občinska zveza kulturnih organizacij prireja to soboto ob 17. uri v Prosvetnem domu v Brežicah koncert narodnozabavnega ansambla Slovenija s pevko Stanko Kovačič. Posebnost tega koncerta je v tem, da poteka prodaja vstopnic preko amaterskih kulturnih društev v občini.

pom popestrili Šentjernejski fantje, citrar Darko Duh in drugi.

J. PAVLIN

SPREVOD IN RAZSTAVA — Čebelarji so na dvorišču osnovne šole pripravili bogato razstavo čebelarjih naprav, svetovno znani čebelar Franček Šivic pa je vsem čebelarjem pripravil zanimivo predavanje z ogledom diapozitivov. (Foto: J. Pavlin)

ZLATA POROKA ANDREJAŠEVIH

Šestega aprila letos sta si ponovno obljubila zakonsko zvestobo Antonija in Janez Andrejaš iz Krškega, ki sta stopila na skupno življenjsko pot 30. marca 1941 na Zdolah. Janez Andrejaš je bil rojen v Zaspu 1913. leta, Antonija Pajduh in zdaj Andrejaš, se je rodila na Malem Cirknu 1916. leta. Ob nedavni zlati poroki so jima čestitali ob jubileju in jima zaželeli še na mnoga zdrava in srečna leta v krogu družine.

TELEFON POMAGA

NOVO MESTO — »Klic v sili«, ki ga že tretji četrtek zapored pripravlja Zveza prijateljev mladine, tudi to pot pričakuje nove klice staršev, ki imajo težave z vzgojo svojih otrok, pripravljen pa je prisluhniti tudi otrokom, ki bi se radi nekomu zaupali. Ta četrtek vas bo med 18. in 20. uro na telefonu 23-304 čakal dežurni psiholog Marjan Stokanovič. Pokličite ga, morda vam bo po pogovoru z njim lažje!

Bo sv. Duh postal ponos Črnomlju?

Pretekli teden konec arheoloških izkopavanj v in okoli cerkve sv. Duha — Veliko presenetljivih odkritij — Kako vse predstaviti? — Zbirko v Stoničevo hišo?

ČRNOMELJ — Pretekli teden so zaključili z arheološkimi izkopavanji v cerkvi sv. Duha v Črnomlju. Arheolog dr. Phil Mason je s svojo ekipo pričel izkopavanja okrog cerkve že junija 1989 ter bil na terenu vsega skupaj 14 mesecev. V tem času so v tlakih cerkve in okoli nje odkrili marsikaj presenetljivega.

Medtem ko so okoli cerkve odkopali 123 grobov, jih je bilo v cerkvi 43. Raziskano grobišče sega v čas od 16. do 18. stol., so pa grobovi v notranjosti cerkve bolj ohranjeni in bogatejši kot zunaj. Med najdbami v cerkvi je tudi pet zlatih prstanov, na enem pa je celo grb z letnico 1574; ohranili so se tudi ostanki tkanin in usnja. Na osnovi tega imajo strokovnjaki dobre možnosti za rekonstrukcijo noše v času Valvasorjeve Bele krajine. Sicer pa je v notranjosti tudi veliko in dobro ohranjenih poznoantičnih

nih ostankov, med drugim apside in mozaik, za katerega strokovnjaki pravijo, da je iz druge polovice 5. stol. Mozaik, ki upodablja stilizirane cvetove lotosa, je bil tlak na tleh cerkve, ki je stala na mestu cerkvice sv. Duha že tisoč let prej, preden je bila zgrajena današnja cerkev, ki se v pisnih virih prvič omenja leta 1487. Po pričakovanjih so odkrili tudi ostanke obzidja, ki se nadaljuje zunaj cerkve, ter dva metra širok zid, za katerega domnevajo, da gre za del stolpa, ki je bil zgrajen pred obrambnim stolpom zunaj cerkve.

Medtem ko je bilo zunaj cerkve precej kovinskih najdb, so bile v cerkvi pič-

le. Tako so našli le en rimski kovaneč, zato pa veliko keramike iz Male Azije, ki so jo prinesli k nam v 5. in 6. stol., dve ognjišči. Po besedah drl. Masona je bilo v poznoantični dobi, torej do konca 7. stol., v tem delu današnjega Črnomlja mesto, kar je redkost v Sloveniji. Dolenjskem pa je to doslej edini poznan primer poznoantičnega mesta na ravni v času preseljevanja ljudstva. Ko so namreč prodirali Slovani, so se staroselci umikali na težko dostopna mesta — kot na primer na Kučar — izjeme pa so mesta na ravni, kakršna je očitno obstajala v Črnomlju. Po ostankih keramike pa je moč soditi, da je bilo mesto konec 7. stol. požgano.

»Ko smo začeli arheološka izkopavanja, nismo pričakovali takšnih odkritij, ki bodo prav gotovo spremenila tudi marsikatero teorijo o tistem času,« pravi Mason ter poudari, da so pomembni tudi najdbe iz prazgodovine. Doslej je

OBIČAJEN POTRES

KOČEVJE — Po potresu 4. aprila in nato še 6. aprila so Kočevsko obiskale ekipe strokovnjakov in ugotovile, da je šlo za običajen potres, ki pa je bil v Kočevju in bližnji okolici posebno močno občuten zato, ker je bil epicenter prav pod Kočevjem, in sicer v globini 18 km. Prav to je vzrok, da je bilo slišati tudi močan pok. Potres je bilo čutiti vse od Strug, Stare Cerkev, Željn, Klinje vasi, Šalke vasi in Kočevja do Dolge vasi, Livolda in Stalcerjev.

RAZISKOVALNI TABOR

KRŠKO — Sekcija za preventivno delo pri Društvu psihologov Slovenije in oddelku za socialno pedagogiko pri Pedagoški akademiji v Ljubljani organizirata v Krškem delovno raziskovalni tabor Krško 91. Namen tabora je neposredno spoznavanje in raziskovanje rimske kulture in življenjskega stila Romov, hkrati pa preizkušanje socialno pedagoških dejavnosti za integracijo. V taboru so sodelovalo 25 študentov. Tabor se prične 19. in bo trajal do 26. aprila.

Plakat, ki bo ljudi osveščal

V Črnomlju predstavili plakat o ogroženih in redkih rastlinah v Beli krajini — Ustanovili republiški sklad

ČRNOMELJ — Pretekli teden je bila v Črnomlju predstavitev plakata o ogroženih in redkih rastlinah v Beli krajini, ki ga je pred kratkim izdal novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine ob pomoči republiškega sekretariata za kulturo. Gre za peti iz serije tovrstnih plakatov v Sloveniji, na novomeškem Zavodu pa načrtujejo, da bodo prihodnje leto izdali še plakat ogroženih in redkih rastlin na Dolenjskem.

Na plakatu so predstavljene nekatere najbolj ogrožene in redke rastline v Beli krajini. Za najbolj ogrožene veljajo vodna perunika, močvirski svišč, močvirna kukavica, navadni kačji jezik, navadna vodna zlatica, močvirski ušivec, bela prstata kukavica in ilirski meček. Razen slednjega rastejo vse našete rastline, povrh pa še francoski šipek, v zavarujevanem krajinskem parku Lahinja. Vse ostale rastline, predstavljene na plakatu, pa je moč najti na suhih rastliščih in v gozdovih predvsem v dolini Kolpe in na travnikih pod Mirno goro. Kar tri rastline, navadna rezika, močvirna kukavica in močvirski ušivec, sadijo celo v Rdeči seznam ogroženih praprotnic in semenk Slovenije.

Da gre na plakatu za rastline, ki jih prštevamo k zavarovani naravni dediščini, opozarja tudi pentlja, sestavljena iz šestih pentelj, ki ponazarjajo medsebojno povezanost med neživo in živo naravo, torej med vodo, zemljo, zrakom, rastlinami, živalmi in ljudmi. Te rastline je prepovedano trgati ali na kakršen ko-

li način ogrožati njihova rastlišča. Prav s hidromelioracijskimi posegi v dolini Podturnščice so v Beli krajini pred leti uničili že marsikatero rastlino, naravovarstveniki pa upajo, da jim jih bo uspešno ohraniti vsaj v krajinskem parku Lahinja. Čeprav je res, da prav sedaj v parku opravljajo agromelioracijo, za katero je novomeški Zavod postavil pogoje, ki so jih v projektih upoštevali, a lastniki zemljišč so dobili precej umetnih gnojil in apna in lahko se zgodi, da bodo ljudje zaradi neosveščenosti in prekomerne porabe teh snovi uničili ogrožene in redke rastline.

Na predstavitvi plakata v Črnomlju sta predavala tudi konservatorja na naravno dediščino republiškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Peter Skoberne in Stane Peterlin. Skoberne je z diapozitivi predstavil ogrožene rastline v Sloveniji in pri tem opozarjal na tem večjo ekološko vrednost prostora, čim večja je pestrost rastlinskih vrst. Peterlin pa je povedal, da bodo v republiki ustanovili sklad, iz katerega bodo zagotovili denar za odkup rastišč ogroženih rastlin ali za izplačilo odškodnine lastnikom zemljišč, kjer rastejo takšne rastline. Le na ta način bo namreč moč ohraniti redke rastline v Sloveniji.

M. BEZEK-JAKŠE

• Sedaj, ko so izkopavanja končana, so drobne najdbe, kot so tkanine, nje, odpeljali v preparatorsko delavnico muzeja v Novi Gorici. Keramični sproti perejo, poskušajo rekonstruirati in določajo njen izvor, sicer pa bi študijska priprava gradiva trajala kar nekaj časa. Odločiti se bodo morali tudi, na kakšen način bodo prezevali notranjščino, prazgodovinske srednjeveške zidove in uredili nivoje tlakov v cerkvi. Če bo dovolj denarja, bi cerkev letos tudi zaprli. Sicer pa je za drobne najdbe pristojen Beli krajinski muzej. Črnomlanci pa razmišljajo, da bi zbirko izkopanin uredili v Stoničevi hiši v Črnomlju.

bile poznane prazgodovinske najdbe v okolici Črnomlja (npr. na Sadežu) prav najdbe pri cerkvi sv. Duha pa pričajo, da je naselbina na polotoku obstajala že v prazgodovini, torej približno pred 2.000 leti.

M. BEZEK-JAKŠE

DOBRODELNI KONCERT

TREBNJE — Jutri ob 19. uri bo telovadnica tukajšnje osnovne šole dobredelniki koncert »Odpri srce«. Prireditvi, ki jo organizira Društvo pomoč duševno prizadetim Trebnjem, bodo nastopili ansambli Dvanajsto na sprotje, Veter, Spomin, Cof in The Cal Boys ter solisti Jerca Merzel, Albert Gregorič, Marjana Deržaj, Miran Zupančič in plesalka Mojca Hočevar. Nastopajoči se bodo odpovedali honorarjem izkupiček od prireditve pa bo šel delavnicam za delo pod posebnimi pogoji. Organizatorji koncerta so povabili Trebnje med drugimi tudi Ljudez Peterleta.

KONCERT V RUMANJI VASI

RUMANJA VAS PRI STRAŽI — V soboto, 20. aprila, bo v mladinskih domu rock koncert, na katerem bodo nastopili: Free 48, Desert Fox, Frakcijski Fm, No Escape, Mama Dolores in CZD. Vabljeni!

Kam pluje slovensko čebelarstvo?

Čebelarji praznik v Šentjerenju — Škropiva pobirajo čebelje družine

ŠENTJERNEJ — Na Šentjernejskem polju je včasih imela čebelnjak prav vsaka kmetija. Danes žal ni več tako, vendar je v Šentjerenju in Orehoviču še nekaj zagnanih članov Čebelarkega društva Šentjernej, ki so že drugo leto zapored pripravili imeniten čebelarjski praznik.

Praznika so se ga udeležili predstavniki društev iz Dolenjske in Bele krajine, prišli pa so tudi od drugod. Pričel se je s tradicionalno povorko z godbeniki na čelu. V njej so čebelarji prikazali stari in novejši način prevažanja čebel na pašo. Pozornost so vzbujali nosač panja v stari opravi, selitev panjev z volovsko vprego in prevoz čebel z osluženimi kamioni. Povorka se je tudi letos končala pred osnovno šolo, kjer so pripravili večjo razstavo čebelarjih naprav in čebeljih izdelkov. Na tem prostoru so pripravili tudi osrednjo prireditev.

Čebelarje je najprej pozdravil predsednik Ljode Hosta in opozoril na večjo

ekološko zavest. »Škropiva in druge kemikalije, ki jih sadjarji in vinogradniki uporabljajo predvsem v času cvetenja, morajo čebelje družine. Če že ne gre brez škropljenja, naj to počnemo v večernem času, ko se cvetje že zapira,« je opozoril. Precej dolg, a zanimiv referat iz poglavij zgodovine čebelarstva je pripravil tudi starosta dolenjskih čebelarjev Ljode Kastelic iz Mirne Peči. Povedal je, da se je zgrozil ob prebiranju malih oglasov v Slovenskem čebelarju. »Kam pluje naše čebelarstvo, saj samo v zadnji številki naše revije petindevetdeset čebelarjev ponuja več sto panjev čebel za prodajo. Kot bi hoteli vsi opustiti to lepo panogo, ki jo mnogi imenujejo pozemlja kmetijstva.«

Praznik čebelarjev so s svojim nasto-

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prislunili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličite nas lahko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prislunil.

kozerija

PRIČAJ, DA SEM LETEL IZ PARTIJE

— Stari moj prijatelj, gotovo se boš spomnil.
— Česa neki?
— Dneva, ko so me zabrisali iz Zveze komunistov.
— Mislim, da je bilo to pred štiri leti.
— Pred tremi. Natanko pred tremi.
— Zakaj si že letel?
— Bil sem birmanski boter bratovemu otroku. Nekdo me je zašpecal.
— Takrat te je to hudo prizadelo.
— Ni ti ne, v hipu sem izračunal,

da si bom lahko kupil tri obleke na leto, če ne bom plačeval članarine.
— Zdi se mi, da si se pritožil na komite.
— Jok! Pismo je pisal Tone Zračnik, takrat, ko so mu hoteli vrniti knjižnico, ker je zagovarjal direktorja Stoličiča, ki je kradel kot sraka.
— A, da je bil to Tone Zračnik? Ostalo mi je v spominu, da si ti pisarji naokoli. Zdi se mi, da je romalo tvoje pismo celo v Belo mesto. Naravnost na Centralni komite.

— Ne bo držalo, prijatelj moj, ne bo!
— Brisanje iz Zveze komunistov ti je škodilo.
— Nasprotno: koristilo mi je. Sprejela sem. Spoznal nove razsežnosti.
— Koliko let si bil včlanjen?
— Trindvajset.
— In zaradi birmo?
— Ja, zaradi birmo. Sicer pa, kaj bi še delal v Zvezi komunistov? V tem času sem si zgradil hišo, izsolal otroke. Saj veš, da je bil Franci Šti-

pendist Titovega sklada? Trindvajset let je bilo več kot dovolj.
— In čemu zdaj to obujanje spominov?
— Ne gre za to. Priče iščem.
— A za hčerino birmo?
— Ne, za to, da sem res letel iz partije.
— In čemu ti bodo dokazi?
— Zgolj zaradi zgodovinske resničnosti. Sicer pa pravi pregovor, da pride vsaka stvar prav, če ne prej, pa po sedmih letih.

TONI GAŠPERIČ